
Kiinteistö	123	Rakennus id	79	Rno	289-410-1-22
Rakennustyyppi	kuivaamo	Kerrosluke			
Nykyinen käyttö	maatalous	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Kuivuri on pitkä ja korkea runkomuodoltaan ja siinä on poikkipääty sekä jatkettu kylkiäinen pohjoissivulla. Ajosilta on länsisivulta. Länsisivulla on suuri pariovi (pystylautaa). Pohjoissivulla pelloille on myös suuri pariovi. Rakennuksessa on pystylaudoitus ja kuivuri on malattu punamultamaalilla. Kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Kuivuri on rakennettu todennäköisesti 1930-luvulla päätellen sen säilyneistä ovista (kapea paneeli ja tehdasvalmisteiset saranat), kivijalasta ja vuorauksen mallista.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Kuivuri edustaa hyvin 1900-luvun alkupuolen kuivurien perinteistä mallia. Kuivuri on säilynyt kertovana ja sen yhteydet pihapiirin muihin rakennuksiin on vielä hyvin luettavissa.

Tallentaja Minna Halonen

11.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen rakennusajalle tyypillinen kuivurin runkomuoto, aukotus, tilajäsennys ja vuoraus.

_____

Suosituksset: Kuivurin ominaispiirteet tulee säilyttää rakennusperinteen mukaisina. Rakennusta tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä ja -materiaaleja. Aukkojen kokoa ei saa muuttaa. Vuoraus tulee säilyttää nykyisen mallin mukaisena.

Kiinteistö	124	Rakennus id	80	Rno	289-402-1-25
Rakennustyyppi	asemarakennus	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			Paritupa
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti -profiloitu
Rak.vuosisata	1800	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Asuinrakennus on hirsirungoltaan suorakaiteen muotoinen ja eteläsivulla on umpikuisti. Kuistin ikkunat ovat kaksiruutuiset (sivuilla). Pohja perustuu tupa ja kamari tilajäsennykseen. Kuistin jälkeen on eteinen ja sen jälkeen todennäköisesti porstuan perällä keittiö tai entisen peräkamarin paikka. Rakennuksen ikkunat ovat osin (pohjoisivulla) T-mallisia ja osin uusittu puitteiltaan. Päätykolmioissa on kuusiruutuiset ikkunat. Pohjoisivulla on kolme ikkunaa (kamarin, keittiön ja tuvan). Eteläsivulla on kaksi ikkunaa kuistin molemmin puolin. Vuoraus on maalattu punamultamaalilla. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset, samoin ikkunapuitteet. Kivijalka on nurkkakivillä ja tätetty betonivalulla.

Historia

Asuinrakennus on voitu rakentaa jo 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun vaihteessa. Tähän viittaa rakennuksen tilajäsennys, runkomuoto ja ikkunoiden T-malli. Rakennuksessa on voinut olla kuisti jo 1900-luvun vaihteessa. Nykyinenkuisti on rakennettu todennäköisesti 1940-50-luvulla. Ikkunat on osin uusittu ja puitejako muutettu poistamalla alaruudun puite T-mallin ikkunasta.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Rakennusperinteinen: Anttilan asuinrakennus on säilynyt hyvin 1900-luvun vaihteen rakennusperinteen ja -tyylin mukaisena torppana. Kuisti ja ikkunamuutokset ovat muuttaneet jonkin verran alkuperäistä ulkoasua. Rakennus kertoo vielä hyvin kirkonkylän itsellisten asutuksesta ja käsityöläisten asumisen tavasta Soittolan- ja Ison-Pennontien läheisyydessä.

_____

Tallentaja

Minna Halonen

13.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen torpan runkomuoto (tupa ja kamari) ja aukotuksen jäsenitys. Ikkunoiden T-maali, kehyslautojen konsolit ja kivijalan ulkonevalista.

Toimenpidesuositukset: Rakennuksen runkomuoto tulee säilyttää perinteisen muodon mukaisena. Torppaa ei tule laajentaa. Sen ikkunauakotusta ei tulisi muuttaa. Ikkunoiden malli tulisi säilyttää alkuperäisen T-mallin mukaisena. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä vuorausmalleja, rakenusmenetelmiä, -materiaaleja ja värejä. Vuoraus on osin vaurioitunut valumavesien vyoksi. Sadevesien ohjaus on tule korjata siten, että vedet ei valu vuorilautoille ja talon nurkalle maahan. Perustukset ovat jääneet maan sisään erityisesti länsipäässä ja itäsivulla rakennusta. Kivijalan läheisyyteen kasaantunut maa-aines tulee kaivaa pois ja huolehtia maan viettämisestä pois perustuksilta.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	124	Rakennus id	81	Rno	289-402-1-25
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku	1
Nykyinen käyttö	asuminen			Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	Nurkkakivet
Rak.vuosi				Runko	Hirsi
Rak.vuosikymmen				Vuoraus	Vaakalauta
Rak.vuosisata	1900			Katemateriaali	Pelti- aalto
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Aitta on hirsirunkoinen ja lyhyt nurkkainen. Aitassa on kaksi aittaa, joista toinen on todennäköisesti varastona ja toinen asuinaittana. Aitan ovet on vaakaneloitu. Aitan vaakanelointi on suhteellisen uusi. Aitan edustalla on ristikkokaide ja kannatin pylväät. Vuoraus on maalattu punamultamaalilla. Kaide, pylväät, nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Aitta on voitu rakentaa paikalleen jo 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aitta on säilynyt kohtalaisesti 1900-luvun alun rakennusperinteen mukaisena. Kate ja kehyslaudat on uusittu perinteestä poikkeavin mallein ja materiaalein. Aittojen tilajäsennystä ja ikkuna-aukotusta on uusittu.

Tallentaja Minna Halonen

13.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen runkomuoto ja aittaosastojen jäsennys.

_____

Toimenpidesuositukset: Aitta tulee säilyttää
1900-luvun alun rakennusperinteen
mukaisena. Korjattessa tulee käyttää perinteisiä
rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	124	Rakennus id	82	Rno	289-402-1-25		
Rakennustyyppi	sauna			Kerrosluke	1		
Nykyinen käyttö	sauna			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	sauna			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Betoni - valettu		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Pelti -profiloitu		
Rak.vuosisata	1900			Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Sauna on pieni ja kapea runkomuodoltaan. Hirsirunko on lyhytnurkkainen (lohenpyrstö). Pohjoispää on lautarakenteinen (pystylauta ja peiterima). Päädyissä on pystylautavuoraus. Ovi on länsisivulla. Länsisivulla on saunan pieni neliruutuinen ikkuna. Sauna on maalattu punamultamaalilla. Ikkunan puitteet ja kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Sauna on voitu rakentaa paikalle 1900-luvun alkupuolella. Alkuperäistä saunan paikkaa ei ole tiedossa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Sauna on säilynyt hyvin 1900-luvun alun rakennusperinteen ja perinteisen saunan mallin mukaisena. Saunan sijainti kaivon läheisyydessä kertoo edelleen hyvin sen toiminnoista.

Tallentaja Minna Halonen

13.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen runkomuoto (hirsi- ja rankorakenteinen osa) aukotus ja saunan ulkoasu.

_____

Toimenpidesuositukset: Sauna tulee säilyttää nykyisen säilyneen runkomuodon ja asun mukaisena. Saunaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja perinteisiä rakennusmenetelmiä, - materiaaleja ja ulkovärejä käyttäen. Saunaa ei saa siirtää tai laajentaa.

Kiinteistö	125	Rakennus id	83	Rno	289-402-1-32
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti -profiloitu
Rak.vuosisata	1800	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1950-60-luku	Kuisti			avokuisti
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Asuinrakennuksen vanhin osa on rungoltaan kapea ja matala. Vanhan osan länsipuolelle laajennettu osa on leveämpi. Sisäänkäynti on laajennusosan ja vanhan osan kulmasta (jatkettu kattolape katoksena). Asuinrakennuksen ikkuna-aukot on uusittu, joten vanhaa runko-osaa ei tunnista kuin kapeammasta runkomuodosta ja asemasta, pääty tien reunassa.

Historia

Vanha torppa on voitu rakentaa 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun vaihteessa. Runko-osaa on laajennettu länteen. Vanhat ikkuna-aukot on uusittu suuremmiksi ja yksiruutuisiksi laajennuksen yhteydessä. Vuoraus on uusittu pystylauta ja peiterima mallin mukaan. Vanha runko-osa on ollut nurkkakivillä, mutta kivijalkaan on tehty betonivalu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Asuinrakennusta on merkittävästi muutettu alkuperäisen 1900-luvun vaihteen torpan runkomuodosta ja asusta poikkeavaksi. Ikkunat on uusittu yksiruutuisiksi. Tilajäsennystä on todennäköisesti muutettu rakennuksen vanhan osan itäpäässä.

Tallentaja Minna Halonen

13.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

---

t

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Rakennuksen vanhan osan runkomuoto on vielä tunnistettavissa itäpäässä ja rakennuksen kivijalassa näkyvissä nurkkakivissä.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	125	Rakennus id	84	Rno	289-402-1-32		
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Rak.vuosisata	1800			Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Vanha aitta on kapea ja matala rungoltaan. Se on pitkänurkkainen ja yläosa on hiukan ulkoneva otsan tapaan. Aitassa oli todennäköisesti ruoka- ja vaateaitta. Ulko-ovet on pystylautaa. Toisessa ovesa on säilynyt takorautasaranat. Toinen ovi on uusittu pystylaudasta. Hirsipinta on maalattu punamultamaalilla.

Historia

Aitta on rakennettu mahdollisesti jo 1800-luvulla ja on ollut pihapiirissä asuinrakennuksen yhteydessä jo 1900-luvun vaihteesta.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aitta on säilynyt hyvin 1800-luvun lopun tai 1900-luvun vaihteen rakennusperinteen mukaisena. Aitan malli ja ulkoasu on edelleen hyvin kertova, mutta sen paikka tontilla ei ole todennäköisesti alkuperäinen.

Tallentaja Minna Halonen

13.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen kapea ja matala runkomuoto, kaksi aittaa, pitkänurkkainen salvos, aitan lautarakenteiset

_____

ovent.

Toimenpidesuositukset: Aitta tulee säilyttää nykyisen runkomuodon mukaisena ja ulkoasu 1900-luvun vaihteen rakennustavan sekä perinteiden mukaisena. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä hirsirakentamisen menetelmiä.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	125	Rakennus id	85	Rno	289-402-1-32
Rakennustyyppi	liiteri	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Huopa -kolmiorima
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Liiteri

Historia

Todennäköisesti 1950-60-luku

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen** rakennusperinteinen**Historiallinen****Ympäristöarvo****Arvojen perustelu** Rakennusperinteinen:**Tallentaja** Minna Halonen**Kunto** Hyvä**Luokitus****Lisätietoja** Toimenpidesuositukset:

Kiinteistö	126	Rakennus id	86	Rno	289-402-1-35
Rakennustyyppi	koulu	Kerrosluke			1
Nykyinen käyttö	kokoontuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	opetus	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☒
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika	1941 -47	Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	2000-luku	Kuisti			avokuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Koulurakennus on runkomuodoltaan pitkä, melko matala ja kapea. Kattokulma on loiva. Länsisivulla on kolme katettua avokuistia. Rakennuksen pohja on jäsenetty keksellä olevan pääsisäänkäynnin jälkeen käytävän varrellta avautuviin luokkahuoneisiin. Sisäänkäyntien yllä on päätykolmio (tympanon kenttä), jossa on syvä komero. Kannatinpylväissä on kapea pystypanelointi (pylväsuurrosten mallin mukaan) ja ylinnä on profiloitu pylvään pää. Lähinnä sisäänkäyntiä on pilasterit, joissa on samoin kapea pystypanelointi ja pilasterin pää on profiloitu. Katoksen alapuoli on paneloitu. Ulko-ovien yllä on kapeat kamaikkunat. Rakennuksen päädyissä on päädyn erottava kerroslista. Päätykolmion ikkuna on kuusiruutuinen. Koulun julkisivujen ikkunat ovat uuden puitemallin mukaisesti uusittu lähinnä se muistuttaa T-mallia. Itäisivun ikkunat ovat länsisivun ikkunoita kookkaammat. Pohjoispäädyssä on kivijalan yhteydessä kellari (satulakatto). Kellarin ovi on vinopaneloitu. Rakennuksen vuoraus on maalattu vaalean keltaiseksi. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset, samoin ikkunapuitteet. Sisäänkäyntien pylväät ja pilasterit ovat valkoiset. Sisäänkäyntien yhteydessä on teräskaitteet.

Historia

Koulu oli alkujaan maalattu punamultamaalilla. Korosteena oli valkoiset nurkka- ja kehyslaudat sekä valkoiset sisäänkäyntien klassisistiset pylväät, päädyt ja pilasterit. Sisäänkäyntikatosten yhteydessä oli ristikkomalliset kaitteet puusta (valkoiset). Ikkunat olivat kuusiruutuiset. Rakennuksen ulkoasussa oli voimakas klassisistinen leima, jota korosti punamulta väri ja valkoiset korosteet. Koulun ulkoasu oli hiukan vanhahtava 1940-luvun lopun kouluksi, mutta sen malli ja ulkoasu kertoivat 1920-30-luvun koulurakentamisesta ja ajan tyyppiirutuksista. Koulun pohja oli jäsenetty siten, että keskellä olevasta sisäänkäynnistä kulkivat oppilaat. Koulun keskellä oli pitkä käytävä, jonka molemmin puolin oli luokkia. Pohjoispäädyssä oli alakoulun opettajan asunto ja koulun keittola sekä kivijalan kellari. Eteläpäässä koulua oli yläkoulun opettajan asunto.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen arkkitehtoninen

---

t

Historiallinen	sivistyshistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Arkkitehtoninen: Koulu edustaa 1920-30-luvun kansakoulurakentamisen mallia ja on suunniteltu ajan tyyppiin mukaan. Ulkoasu on tyyliltään klassisistinen. Sivistyshistoria: Koulun tilajäsennys kertoo opetuksen mallista ja kansakoulun toiminallisista yhteyksistä (keittola, luokat ja opettajien asunnot). Maisemallisesti keskeinen sijainti: Koulu sijaitsee avoimella piha-alueella maisemallisesti keskeisellä paikalla tien läheisyydessä.

Tallentaja Minna Halonen

13.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Pitkä runkomuoto, sisäänkäyntien katokset detaljeineen (pylväät ja kolmiopäädtyt) ja ikkuna-aukkojen jäsennys.

Toimenpidesuositukset: Koulurakennusta ei tule laajentaa. Sisäänkäynnit ja aukotus tulee säilyttää nykyisen jäsennyksen mukaisesti. Katosten päädtyt ja pylväät detaljeineen tulee säilyttää alkuperäisen mallin mukaisina. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota listojen, kaiteiden ja panelointien perinteiseen malliin, profiiliin ja puumateriaalin hyvään laatuun. Kellari tulee säilyttää perinteisen mallin mukaisena pohjoispäädtyssä.

Kiinteistö	126	Rakennus id	87	Rno	289-402-1-35
Rakennustyyppi	piharakennus	Kerrosluke			1
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Huopa -kolmiorima
Rak.vuosisata	1900	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Piharakenus on pitkä, matala ja melko syvä rungoltaan. Itäpäässä on hirsi- ja länsipäässä rankorakenteinen osa. Hirsiosassa on sauna. Keskellä rakennusta on vanha tallin ja liiterin paikka. Länsipäässä on kolme huussin ovea. Kaikki ulko-ovet ovat vinopaneloidut. Ikkunat ovat neliruutuiset. Päädyssä on pystylaudoitus ja peiterima. Rakennus on maalattu punamultamaalilla. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Piharakennus rakennettiin todennäköisesti koulun rakentamisen alottamisen aikaan 1940-luvun vaihteessa. Ovien paneloinit ovat vanhahtavat 1920-1930-luvun mallin mukaan. Piharakennuksessa oli itäpäässä sauna. Keskellä liiteri ja talli sekä länsipäässä huussirivi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Piharakennus edustaa perinteistä 1900-luvun alkupuolen koulun talousrakennusta. Sen ulkoasu ja tilajäsennys on säilynyt hyvin rakennusajankohdan perinteiden mukaisena. Piharakennuksen aukotus ja tilajäsennys kertovat hyvin rakennuksen käyttötarkoituksen ja yhteydestä koulurakennukseen.

Tallentaja Minna Halonen

13.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

_____

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen runkomuoto, hirsi- ja lautarakenteinen osa (sauna ja liiteri/huussit), aukotus ja tilajäsennys. Ulko-ovien vinopaneloinnit.

Toimenpidesuositukset: Rakennusta ei saa laajentaa tai muuttaa sen aukotusta. Ovissa tulee säilyttää vinopanelointi. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja ulkovärejä. Paneelien profiiliin ja puun hyvään laatuun tulee kiinnittää huomiota.

Kiinteistö	127	Rakennus id	88	Rno	289-402-1-55
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1.5
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	muu käyttö	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi	1922	Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Tiili -keraaminen
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Asuinrakennus on lähes kuution mallinen rungoltaan. Kuisti on korkea, jyrkkä ja harjakattoinen. Asuinrakennuksen katto on melko jyrkkäkulmainen. Pohja perustuu sydänmuurin ympärille jaettuihin asuinhuoneisiin. Itäpäässä on entinen postikamari ja länsipäässä ns. Tupa ja keittiö (suuri leivinuuni). Keskellä rakennusta on iso aula. Päädyissä vintillä on kesähuoneet. Kuistin ulko-oven molemmin puolin on kuusiruutuiset ikkunat ja oven yllä niiden välissä pieni kamaikkuna. Kuistin päätykolmiossa on kuusiruutinen vinttiikkuna. Rakennuksen sivuilla ikkunat ovat kuusiruutuiset. Kehyslaudat ovat suorat ja pelkistetyt. Kuistilta rakennuksen sisällä on kaksi sisäänkäyntiä: ovi entiseen postikamariin ja ovi olohuoneeseen. Kivijalka on nurkkakivien tapaan lohkokivistä. Vuoraus on maalattu lehmuksen vihreäksi; nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset, samoin ikkunapuitteet.

Historia

Asuinrakennus on entinen kirkonkylän postirakennus, jossa oli postikamari, tupa ja keittiö. Välissä oli iso aula, joka oli odotushuoneena. Sisäänkäyntejä kuistilta on kaksi: asukkaille ja entisessä postissa asioineille. Itäpäässä ollut ikkuna on laitettu umpeen, vuorauksen alle. Itäpäässä oli pieni postikamari ja aulan toisella puolella keittiö (suuri leivinuuni) ja tupa (etelä-länsi kulmassa).

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen sosiaalihistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Asuinrakennuksen runkomuoto, tilajäsennys, aukotus ja ukoasu ovat säilyneet hyvin 1920-luvun rakennusperinteen ja mallien mukaisena. Sosiaalihistoria: Rakennus on säilynyt hyvin kertovana. Posti- ja asuinrakennus kertovat kirkonkylän palveluista 1920-luvulla, postin hoidosta

---

t

ja postinhoitajan asunnosta sekä tehtävistä. Maisemallisesti keskeinen sijainti: Asuin- ja postirakennus sijaitsee Kirkkotien länsipäässä kyläteiden risteyksessä, nousevalla mäellä maisemallisesti keskeisellä paikalla kylätien porttina.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Rakennuksen runkomuoto, aukotus, tilajäsennys ja ulkoasu detaljeineen (vuoraus, kehyslaudat).

Toimenpidesuositukset: Rakennus tulee säilyttää nykyisen perinteisen rakennusmuodon, -tavan ja -tyylin mukaisena. Rakennusta ei saa laajentaa päätyihin eikä kuistia saa laajentaa eteläsivulla. Postin rakennusta tulee korjata vanhaa säilyttäen käyttämällä perinteisiä rakennusmateriaaleja, -menetelmiä ja värejä. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota vuorauksen paneelien laatuun, mittaan ja profiiliin, samoin kehyslaudoissa, listoissa ja iikunapuitteissa. Vuoraus tulee maalata öljymaalilla ja perinteisin sävyin.

Toimenpidesuosituksia:

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	127	Rakennus id	89	Rno	289-402-1-55
Rakennustyyppi	liiteri	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta
Rak.vuosikymmen	1920	Katemateriaali			Huopa -kolmiorima
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Liiteri on pitkä ja kapea runkomuodoltaan. Liiterin eteläsivulla on tallin pariovi (pystylautaa), liiterin ovi ja länsipäädyssä on kaksi huussia (posti ja asukkaat). Liiteri on maalattu punamultamaalilla. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Liiteri rakennettiin todennäköisesti asuinrakennuksen rakentamisen yhteydessä 1920-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Liiteri on säilynyt hyvin perinteisenä piharakennuksena ja kertovana. Rakennuksen toiminnallinen yhteys pihapiiriin muihin rakennuksiin on hyvin luettavissa.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen piharakennuksen runkomuoto, aukotus ja ulkoasu sekä kaksi huussia postin ja asukkaiden tarpeisiin.

Toimenpidesuosituksset: Rakennus tulee

säilyttää nykyisen perinteisen
rakennusmuodon, -tavan ja -tyylin mukaisena.
Liiteriä tulee korjata vanhaa säilyttäen
käyttämällä perinteisiä rakennusmateriaaleja,
menetelmiä ja värejä.

Kiinteistö	118	Rakennus id	55	Rno	289-410-1-129
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi	1891	Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti -profiloitu
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			avokuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Rakennuksen runko on kapea ja pitkä. Pihasivulla on iso katettu avokuisti (kaide ja veistetyt kannatinpylväät). Rakennuksen pohjaratkaisu on tupa, kaksi kamaria ja keskellä rakennusta eteinen sekä keittiö. Rakennuksessa on kaksi käytössä olevaa uunia. Kuistin hirsirunko on lohenpyrstönurkalla. Rakennuksen runko-osan hirret ovat pitkänurkkaiset ja koteloitu. Perustukset on nurkkakivillä. Alinna on kapea kivijalan lista. Vuoraus on runko-osassa vaakanelointi ja yläosassa on pystylauta peiterimalla. Päädyissä on ikkunat (avovintti) ja leveä pystylaudointi peiterimalla. Ikkunat ovat kuusiruutuiset. Vesilistat ja kehyslaudat ovat pelkistetyt (alanurkka viistetty). Rakennus on vaalean keltainen, kotelot ja kehyslaudat ovat vaalean harmaat. Kate on profiilipellistä ja punainen.

Historia

Asuinrakennus rakennettiin vuonna 1891. Alkujaan rakennuksessa oli pärekatto ja se vuorattiin todennäköisesti 1900-luvun alussa. Vuorauksen malli on pääosin 1800-luvun lopun mallin mukainen. Rakennuksen vuorausta on uusittu tarvittaessa 1900-luvulla. Rakennusta on lisäeristetty, ikkunapuitteita on uusittu, kate on uusittu, uuneja on korjattu, savupiiput on uusittu, ja sisätiloissa on lattialaudat hiottu. Kuistin kaide on uusittu. Rakennuksessa asutaan kesäaikaan.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Rakennusperinteinen: Asuinrakennus edustaa 1800-luvun lopun rakennustapaa ja -perinteitä. Aukotus, vuoraus ja puitemali ovat alkuperäisen mallin mukaiset. Kuistin rakenne ja kaidemalli on mahdollisesti alkuperäinen. Asuinrakennuksen runkomuoto ja ulkoasu ovat säilyneet hyvin rakennusajankohdan mukaisina.

_____

Tallentaja

Minna Halonen

16.11.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: asuinrakennuksen runko- ja kattomuoto, ikkuna- ja oviaukotus sekä vuoraus (perinteinen panelointimalli).

Toimenpidesuositukset: Asuinrakennuksen kivijalka tulee säilyttää nurkkakivillä. Runkomuotoa ei saa laajentaa. Kuisti on säilytettävä avokuistina. Ikkunoiden puitejako tulee säilyttää kuusiruutuisena. Vuoraus on säilytettävä vaakaneloituna. Kehyslautoja uusittaessa tulee ottaa mallia perinteisistä laudoista ja listoista. Paneeleja, kehyslautoja ja kuistin kaiteita uusittaessa on huomioitava hyvä puunlaatu, perinteiset liitokset ja profiloinnit. Ulkomaalaust uusittaessa tulee käyttää perinteisiä maaleja ja värisävyjä.

Kiinteistö	118	Rakennus id	56	Rno	289-410-1-129
Rakennustyyppi	navetta	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	maatalous	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi	1936	Vuoraus			Tiili
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti -profiloitu
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta on pitkä ja syvärunkoinen. Runko on hirrestä, sementti- ja punatiilestä. Päädyissä on peiterimoitettu pystylaudoitus (keltainen maali). Navetan kivijalka on lohkokivistä. Sisäänkäyntiaukkoja on kaikilla sivuilla. Eteläpäässä on ollut todennäköisesti maitokeittiö. Kate on profiilipellistä ja maalattu ruskeaksi. Hirsiosissa on punamultamaali. Navetan pohjoispääty on marjatilan myyntipisteenä.

Historia

Navetta rakennettiin 1930-luvun puolivälissä.

1950-luvulla otetusta ilmakuvasta huomaa, että navetan pohjoispää oli hirsirunkoinen ja hirsipinnalla. Eteläpäässä navettaa oli muuri ja savupiippu ja se oli sementtitiilillä vuorattu. Eteläpäässä oli sikala ja navetan ylinen. Navetan itäsivulla oli kylkiäinen. Katto oli pärestä. Navetan ikkunat olivat kuusi ruutuiset.

Navetan pohjoispään hirsirunkoa uusittiin punatiilestä 1970-luvulla niiltä osin, missä hirret olivat huonokuntoiset. Navetan ikkunapuitteet on uusittu kaksiruutuisiksi. Navetan eteläpäähän on yhdistetty vanha saunan hirsirunko (sola välissä). Jatketussa osassa on osin pystylaudoitus peiterimalla. Kate on uusittu profiilipellistä.

Navetta on Mattilan mansikkatilan käytössä ja pohjoispäähän on avattu myymälätila ja siihen pariovi navetan päätyyn.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Navetan runkomuoto, aukotus, hirsi ja sementtitiili rakennusmateriaaleina kertovat vielä vanhasta

_____

navettarakennuksesta, sen rakentamisajan, 1930-luvun rakennusperinteestä ja -malleista. Navetta on kohtalaisesti säilynyt.

Tallentaja

Minna Halonen

16.11.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: navetan runkomuoto, osin ikkuna- ja oviaukotus.

Toimenpidesuositukset: navetan runkomuoto ja aukotus tulee säilyttää mahdollisimman alkuperäisenä, rakennusjankohdan perinteiden mukaisena eikä sitä tulisi laajentaa.

Hirsirunkoa tulee säilyttää mahdollisuuksien mukaan näkyvillä. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä menetelmiä, materiaaleja ja värejä.

Kiinteistö	118	Rakennus id	57	Rno	289-410-1-129
Rakennustyyppi	viljamakasiini	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	ei käytössä	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Sementtitiilimuuraus
Rak.vuosi		Vuoraus			Tiili
Rak.vuosikymmen	1930	Katemateriaali			Pelti -saumattu
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Runko on suorakaiteen muotoinen. Ulkovuoraus on sementtitiilipinnalla. Pohjoispäädyssä on sisäänkäynti ja päädyssä ylinnä luukku. Ovessa ja luukussa on teräslevy sekä saranat. Oven yllä on tiilikaari. Viljamakasiinin jatkeena on konesuoja ja liiteri. Saumapeltikate on maalattu ruskeaksi.

Historia

Makasiini on rakennettu todennäköisesti 1930-luvulla . Makasiin pohjoispäädyssä ja itäseinässä on murtumia.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: makasiinin runkomuoto, aukotus, sementtitiili ja teräs materiaaleina kertovat vielä vanhan viljamaksiinin rakentamisajan, 1930-luvun rakennusperinteestä ja -malleista. Maksiini on säilynyt hyvin.

Tallentaja Minna Halonen
9.11.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: makasiinin runkomuoto, aukotus, teräsovi, sementtitiilimateriaali.

_____

Toimenpidesuosituksset: makasiinin runkomuoto ja aukotus tulee säilyttää mahdollisimman alkuperäisenä, rakennusjankohdan perinteiden mukaisena eikä sitä tulisi laajentaa. Sementtitiilirunko tulee korjata mahdollisuuksien mukaan alkuperäiseen halkeamien kohdalta tai alkuperäiseen muotoon. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä menetelmiä ja materiaaleja.

Kiinteistö	118	Rakennus id	58	Rno	289-410-1-129
Rakennustyyppi	aitta	Kerroslukku			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti -tiilijäljitelmä
Rak.vuosisata	1900	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Runkomuoto muistuttaa rinta-aittaa. Aitassa on sola, kaide ja kaksi aittahuonetta. Aittaa on jatkettu jossain vaiheessa lautarakenteisella osalla (itäpää). Aitta on maalattu punamultamaalilla, ovien kehys- ja aitan nurkkalaudat sekä kaide ovat valkoiset. Kate on tiilijäljitelmaa ja punainen.

Historia

Hirsiaitassa oli alkujaan kaksi osastoa, vaate ja ruoka-aitta. Aitta oli hirsipintainen ja pärekattoinen. Pohjoissivulla oli rintaosa (vintti). 1950-luvun ilmakuvaan näkyy itäpäähän jatkettu lautarakenteinen osa. Nyt lautarakenteisessä osassa on autotalli (seinä puhkaistu). Aitan edustan kaide ja kaidepuut ovat todennäköisesti alkuperäisen mallin mukaan uusittu. Aitassa asuu kesällä marjatilän työntekijöitä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aitan runkomuoto, aukotus, hirsipinta, paneloidut ovet, kaiteet kertovat vielä hyvin 1900-luvun rakennusperinteestä ja -malleista. Aitta on säilynyt kohtalaisesti.

Tallentaja Minna Halonen

9.11.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet:

Hirsirunkoinen aittaosa osastoineen. Aitan ulkoasu: paneloidut ovet, uökomaalit ja edustan kaide sekä pylvää.

Toimenpidesuositukset: Aitan hirsirunkoista osaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä. Lautarakenteista jatkettua osaa ei saa laajentaa.

Kiinteistö	118	Rakennus id	59	Rno	289-410-1-129
Rakennustyyppi	aitta	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	muu käyttö	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Mattilan pihan länsilaidalla on kaksi vanhaa otsa-aittaa. Aitat ovat vierekkäin. Ne ovat pitkänurkkaisia ja hirsipinnalla. Kate on pellistä (tiilijäljitelmä). Aitat on nurkkakivillä. Aittojen ovet ovat leveää pystylautaa. Ovissa on takorausarajat. Aittojen ympärillä kasvaa vesakkoa ja nuoria lehtipuita, mikä estää osin näkymät aitoille.

Historia

Aitat voivat olla 1700-luvun lopulla rakennettuja, jolloin aittojen määrä kylän kantataloissa oli suurimmillaan. Mattilan aitat sijaitsivat 1800-luvulla ja vielä 1900-luvun vaihteessa todennäköisemmin peltoaukean reunalla, päärakennuksen pohjoispuolella. Aitat olivat mahdollisesti hirsijaloille perustettuja ns. Jalka-aittoja. Ne olivat vilja-aittoja. Kun aitat siirrettiin pihapiiriin nykyiselle paikalleen, todennäköisesti 1930-luvulla, niitä on voitu käyttää myös ruoka-aittana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aittojen runkomuoto, rakennustapa, aukotus, hirsipinta, lautarakenteiset ovet ja takorausarajat kertovat vielä hyvin 1800-luvun luvun rakennusperinteestä ja vilja-aitan mallista. Aitat ovat säilyneet hyvin.

Tallentaja Minna Halonen

9.11.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

_____

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Hirsirunko, rungon muoto, salvokset, ovi-aukot ja ovet ovat rakennusajankohdan mukaiset.

Toimenpidesuositukset: Aittojen hirsirunkoista osaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä ja materiaaleja. Aitat tulee säilyttää hirsijaloille perustettuna. Aittojen ympärillä oleva kosteuttava keräävä ja aittoa varjostava kasvillisuus sekä puut tulee raivata pois.

Kiinteistö	118	Rakennus id	60	Rno	289-410-1-129
Rakennustyyppi	leipomo	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö		Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			
Rak.vuosikymmen	1950	Katemateriaali			Pelti -profiloitu
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Leiporakennus sijaitsee vanhan asuinrakennuksen länsipuolella lähellä maakellaria. Rakennus on hirsirunkoinen, lyhyt nurkkainen ja punamultamaalilla maalattu. Ikkunoiden ja oven kehyslaudat ovat valkoiset. Pohjoissivulla on ulko-ovi (maalattu valkoiseksi), jossa on vinopanelointi. Ikkunat ovat kuusiruutuiset. Rakennuksessa on betoni perustukset ja kate profiilipellistä. Rakennuksen länsipäätyyn on jatkettu katos puuliiteriksi. Sisällä on 1950-luvulla muurattu tiiliuuni (maalattu). Lattiat ovat laudasta ja maalattu.

Historia

Leipomorakennus siirrettiin tilalle ja nykyiselle paikalleen piha-alueen länsireunalle 1950-luvulla. Siinä toimi entinen Pennon leipomo 1950-luvulla. Leipomo on nyt kesäisin asuinkäytössä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Leivinuuni ja rakennuksen runkomuoto kertovat vielä hyvin leipomon historiasta ja käyttötarkoituksesta. Rakennus on säilynyt hyvin 1950-luvun rakennusperinteen mukaisena. Se edustaa tilaleipomoa vanhan pakariperinteen sovelluksena.

Tallentaja Minna Halonen

9.11.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

_____

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Runkomuoto, leivinuuni ja -tupa, aukotus ja ulkoväri.

Toimenpidesuositukset: Leipomo tulee säilyttää nykyisen runkomuodon mukaisena. Rakennusta ei tule laajentaa. Leivinuuni tulee säilyttää tuvassa.

Kiinteistö	119	Rakennus id	61	Rno	289-402-1-156
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku		Kellari	1 ☐
Nykyinen käyttö		Pohjakaava		Rungon muoto	Paritupa
Alkuperäinen käyttö		Ullakko	☒	Kellari	☐
Suunnittelija		Perustus		Perustus	Luonnonkivi - kylmämu
Signeeraus/vuosil		Runko		Runko	Hirsi
Rakentamisaika		Vuoraus		Vuoraus	Vaakalauta
Rak.vuosi	1759	Katemateriaali		Katemateriaali	Tiili -keraaminen
Rak.vuosikymmen		Katon muoto		Katon muoto	Satula
Rak.vuosisata		Kuisti		Kuisti	umpikuisti
Korjausvuodet	1800-luvun loppu, 1963	Kuistin kattomuoto		Kuistin kattomuoto	harjakatto

---

Kuvaus

Vanha pytinki on runkomuodoltaan pitkä ja kapea. Sen eteläsivulla on umpikuisti. Pytingin itäpäässä on uuden laajennusosan sisäänkäynti. Laajennus on sijoitettu alkamaan pytingin kulmasta sen pohjoispuolelle. Laajenus jää etelästä katsottaessa pytingin taakse laskevalle rinteelle. Pytinki ja laajennus muodostavat L-runkomuodon. Pytingissä on luonnonkivistä ladottu kivijalka, laajennuksen kivijalka on valettu betonista. Pytingin vuoraus on jaettu kolmeen kenttään kerroslistoilla, joista ylin on päistään lehtisahatusta laudasta ja sahattu koristeelliseksi ornamentin tapaan. Alin kenttä on leveästä vaakapaneelistä, keskellä on leveä pystylauta ja kapea peiterima, ylinnä on leveä vaakapanelointi. Laajennusosa on punatiilestä ja vuoraamaton.

Ikkunat pytingin etelä- ja pohjoissivulla ovat kuusiruutuiset. Haukkaikkunat ovat neljäruutuiset ja kuistin kamanaikkuna pieniruutuinen vinoneliöpuittein. Kuistin kamanaikkunan koristeellinen puitejako on kertaustyylien mukainen ja tyypillinen 1880-90-luvulla käytetty malli. Samoin julkisivuilla oleva lehtisahattu kaariaukkoinen lista, joka peiteriman kanssa muodostaa keskikentän rytmisen tekstuurin. Länsipäädyssä ei ole ikkunoita. Itäpäädyssä vintillä on 9-ruutuinen ikkuna. Vintillä on voinut olla kesähuone, joka ikkunamallista päätellen rakennettiin 1920-30-luvulla. Kuistin sivulla on kahdet ikkunat, kuusi ja kahdeksan ruutuiset. Kuistin ikkunoiden kehyslistaa on hiukan profiloitu, samoin muissa ikkunoissa. Vuoraus on vaaleankeltainen samoin ikkunapuitteet. Nurkka- ja kehyslaudat ovat vaalean ruskeat. Pytingin kate on ruukkutiilestä. Lisäsiiven kate on aaltopellistä.

Historia

Pytinki on rakennettu pihapiiriin todennäköisesti vuonna 1759 tilan ns. paremmaksi asuintuvaksi ja vieraspytingiksi. Siinä oli 1800-luvulla kapea umpikuisti, porstua ja porstuan peräkamari. Peräkamari todennäköisesti 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun alussa muutettiin keittiöksi. Itäpäädyssä oli kaksi vieraskamaria ja länsipäädyssä asuintupa. Tupaan ja kamareihin tehtiin 1800-luvun lopulla todennäköisesti uudet lämmitysuunit.

_____

u

Kuisti on mahdollisesti rakennettu kahdessa osassa, joista varhaisimmassa kapeassa osassa on kuusiruutuiset ikkunat. 1800-luvun lopulla tehty vuoraus on tyyliltään uusrenessanssia. Kuistia jatkettiin ns. lasikuistin tapaan, ja siihen laitettiin 8-ruutuiset ikkunat sekä kamanaikkuna koristeellisin puittein. Vuoraus jäsenettiin kolmeen kenttään, joista keskimäinen oli koristellisin lehtisahatuin listoin ja peiterimoin.

1920-30-luvulla itäpäätyyn rakennettiin todennäköisesti vinttihuone. 1950-luvun ilmakuvassa näkyy pytingin länsipäässä pohjoissivulla pieni umpikuisti (pulttikatto), josta kuljettiin entisen asuintuvan osaan ja todennäköisesti myös keittiöön. Länsipään kuistilta kuljettiin erityisesti navetalle pihapolkua pitkin. Eteläsivun pääkuisti oli todennäköisesti enemmän ns. vieraskuisti. Pytingin kuistin ja runko-osan ikkunoiden kehyslistat ovat voineet olla alkujaan voimakkaammin profiloidut, mutta muoto on pelkistynyt listoja uusittaessa.

Hirsinen päärakennus korjattiin perusteellisesti vuonna 1962. Vuonna 1963 rakennuksen pohjoispuolelle rakennettiin punatiilinen laajennusosa - lisäsiipi. Siivessä on mm. asuinhuone, keittiö ja sauna sekä alakerrassa autotalli. Vanhassa pytinkirakennuksessa on alkuperäistä tilajäsennystä muutettu. Pintoja on uusittu. Vanhoja tulisijoja ei ole säästynyt.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Pytingin runkomuoto ja aukotus ovat säilyneet hyvin rakennusajankohdan mukaisina. Tilajäsennys on säilynyt kohtalaisesti 1700-luvun rakennustavan mukaisena. Ukoasu on säilynyt hyvin 1800-luvun rakennustavan ja -tyylin mukaisena. Pytinki edustaa 1700-luvun parempaa ns. vierasrakennusta ja on vielä hyvin kertova ulkoasultaan sekä aukotukseltaan. Maisemallisesti keskeinen sijainti: Pytinki sijaitsee maisemallisesti keskeisellä paikalla ja näkyy hyvin vanhalle kylätielle.

Tallentaja Minna Halonen

16.11.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Pytingin runkomuoto, aukotus ja ulkoasu.

Toimenpidesuositukset: Pytinki tulee säilyttää runkomuodoltaan ja ulkoasultaan 1800-luvun lopun rakennustavan ja -tyylin mukaisena. Pytingin ulkoasua korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä, kuten tähänkin asti. Vuorauksessa tulee kiinnittää huomiota paneelien kokoon ja profiiliin, lautojen pinnan laatuun (höylätystä puusta), kehyslautojen muotoon ja

listojen profiiliin. Nämä tulee korjata ensisijaisesti vanhaa säilyttäen, ei uusin materiaalein uusimalla.

Kiinteistö	119	Rakennus id	62	Rno	289-402-1-156
Rakennustyyppi	navetta	Kerrosluku			1.5
Nykyinen käyttö	maatalous	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Tiilimuuraus
Rak.vuosi	1912	Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1940-luku ja 1990-luku	Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta on pitkä ja syvärunkoinen. Runko on punatiilestä. Navetan itäpäädyssä on ylisen silta. Sillan perustukset ovat lohkokivestä (graniitti) kuten navetan perustuksetkin. Navetan ikkunoiden puitejako on uusittu. Ikkuna- ja oviaukotus eteläsivulla on säilynyt alkuperäisenä. Sivulla on viisi isoa kaari-ikkunaa ja kolme sisäänkäyntiä. Keskimmäisen sisäänkäynnin vieressä olevat ikkunat ovat leveimmät. Sisäänkäynnin yllä näkyy tiililistaa. Ulko-ovissa on vaakapanelointi ja ne on maalattu tumman ruskeiksi. Ikkunoiden yllä on tiilestä kehyskaari. Navetan itäpäädyssä on viisi pienempää kaariaukkoista ikkunaa, joiden yllä on kehyskaari tiilestä. Länsipäädyssä on uusi oviaukko ja pitkä pulpettikattoinen katos. Navetan pohjoissivulla on kylkiäisenä katettu lantala. Navetassa ei pidetä enää lehimä, mutta siinä on talli hevoselle.

Historia

Navetta rakennettiin vuonna 1912, kun tilan rakennusryhmää laajennettiin paikalla olleiden kylän vanhojen kantatalojen paikalle. Navetassa (32:lle lehmälle) oli myös talli ja sikala. 1960-luvulla navetassa ei ollut nautakarjaa vaan tila erikoistui sikatalouteen.

Navetan keskellä oli mahdollisesti päätyfrontonit. Itäpäädyssä oli pitkä ja leveä ylisen silta. Navetan pohjoissivulla oli katettu lantala kylkiäisenä. Vuonna 1948 navetan katto ja sen ylisen osat uusittiin ja rakentajina oli kylään muuttanut siirtoväki. Frontonit purettiin. Ikkunoiden puitejako on uusittu myöhemmin kaksi tai kolmeruutuiseksi. Länsipäätyyn avattiin 1990-luvun alkupuolella uusi korkea oviaukko (pariovet) ja rakennettiin pitkä pulpettikattoinen katos suojaksi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

---

t

Arvojen perustelu

Rakennusperinteinen: Navetta on säilynyt kohtalaisesti 1910-luvun rakennusjankohdan mukaisena. Aukotusta länsipäädyssä ja navetan kattorakennetta on muutettu. Ikkunapuitteita on uusittu. Navetan runkomuoto ja eteläsivun aukotus sekä ylisen silta itäpäässä kertovat vielä hyvin navetan alkuperäisestä tilajäsennyksestä sekä toiminnallisista yhteyksistä pihapiiriin.

Tallentaja

Minna Halonen

16.11.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominasipiirteet: Navetan punatiilirunko, rakennusmateriaalit (tiili, lohkokivi, puupaneelit), ikkuna-aukotus (muoto ja tiilikaaret) ja ylisen asema itäpäädyssä sekä sen silta.

Toimenpidesuositukset: Navetan runkomuoto ja aukotus tulee säilyttää nykyisen säilyneen asun mukaisena. Navettaa ei tule laajentaa pihasivulle etelään kylkiäsellä tai katoksella. Ylisen silta tulee säilyttää alkuperäisen mallin ja materiaalien mukaisena. Navettaa tulee korjata perinteisiä rakennusmenetelmiä ja materiaaleja käyttäen.

Kiinteistö	119	Rakennus id	63	Rno	289-402-1-156		
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku			
Nykyinen käyttö				Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus			
Rakentamisaika				Runko		Hirsi	
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali		Tiili -betoni	
Rak.vuosisata	1800			Katon muoto		Satula	
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Yli-Knaapin pihan etelälaidalla Kirkkotien varressa on kaksi vanhaa riima-aittaa, joiden päätyseinän otsa ulkonee eteenpäin. Aitat sijaitsevat vieretysten. Aitat ovat hirsipinnalla ja niille ei ole tehty pintakäsittelyä. Toinen aitta on enemmän otsa-aitan tapaan vain päädyistä ulkoneva. Se on pitkänurkkainen ja sivut ovat pyöröhirsistä. Pihatien puolella olevassa aitassa ylempi osa on kaikilla sivuilla ulkoneva ja hirret on veistetty sekä salvottu pitkänurkille. Kummatkin aitat on perustettu hakatun arkun varaan eli ne ovat ns, jalka-aittoja. Aittojen alaosassa yksi matala ovi. Ovi on vaakalaudoitettu leveästä laudasta. Kate on molemmissa aitoissa sementtitiilestä.

Historia

Aitat on voitu rakentaa jo 1700-luvun puolella. Aittojen lukumäärä lisääntyi kylällä erityisesti 1700-luvulla. Tähän vaikutti peltojen raivaus ja viljelyn lisääntyminen. Historiakirjojen mukaan Isonpennon Knaapilla oli jopa kymmenkunta aittaa. Nykyiset säilyneet aitat on voitu siirtää Yli-Knaapin tilalle tilan lohkomisen yhteydessä, tai ne on rakennettu tilalla. Aitat sijaitsivat alkujaan peltokaistan länsilaidalla. Niissä säilytettiin viljaa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Rakennusperinteinen: Aitat ovat säilyneet hyvin 1700-1800-luvun rakennusperinteen mukaisina. Aittojen runkomuoto ja rakenne kertovat hyvin niiden käyttötarkoituksesta ja vilja-aitan perinteisestä mallista. Aittojen toiminnallinen ja historiallinen yhteys, perinteinen vilja-aitan paikka pellon reunassa, ei ole säilynyt.

_____

Tallentaja

Minna Halonen

16.11.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Hyvin säilyneet piirteet: Aitan runkomuoto, hisrisalvostyyppi, aukotus ja hirsijalat sekä käsittelemätön hirsipinta.

Toimenpidesuositukset: Aitat tulee säilyttää siten, että niiden mahdolliset vauriot korjataan perinteisin rakennusmenetelmin ja materiaalein vanhaa säilyttäen, kuten tähänkin asti. Katteen kunnossa pitäminen on tärkein huoltotoimenpide.

Kiinteistö	119	Rakennus id	64	Rno	289-402-1-156
Rakennustyyppi	kuivaamo	Kerrosluke			
Nykyinen käyttö	ei käytössä	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta
Rak.vuosikymmen	1960	Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Kuivuri sijaitsee pihapiirin itälaidalla ja navetan itäpuolella pellon reunassa. Kuivuri näkyy hyvin Kirkkotielle idästä lähestyttäessä. Kuivurille johtaa Kirkkotieltä tilatie, joka jatkuu peltoja kohti. Kuivuri on korkea ja syvärunkoinen. Katolla on kuivurin torni. Rakennus on pystylaudasta ja sivuilla on pieniä kaksi ruutuisia ikkunoita kahdessa kerroksessa. Katto on loiva harjakatto. Eteläsivulla on korkeat kuivaamon pariovet (maalattu tumman ruskeaksi). Rakennus on maalattu punamultamaalilla.

Historia

Kuivuri on rakennettu 1960-70-luvulla. Se ei ole enää käytössä ja mahdollisesti puretaan lähiaikoina.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Minna Halonen

16.11.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Toimenpidesuositukset: Jos kuivuri puretaan pihapiiristä, on sen paikalle rakennettaessa humioitava uudisrakennuksen korkeus, rakennusmuoto ja materiaalit siten, että ne

_____

sopivat vanhan liiterin ja navetan rakennusten ryhmään. Uudisrakennus tai rakentaminen ei saa estää näkymiä kirkolta idästä pihapiiriin liiterin ja navetan suuntaan eikä peittää näitä rakennuksia.

Kiinteistö	119	Rakennus id	65	Rno	289-402-1-156
Rakennustyyppi	liiteri	Kerrosluvu	1	Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	varastointi	Rungon muoto		Ullakko	☐
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Kellari	☐	Perustus	Nurkkakivet
Suunnittelija		Runko		Vuoraus	Pystylauta, peiterimoite
Signeeraus/vuosil		Katemateriaali		Katon muoto	Satula
Rakentamisaika		Kuisti		Kuistin kattomuoto	
Rak.vuosi					
Rak.vuosikymmen	1930				
Rak.vuosisata					
Korjausvuodet					

Kuvaus

Liiteri on pitkä ja matala rakennus, jossa on loiva harjakatto. Rakennus on maalattu punamultamaalilla. Vuoraus on pystylaudasta peiterimoin. Perustukset ovat nurkkakivillä. Liiterin länsisivulla on neljä suurta pariovea (pystylaudoitus), jotka on maalattu tumman ruskeiksi ja yksi aukko ilman ovea liiterin eteläpäässä (vaja). Liiterin pohjoispäädyssä on yksi liukuovi (pystylaudasta). Liiterin itäisivulla on yksi ikkuna-aukko, joka on kuusi ruutuinen. Liiterin kate on alltopellistä.

Historia

Liiteri on rakennettu paikalleen todennäköisesti 1910-30-luvulla. Liiteri näkyy pitäjänkartassa 1930-luvulla ja ilmakuvissa 1950-luvulla. Liiterin vuorausta ja ulkomaalausta on uusittu hiljattain. Liiterin oviaukkoja ja ovien laudoitusta on uusittu vuosikymmenten saatossa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: liiteri on säilynyt hyvin 1900-luvun alkupuolen rakennusperinteen ja talousrakennusten mallien mukaisena.

Tallentaja Minna Halonen

16.11.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Pitkä

---

t

runkomuoto, aukotus, ovi- ja ikkunamalli, perinteiset perustukset ja vuorauksen malli (pystylauta ja peiterima).

Toimenpidesuositukset: Liiteri tulee säilyttää nykyisen aseman mukaisesti pihatien reunassa ja pääty kylätielle. Rakennuksen runkomuoto tulee säilyttää nykyisen mallin mukaisena, samoin vuoraus. Vuoraus voidaan korjata perinteistä mallia, rakennusmateriaaleja, menetelmiä ja värejä käyttäen, kuten tähänkin asti.

Kiinteistö	120	Rakennus id	66	Rno	289-402-1-190
Rakennustyyppi	kauppa	Kerrosluke		Kerrosluke	1.5
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava		Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	liike-elämä	Rungon muoto		Rungon muoto	
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☒
Signeeraus/vuosil		Perustus		Perustus	Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko		Runko	Hirsi
Rak.vuosi	1925	Vuoraus		Vuoraus	Vaakalauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali		Katemateriaali	Tiili -keraaminen
Rak.vuosisata		Katon muoto		Katon muoto	Mansardi
Korjausvuodet	1960-70-luku	Kuisti		Kuisti	umpikuisti
		Kuistin kattomuoto		Kuistin kattomuoto	muu

Kuvaus

Kaupparakennus on korkea ja mansardikattoinen. Sen eteläsivulla on umpikuisti (lasikuisti) ja pohjoissivulla sekä itäpäässä ulko-ovet. Pohjoissivun ulko-ovi ja yhteys kylätielle ei ole käytössä.

Rakennuksen vuoraus on jaettu kahteen kenttään. Keskiosassa on vaakapanelointi ja ulkoväri on taitettu valkoinen. Päädyissä on pystypanelointi. Kenttiä erottaa hiukan ulkonevat kerroslistat. Kiviajalan yllä on ulkoneva lista. Ikkunat ovat 1920-luvun rakennustavan mukaan kuusi- tai yhdeksän ruutuiset (pääjulkisivulla kylätielle). Ikkunoissa on tuuletusaukko (ylimmät ruudut). Pohjoissivulla on katon lappeella kaksi ullakkohuoneen frontonia, joissa on T-mallinen pieni ikkuna (ylimmät ruudut pienin puitejain). Eteläsivulla on yksi frontoni kuistilinjassa (samanlainen ikkuna kuin muissa frontoneissa). Pohjoissivulla on kellariaukko kivijalkaan. Eteläsivun kuistin ikkunat ovat suuret ja koristeelliset pienin puitejain. Ikkunoiden kehyslaudat ja rakennuksen nurkkalaudat ovat valkoiset. Ikkunoiden yllä on pelkistetty kehyslauta (vesilista) lehtisahatuin konsolein tuettuna. Kehyslaudat on muotoiltu ja koristeltu uurroksella. Itäpäädyn vintti-ikkuna on pyöreä ja sen puitejako (säteittäinen) sekä kehys on koristeellinen. Länsipäädyssä on kaksi vintti-ikkunaa (T-malli) vierekkäin ja ylinnä on pyöreä ikkuna kuten itäpäädyssä. Detaljit ovat tyyliltään 1920-luvun huvilatyyllille ja uusklassismille tunnusomaiset. Räystäät on laudoitettu umpeen ja päätyjen tuulilaudat on muotoiltu kaareviksi. Kuistin katto on kolmelappeinen. Rakennuksessa on tiilikate. Perustukset on lohkokivistä. Rakennuksessa on kaksi muuria ja tulisijan paikkaa.

Historia

Vuonna 1925 valmistuneessa rakennuksessa oli tilat kaupalle ja tilajäsennyksestä päätellen myös kaupan isännöitsijälle tai kaupan hoitajalle. Kauppaan on asioitu kylätien puolelta (asiakkaat) ja itäpäädyssä (huolto ja muu liikenne). Kylätien pääjulkisivulla oli suuret yhdeksän ruutuiset ikkunat myymälään ja kiviraput kaupan ovelle. Asuinhuoneisiin kuljettiin eteläsivun kuistin kautta. Vintille kuljettiin kuistin jälkeen eteisestä. Vintillä oli asuinhuoneet molemmissa päädyissä. Rakennus oli vanhan valokuvan mukaan 1920-luvulla runko-osaltaan hirsipinnalla ja maalattu punamultamaalilla. Päädyissä oli vaaleaksi maalattu panelointi.

_____

Rakennuksen tilajäsennystä ja ikkuna-aukotusta pohjoissivulla on tämän jälkeen uusittu kaupan myymälähuoneiden kohdalla. Pohjoispäässä on mineriittivuorausta (levy) ja osa ikkunoista on uusittu yksiruutuisiksi. Kaikki ulko-ovet on uusittu 1970-luvun vaihteessa tai myöhemmin.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen sosiaalihistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Kauppa on säilynyt hyvin 1920-luvun rakennusperinteen ja -tyylin mukaisena. Vuorausta on uusittu rakennusjankohdalle vieraiden mallien ja materiaalien mukaan osin pohjoissivulla. Sisätiloissa on kaupan ja asuinhuoneiden tilajäsennystä muutettu nykyisiä asumistarpeita vastaaviksi. Kauppa edustaa hyvin 1920-luvun kaupparakentamisen perinteitä. Sosiaalihistoria: Rakennus kertoo hyvin kirkonkylän kauppatoiminnasta, kaupan käynnistä ja kaupanhoitajan asunnosta sekä tehtävistä. Maisemallisesti keskeinen sijainti: Kauppa sijaitsee kylätien varressa ja teiden risteyksessä maisemallisesti keskeisellä paikalla mäellä.

Tallentaja Minna Halonen

16.11.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet:
Asuinrakennuksen runkomuoto ja pääosin vuoraus sekä aukotus (ikkunamalli) detaljeineen, ja

Toimenpidesuositukset: Asuinrakennuksen runkomuoto, vuoraus ja aukotus tulee säilyttää alkuperäisen mallin mukaisena. Aukotukseen tehdyt muutokset ovat korjattavissa. Korjattessa tulee käyttää vanhoja ikkunamalleja, paneelin mallia, rakennusmateriaaleja ja -menetelmiä. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota vuorauksen ja vuorilautojen materiaalin laatuun, profiileihin ja muotoon, jotta ne säilyvät mahdollisimman alkuperäisenä. Kaupan vanhaa sisäänkäyntiä Kirkkotieltä voidaan korostaa palauttamalla alkuperäisen ovi- ja ikkunamalli.

Kiinteistö	120	Rakennus id	67	Rno	289-402-1-190
Rakennustyyppi	makasiini	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen	1920	Katemateriaali			Tiili -keraaminen
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Osuuskaupan makasiini eli varastorakennus on pitkä ja syvärunkoinen. Katto on loiva harjakatto. Länsisivulla, kaupuan entisen liikennöintipihan kohdalla, on kaksi makasiinin ovea varastorakennuksiin (hirsirunko). Makasiinin eteläpää on todennäköisesti rankorakenteinen ja siinä on kaksi ovea, toinen ovista on liiteriin. Ovet ovat vaakapaneelista ja niiden kehyslaudat ovat ristinurkkaiset. Makasiinin pohjoispäädyssä ylhäällä on kuusiruutuinen ikkuna. Ikkunan kehyslauta on ristinurkkainen. Makasiinin ulkoväri on okrankeltainen. Kate on tiilestä.

Historia

Makasiini rakennettiin Osuuskaupan varastoksi 1920-luvulla ja siinä oli liiteriosa sekä ulkokuone.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Makasiini on säilynyt hyvin 1920-luvun perinteisen rakennustavan mukaisena. Makasiini on vielä hyvin kertova. Sen asema ja asu pihapiirissä kertovat rakennuksen käyttötarkoituksen ja yhteydestä kauppaan.

Tallentaja Minna Halonen

16.11.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Makasiinin perinteinen runkomuoto, aukotus ja ulkoasu, ulko-ovien panelointi, ovien kehyslaudat ja vuorauksen panelointimalli.

Toimenpidesuositukset: Maksiinia tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja ulkovärejä (öljymaali ja okrankeltainen). Erityisesti tulee kiinnittää huomiota vuorauksen paneelien ja listojen kokoon, profiiliin ja puun laatuun samoin kehyslaudoissa ja ovien paneloinneissa. Perustukset tulee säilyttää alkuperäisen mallin mukaan nurkkakivillä.

Kiinteistö	121	Rakennus id	68	Rno	289-402-1-156
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen	1920	Katemateriaali			Pelti -saumattu
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1960-70-luku	Kuisti			lasikuisti
		Kuistin kattomuoto			pulpettikatto

Kuvaus

Vanha asuinrakennus ja leipomorakennus on kapearunkoinen ja pitkä. Itäpäässä on poikkipääty kylätielle. Poikkipäädyn vieressä pohjoissivulla on sisäänkäynti. Eteläsivulla on umpikuisti ja sisäänkäynti asuinhuoneisiin. Itäpäässä on kaksi kamaria ja tupa (leivintupa) on rakennuksen keskellä. Länsipäässä on nyt sauna, wc ja portaat avovinttiin.

Rakennuksen kivijalka on lohkokivistä. Vuoraus on jaettu kahteen kenttään. Runko-osassa on vaakanelointi ja ylinnä on pystypanelointi (nirkkopäät). Pohjoissivun sisäänkäynnin yllä on peltikatos ja oven sivuilla kapeat ikkunat. Eteläsivun kuistin sisäänkäynnin vieressä on kapeat pieniruutuiset ikkunat ja kuistin sivuilla neljäruutuiset ikkunat. Kuistilla on pulpettikatto. Ikkunat ovat runko-osassa kuusiruutuiset ja niitä reunustaa yläosassa profiloitu kehyslista. Poikkipäädyssä ja muissa päädyissä on päätyikkunat. Ikkunat ovat pieniruutuiset ja niiden yläosassa on harjamuoto. Päätyikkunoissa on myös profiloitu kehyslista. Kehyslistat ja rakennuksen nurkkalaudat ovat valkoiset. Rakennuksen ulkoväri on vaalean keltainen. Saumapeltikate on maalattu punaiseksi.

Historia

Rakennus on alkujaan rakennettu leipomoksi kylätien varteen 1900-luvun alussa. Keskellä rakennusta oli leivintupa, jossa oli suuri uuni. Pääsisäänkäynti asiakkaille oli kylätieltä. Sisäänkäynnin vastapäätä oli puoti tiskeineen (nyt eteinen). Aukkaat käyttivät eteläsivun kuistin sisäänkäyntiä, josta oli ovi keittiöön, kamareihin ja leipomotupaan ns. takakautta. Myymäläosan seinän takana pihasivulla oli asukkaiden keittiö. Kamareiden välillä oli ovi. Kamareissa oli pönttöuunit. Tuvan jatkeena rakennuksen länsipäädyssä oli leipomon varasto ja raput vinttiin.

Rakennuksessa oli alkujaan pärekatto, joka uusittiin saumapellistä 1930-luvulla.

Leipomotoiminta, Järvisen leipomo, loppui 1930-luvun lopulla ja rakennus jäi sen jälkeen asuinkäyttöön. 1960-luvulla leipomotupa uusittiin keittiöksi ja oleskelutilaksi. Seinät levytettiin samoin katto (kuitulevy), ovet uusittiin ja ikkunapuitteet uusittiin. Puitejako säilytettiin. Kamarit jäivät makuuhuoneiksi ja keittiö on nyt enenmmän varastona. Länsipään

_____

varaston paikalle rakennettiin sauna ja wc. Asukkaat käyttävät nyt molempia sisäänkäyntejä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen sosiaalihistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Leipomo- ja asuinrakennus edustaa hyvin 1920-luvun rakennusperinnettä ja -tyyliä sekä 1920-luvun pienen kyläkaupan sekä kotileipomon perinteitä. Yhteys pihapiirin muihin rakennuksiin on hyvin luettavissa. Sosiaalihistoria: Rakennus on säilynyt hyvin kertovana. Kauppa- ja asuinrakennus kertovat kirkonkylän leipomotoiminnasta, kaupan käynnistä ja leipomon kaupanhoitajan asunnosta ja tehtävistä. Maisemallisesti keskeinen sijainti: Kauppa- ja asuinrakennus sijaitsee kylätien varressa, kylätien porttina, ja maisemallisesti keskeisellä paikalla kaukonäkymissä kirkolta ja Kuhmalahdentieltä.

Tallentaja Minna Halonen

16.11.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Rakennuksen runkomuoto, aukotus, tilajäsennys ja ulkoasu detaljeineen (vuoraus, kehyslaudat).

Toimenpidesuositukset: Rakennus tulee säilyttää nykyisen perinteisen rakennusmuodon, -tavan ja -tyylin mukaisena. Leipomoa tulee korjata vanhaa säilyttäen käyttämällä perinteisiä rakennusmateriaaleja, menetelmiä ja värejä. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota vuorauksen paneelien laatuun, mittaan ja profiiliin, samoin kehyslaudoissa, listoissa ja iikunapuitteissa. Vuoraus tulee maalata öljymaalilla ja perinteisin sävyin.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	121	Rakennus id	69	Rno	289-402-1-156
Rakennustyyppi	liiteri	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi		Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen	1930	Katemateriaali			Huopa -kolmiorima
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Liiteri on pitkä ja kapea rakennus. Pohjoispäässä on aittaosa ja eteläpäässä liiteri. Aittaosassa on vaakanelointi ja liiteriosassa pystylautoitus. Aitassa on pariovi. Liiteriin on avoin käynti itäisivulta. Rakennus on maalattu punamultamaalilla. Kehys- ja nurkkalaudat ovat valkoiset. Kate on mustaa huopaa kolmiorimoin. Aitan pohjoispäässä on kuusiruutuinen ikkuna ja päädyssä on pystylautoitus sekä peiterimaa.

Historia

Aitta ja liiterirakennus on kiinteistön omistajan mukaan rakennettu 1930-luvulla viimeistään.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Liiteri on säilynyt hyvin 1900-luvun alkupuolen perinteisenä piharakennuksena ja kertovana. Rakennuksen toiminallinen yhteys pihapiiriin muihin rakennuksiin on hyvin luettavissa.

Tallentaja Minna Halonen

16.11.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen piha-rakennuksen runkomuoto, aukotus ja ulkoasu (panelonti ja punamultamaali).

Toimenpidesuosituksset: Rakennus tulee säilyttää nykyisen perinteisen rakennusmuodon, -tavan ja -tyylin mukaisena. Liiteriä tulee korjata vanhaa säilyttäen käyttämällä perinteisiä rakennusmateriaaleja, menetelmiä ja värejä.

Kiinteistö	121	Rakennus id	70	Rno	289-402-1-156		
Rakennustyyppi	sauna			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	sauna			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	sauna			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Betoni - valettu		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Pelti- aalto		
Rak.vuosisata	1900			Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Sauna on rungoltaan korkea ja harjakatto on melko jyrkkäkulmainen. Sauna on hirsipinnalla ja maalattu punamultamaalilla. Saunan ikkuna on kuusiruutinen. Ulko-ovi saunaan on vanha peiliovi. Kehys- ja nurkkalaudat ovat valkoiset.

Historia

Sauna on ollut kiinteistön omistajan mukaan nykyisellä paikalla alusta asti, mutta sitä on lyhennetty. Alkujaan sauna oli suurempi. Ei ole tietoa, siirrettiinkö se tälle paikalle muualta. Kate on uusittu aaltopellistä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Sauna on säilynyt kohtalaisesti 1900-luvun alkupuolen mallin ja runkomuodon mukaisena.

Tallentaja Minna Halonen

16.11.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Toimenpidesuositukset: Sauna tulee säilyttää nykyisen hirsirungon ja aukotuksen mallin mukaisena. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä maaleja ja värejä nykyisen asun mukaan.

_____

Kiinteistö	122	Rakennus id	71	Rno	289-402-1-20
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerroslukku			1.5
Nykyinen käyttö	ei käytössä	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen	1940	Katemateriaali			Pelti -profiloitu
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Asuinrakennus on runkomuodoltaan syvä ja korkea. Kattokulma on melko jyrkkä. Rakennuksen itäsivulla on kapea umpikuisti. Rakennuksen ikkunat ovat rakennusaikaan nähden vanhan malliset kapeat ja kuusiruutuiset. Päädyissä on leveät ja matalat kuusiruutuiset ikkunat ja pienet neliön muotoiset vintti-ikkunat. Kuistin ulko-ovi on kapeaa pystypaneelia 1940-50-luvun rakennustavan mukaan. Oven molemmin puolin on kapeat pystyikkunat ja kuistin sivuilla kuusiruutuiset ikkunat. Pohjoissivulla on kivijalan kellari. Vuoraus on maalattu keltaiseksi. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset, samoin ikkunapuitteet.

Historia

Rakennus rakennettiin todennäköisesti 1940-50-luvulla. Sen rakentamisessa käytettiin mahdollisesti paikalla olleen asuinrakennuksen vanhoja ikkunoita tai vanhan malliset ikkunat otettiin uusiokäyttöön muualta. Aukotuksen jäsennys ja mitoitus on runkomuotoon nähden kömpelö. Kate on uusittu hiljattain.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Harhalan asuinrakennus on säilynyt hyvin ja se on hyvin kertova. Rakennus edustaa jälleenrakennuskauden maaseudulle sovellettua talotyyppiä. Rakennuksessa on käytetty ajan rakennusperinteistä poikkeavaa aukotusta ja ikunamallia, mikä kertoo enemmän paikallisesta rakentamisen tavasta ja toisaalta sodan jälleisestä rakennusmateriaalien kuten ikkunoiden puutteesta.

Tallentaja

Minna Halonen

---

t

11.12.2006

Hyvä

Kunto

Luokitus

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Runkomuoto, aukotus, ulkoasu ja tilajäsennys sydänmuurin ympärillä.

Toimenpidesuosituks^{et}: Asuinrakennuksen runkomuoto, aukotus ja ulkoasu (vuorausmalli) tulee säilyttää nykyisen mallin mukaisena. Aukotus ja sen malli ei vastaa 1940-50-luvun tyyppitalojen mallia, mutta se kertoo paikallisesta rakentamisen tavasta, sovelluksesta ja ajan rakennusmateriaalien kuten ikkunoiden puutteesta sodan jälkeen. Ikkunat tulee säilyttää nykyisen mallin mukaisena. Ikkunoiden puitteet, kehyslaudat ja vesilistat tulee korjata ikkunoihin sopivan perinteisin menetelmin. Ikkunat ovat nyt osin huonokuntoiset. Vuorauksessa tulee kiinnittää huomiota puun laatuun, ja vuorilautojen kokoon sekä perinteiseen malliin. Ulkomaalauksessa tulee käyttää perinteistä öljymaalia ja sävyä.

Kiinteistö	122	Rakennus id	72	Rno	289-402-1-20
Rakennustyyppi	navetta	Kerrosluvu	1	Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä	Rungon muoto		Ullakko	☐
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Kellari	☐	Perustus	Nurkkakivet
Suunnittelija		Runko	Hirsi	Vuoraus	
Signeeraus/vuosil		Katemateriaali	Huopa -kolmiorima	Katon muoto	Satula
Rakentamisaika		Kuisti		Kuistin kattomuoto	
Rak.vuosi					
Rak.vuosikymmen					
Rak.vuosisata	1800				
Korjausvuodet					

Kuvaus

Navetta on pitkä ja matala runkomuodoltaan. Navetan pohjoispäässä on lautarakenteinen liiteriosa. Hirsirunkoisessa osassa on talli ja navetta. Hirsirunko on pitkänurkkainen (olkanurkka). Päädyssä on pystyлаudoitus. Pystyлаudoitetut ovet ovat pienaovia (takorautasaranat). Kehyslaudat ovat ristinurkkaiset. Navetta on maalattu punamultamaalilla. Ovet ovat siniset ja kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Navetta on hirsirunkoiselta osaltaan mahdollisesti jo 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun alussa rakennettu. Siinä on todennäköisesti ollut navetta ja pieni talli.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen monipuolinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Navetta on säilynyt hyvin 1900-luvun vaihteen rakennusperinteen mukaisena. Navetta on säilynyt hyvin kertovana. Sen asema pihassa ja aukotus kertoo yhteyksistä ja toiminnoista pihapiirin muiden rakennusten kanssa. Navetan asemasta voi päätellä mahdollisen vanhan asuinrakennuksen paikan. Navetta kertoo vanhasta kyläasutuksesta ja torpan pihapiiristä.

Tallentaja Minna Halonen

11.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

_____

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Runkomuoto, hirsirunko navettaosassa, salvosmali, navetan ja tallin sekä liiterin aukotus, ovi- ja ikkunamalli kehyslautoineen.

Toimenpidesuositukset: navetta tulee säilyttää nykyisen runkomuodon mukaisena. Aukotus tulee säilyttää perinteiden mukaan länsisivulla. Ovien ja ikkunoiden perinteinen malli tulee säilyttää. Korjattaessa hirsirunkoa, ikkunoita ja ovia on käytettävä perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja värejä. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota puutavaran hyvään laatuun, pinnan laatuun, kokoon, saranoiden malliin ja kehyslautojen sekä ovien malliin säilyttäen mahdollisimman paljon vanhaa. Rakennuksen painuneet osat ja kivijalka nurkkakivillä tulee korjata perinteisin menetelmin ja säilyttää rakennus nurkkakivillä.

Kiinteistö	122	Rakennus id	73	Rno	289-402-1-20
Rakennustyyppi	aitta	Kerrosluvu	1	Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä	Rungon muoto		Ullakko	☐
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Kellari	☐	Perustus	Nurkkakivet
Suunnittelija		Runko		Vuoraus	Pystylauta, peiterimoite
Signeeraus/vuosil		Katemateriaali		Katon muoto	Satula
Rakentamisaika		Kuisti		Kuistin kattomuoto	
Rak.vuosi					
Rak.vuosikymmen					
Rak.vuosisata					
Korjausvuodet					

Kuvaus

Aitta on pitkä ja kapearunkoinen. Sen keskiosassa on todennäköisesti asuinaitta ja pädyissä liiteri ja varastoaitta. Länsipääty on rankorakenteinen. Aitan itäpää ja keskiosa ovat todennäköisesti myös rankorakenteisia. Keksiosassa on sälekaide ja tukipylväät terassin edustalla. Aitan vuoraus on malattu punamultamaalilla. Kaiteet, pylväät, kehys- ja nurkkalaudat on maalattu valkoiseksi.

Historia

Aitan rakennustapa ja aukotus viittaa siihen, että se on voitu rakentaa 1920-30-luvulla asuin ja varastoaitaksi. Toisaalta 1940-1950-luvulla rakennettiin rankorakenteisia aittoja edelleen perinteisen runkomuodon ja aukotuksen mallien mukaan. Aitan ovet (pystylautaa) ja kate on uusittu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Asuin- ja varastoaitta on säilynyt hyvin perinteisen aittamallin mukaisena. Sen vuorausta on voitu uusida rakennusaikaa myöhemmin.

Tallentaja Minna Halonen

11.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen

---

t

runkomuoto, asuinaitan kaariaukko ja
koristekaide, punamultamaali ulkovärinä.

Toimenpidesuositukset: asuin ja varastoaitta
tulee säilyttää nykyisen runkomuodon
mukaisena. Korjattaessa tulee käyttää mallina
nykyistä asua ja on käytettävä perinteisiä
rakennusmenetelmiä, -materiaaleja sekä
värejä.

Kiinteistö	122	Rakennus id	74	Rno	289-402-1-20
Rakennustyyppi	sauna	Kerrosluke		Kellari	1
Nykyinen käyttö	ei käytössä	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	sauna	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Huopa -kolmiorima
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Sauna on pieni ja matala runkomuodoltaan. Saunan ovi on pohjoiseen. Oven molemmin puolin on kapeat ja korkeat yksiruutuiset ikkunat. Ovessa on vaakapanelointi (helmipontti). Sauna on maalattu punamultamaalilla. Kehys- ja nurkkalaudat ovat valkoiset.

Historia

Sauna on voitu rakentaa asuinrakennuksen rakentamisen yhteydessä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Sauna on säilynyt hyvin rakennusjankohdan perinteiden ja mallien mukaisena. Ikkunoiden puitemalli on voitu uusia yksiruutuiseksi myöhemmin 1950-luvun jälkeen.

Tallentaja Minna Halonen

11.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: peinteinen runkomuoto, aukotus ja ulkoasu (vuoraus ja väri).

Toimenpidesuosituksset: Saunaa tulee korjata

---

t

säilyttäen sen nykyiset perinteiset
rakennusmateriaalit ja perinteinen
runkomuoto. Pystylautavuoraus peiterimalla
ja punamultamaali sopivat pihapiiriin muiden
rakennusten yhteyteen.

Kiinteistö	123	Rakennus id	75	Rno	289-410-1-22
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	ei käytössä	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi	1915	Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti -saumattu
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1940-50-luku ja 2000-luvun vaihde	Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			5 lapekatto

Kuvaus

Vanha asuinrakennus on pohjaltaan perinteinen tupa ja päätykamarit tyyppiä. Tupa on länsipäässä ja kaksi kamaria itäpäässä rakennusta. Keskellä on eteinen ja mahdollisesti keittiö. Rakennus on tällä hetkellä korjattavana. Pohjoissivulla rakennusta on uusi kookas mutterikuisti. Kuistin ikkunat ovat koristeelliset ja pieniruutuiset. Vuoraus on peiterimoineen ja panelointineen koristeellinen. Rakennuksen sivujen vuoraus on purettu. Ikkunat ovat kuusiruutuiset. Kehyslaudat ovat pelkistetyt ja yläosasta ulkonevat. Lautojen alanurkka on veistetty kaarevaksi. Päädyissä on ollut pystypanelointi (helmipontti).

Historia

Vanhassa päärakennuksessa asuttiin aina vuoteen 1962. Rakennus on ollut tämän jälkeen osan aikaa asumattomana. Asuinrakennuksen kuisti on ollut alkujaan avokuisti ja mahdollisesti kolmelappeinen. Vuonna 1948 kuisti uusittiin suoralappeiseksi (pulpettikatto). 1950-luvulla on rakennuksen vuorausta uusittu ja hirsien päälle eristeeksi käytettiin kattohuopaa, mikä on aiheuttanut kosteusvaurioita (Ilian tiivis eriste). Vuoraus on nyt purettu ja huovat puretaan uuden vuorauksen rakentamisen yhteydessä. Kate on uusittu vuonna 2000.

Vanhan asuinrakennuksen vuoraus oli jaettu todennäköisesti kahteen kenttään ja malli oli vielä 1900-luvun vaihteen historismin ajalle tyypillinen, lähinnä uusrenessanssia. Alinna oli vaakavuoraus ja päädyissä pystypanelointi. Rakennuksessa tuskin oli vaihtelevaa vuorausta, koska sen runko on suhteellisen matala ja vailla vintin haukkaikkunoita. Vintin osaa ei korostettu. Ikkunoiden kehyslaudat ovat olleet päädyissä nyt säilyneen mallin mukaisia, suorasta laudasta (hiukan ulkoneviksi muotoiltu) ja pelkistettyjä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

_____

Arvojen perustelu

Rakennusperinteinen: Asuinrakennus edustaa 1900-luvun alun rakennustapaa ja -perinteitä. Aukotus, vuoraus (päädyissä) ja puitemali ovat alkuperäisen mallin mukaiset. Vuoraus sivuilla on purettu ja korjataan. Asuinrakennuksen runkomuoto, aukotus ja ulkoasu ovat säilyneet hyvin rakennusajankohdan mukaisina. Kuistin muoto, koko ja vuorauksen malli on rakennusajankohdalle vieras.

Tallentaja

Minna Halonen

11.12.2006

Kunto

Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen runkomuoto, aukotus, ikkunamalli ja tilajäsennys (tupa ja kaksi kamaria malli). Ikkunoiden kehyslautojen profiloitu malli, lohkokivi perustus.

Suosituksukset: Asuinrakennuksen hyvin säilyneet ominaispiirteet tulee säilyttää rakennusperinteen mukaisina. Rakennusta tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja värejä. Aukkojen kokoa ei saa muuttaa. Ikkunapuitteiden ja kehyslautojen vanha malli tulee säilyttää. Vuorauksessa tulee ottaa mallia perinteisestä paneloinnista. Erityisesti on humioitava hyvä paneelin laatu, vanhan mallin mukainen paneelin koko ja profiili. Samoin kehyslautoissa. Kuistin muoto ja malli tulee vastata 1900-luvun alun kuistimallia. Samoin kuistin panelointi ja aukotus. Mutterikuisti ei ole kuulunut asuinrakennuksen alkuperäiseen rakennustapaan ja -tyyliin. Hirsipinnalle laitettu kattohuopa ulkoseiniltä tulee poistaa.

Kiinteistö	123	Rakennus id	76	Rno	289-410-1-22		
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluke	1		
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi	1917			Vuoraus	Pystylauta, peiterimoite		
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Pelti- aalto		
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitta on pitkä ja kapearunkoinen. Siinä on kaksi kesäaittaa ja pohjoispäässä ruoka-aitta. Ruoka-aitta on hirsipinalla ja kesäaitoissa on pystylautavuoraus. Aitan ovet ovat pystylaudasta ja maalattu tumman ruskeiksi. Ruoka-aitan oven kehyslaudat on profiloituneet ja valkoiset. Kaidepuut ja kannatinpylväät on valkoiset. Aitta on maalattu punamultamaalilla. Päädyissä on pystylauta ja peiterimavuoraus.

Historia

Aitta rakennettiin uuden asuinrakennuksen rakentamisen yhteydessä ja todennäköisesti vanhan päärakennuksen paikalle. Aitan ristikkokaidetta ja kannatinpylväitä on uusittu samoin kesäaittojen kehyslaudat. Kate oli alkujaan päreestä. Kate on uusittu aaltopellistä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aitta edustaa hyvin 1900-luvun alun piharakennusten perinteitä, perinteistä aittamallia. Aitta on säilynyt kertovana ja sen yhteys pihapiiriin muihin rakennuksiin on vielä hyvin luettavissa.

Tallentaja Minna Halonen

11.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen

---

t

runkomuoto, aukotus, ovimalli (panelointi) ja tilajäsennys (asuin ja ruoka-aitta).

Suosituksset: Aitan hyvin säilyneet ominaispiirteet tulee säilyttää rakennusperinteen mukaisina. Rakennusta tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja värejä. Aukkojen kokoa ei saa muuttaa. Kehyslautojen, kaiteiden ja kannatinpylväiden vanha malli tulee säilyttää. Perinteinen ulkoviiri tulee säilyttää.

Kiinteistö	123	Rakennus id	77	Rno	289-410-1-22
Rakennustyyppi	navetta	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	maatalous	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi	1928	Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta on matala ja syvärunkoinen. Hirsirunko on lyhytnurkkainen. Runko on osin vuorattu Pystylauta ja peiterinamallin mukaan. Päädyissä on pystyautoitus. Navetan ovet ovat rakennuksen länsisivulla. Navetta on maalattu punamultamaalilla. Navetan itäpuolella on lantala.

Historia

Navetan ikkunat on uusittu, samoin ikkunoiden ja ovien kehyslaudat. Navetan kate on uusittu aaltopellistä (vihreä maali). Savupiiput on uusittu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Navetta edustaa hyvin 1900-luvun alun karjarakennusten ja hirsirakenteisen karjasuojien perinteitä, perinteistä mallia. Navetta on säilynyt kertovana ja sen yhteydet pihapiirin muihin rakennuksiin on vielä hyvin luettavissa.

Tallentaja Minna Halonen

11.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen matala hirsisen karjasuojan runkomuoto, aukotus ja ulkoasu.

---

t

Suosituksset: Navetan ominaispiirteet tulee säilyttää rakennusperinteen mukaisina. Rakennusta tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja värejä. Aukkojen kokoa ei saa muuttaa. Hirsipinta, punamultamaali ja vuoraus tulee säilyttää nykyisen mallin mukaisina.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	123	Rakennus id	78	Rno	289-410-1-22
Rakennustyyppi	lato	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata	1800	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Heinälato on matala ja rakennettu pyöröhirsistä pitkänurkkaisena. Hirsipinta on maalaamaton. Ladon suuaukko on etelään. Latoa on jatkettu länteen lautarakenteisella osalla. Länsipäädyssä on lisäksi pulpettikattoinen jatke.

Historia

Vanha heinälato on mahdollisesti 1800-luvulta ja voitu tuodu paikalle muualta. Lato ja sen lautarakenteinen laajennus ovat nyt lautavarastona.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aitta edustaa hyvin 1800-luvun talousrakennusten ja hirsirakenteisten suojien perinteitä, perinteistä mallia. Lato on säilynyt kertovana ja sen yhteydet pihapiirin muihin rakennuksiin on vielä hyvin luettavissa.

Tallentaja Minna Halonen

11.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Runkomuoto, hirsi- ja lautarakenne, aukotus ja maalaamaton hirsi- tai lautapinta.

Suosituksset: Ladon ominaispiirteet tulee säilyttää rakennusperinteen mukaisina. Rakennusta tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä ja materiaaleja. Aukkojen kokoa ei saa muuttaa. Hirsipinta tulee säilyttää nykyisen mallin mukaisena.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	127	Rakennus id	90	Rno	289-402-1-55
Rakennustyyppi	sauna			Kerrosluke	1
Nykyinen käyttö	sauna			Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	sauna			Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	Nurkkakivet
Rak.vuosi				Runko	Hirsi
Rak.vuosikymmen				Vuoraus	Pystylauta
Rak.vuosisata				Katemateriaali	Huopa
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Sauna on hyvin pieni ja hirsirunkoinen. Länsipääty on lautarakenteinen (pystylauta ja peiterima). Ulko-ovi on eteläsivulla. Ovi on pystylautaa (taottu haka). Eteläsivulla on pieni ikkuna. Sauna on maalattu punamultamaalilla.

Historia

Sauna rakennettiin todennäköisestä 1920-luvulla siirtohirsistä asuinrakennuksen rakentamisen yhteydessä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: sauna on säilynyt hyvin perinteisenä pihasaunana ja kertovana. Rakennuksen toiminnallinen yhteys pihapiiriin muihin rakennuksiin on hyvin luettavissa.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen pienen sauna rakennuksen runkomuoto, aukotus ja ulkoasu.

Toimenpidesuositukset: Sauna tulee säilyttää

_____

nykyisen perinteisen rakennusmuodon, -tavan
ja -tyylin mukaisena. saunaa tulee korjata
vanhaa säilyttäen käyttämällä perinteisiä
rakennusmateriaaleja, menetelmiä ja värejä.

Kiinteistö	128	Rakennus id	91	Rno	289-402-1-71
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			
Nykyinen käyttö	kokoontuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☒
Signeeraus/vuosil		Perustus		Lohkokivi	
Rakentamisaika		Runko		Hirsi	
Rak.vuosi	1919	Vuoraus		Vaakalauta	
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali		Tiili -keraaminen	
Rak.vuosisata		Katon muoto		Satula	
Korjausvuodet		Kuisti		avokuisti	
		Kuistin kattomuoto		harjakatto	

Kuvaus

Asuinrakennus on pitkä ja melko syvärunkoinen. Sen pohjoispäässä on laajennusosa entisen kuistin paikalla. Laajennus on päärakennusta matalampi, syvärunkoinen ja katto on monimuotoinen lappeiltaan. Rakennuksen pihasivulla itään on avokuisti. Rakennuksen alkuperäistä aukotusta on muutettu. Ikkunoiden malli on säilynyt alkuperäisenä. Ne ovat ristikarmi tai kaksoisristikarmi malliset. Yläruudut on jaettu pienin puittein. Vuoraus on maalattu keltaiseksi. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset, samoin ikkunapuitteet. Ylimmät kehyslaudat on tuettu lehtishatuin konsolein. Laajennusosassa on seurakuntasali. Vanhassa salissa on kokoustila, samoin rakennuksen eteläpäädyssä. Keittiö on pihasivulla (käynti pihasivun kuistilta). Itäsivulla on avattu uusi vaatimaton sisäänkäynti (katos yllä).

Historia

Seurakuntatalo on Ala-Knaapin tulipalon jälkeen rakennettu uusi asuinrakennus vuodelta 1919. Pohjoispäädyssä ja pihasivulla länteen oli kuistit. Pohja oli alkujaan jäsenetty siten, että itäsivulla oli suuri sali ja päädyssä sekä pihasivuilla kamareita ja keittiö. Pihasivulla länteen oli keittiö. Pohjoispäädyssä oli kuisti salipäätyyn ja pihasivun kuistilta keittiöön. Vintillä oli päädyissä asuinhuoneet (kesähuoneet). Itäsivulla ei todennäköisesti ole ollut sisäänkäyntiä. Pihasivun avokuistin betonirappuset ja kaiteet on tehty todennäköisesti 1950-luvulla. Kuisti voi olla alkuperäisellä paikalla. Rakennuksen sisätiloja on pinnoiltaan uusittu seurakunnan käyttöön 1970-luvulla. Tilajäsenystä on jonkin verran muutettu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen monipuolinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Entinen asuinrakennus ja maatilan päärakennus on säilynyt runkomuodoltaan ja ulkoasultaan kohtalaisesti 1920-luvun rakennusperinteen ja -tyylin mukaisena.

_____

Rakennusta on laajennettu pohjoispäähän ja länsisivulle. Tilajäsenystä on muutettu seurakunnan tilatarpeiden mukaan. Aukotuksesta ja sen jäsennyksestä sekä muurien paikoista on vielä hahmotettavissa rakennuksen vanha pohjaratkaisu. Monipuolinen: Rakennus kertoo 1920-luvun asumisen tavasta ja kantatalon tapahtumista 1900-luvun alkupuolella. Se kertoo myös maatilän muuttamisesta seurakunnan käyttöön seurakuntataloksi.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Hyvin säilyneet ominaispiirteet:

Asuinrakennuksen pitkä ja leveä runkomuoto, ikkuna-aukotuksen alkuperäinen jäsenitys, koristeellinen ristikarmi-puitemalli, kehyslautojen detaljit ja vaakavuoraus.

Toimenpidesuositukset: Asuinrakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää vähintään nykyisen asun ja muotojen mukaisesti. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja ulkovärejä (öljymaali ja vaaleat sävyt). Ikkunapuitteiden malli tulee säilyttää alkuperäisenä. Vuorauksen paneloinnissa tulee kiinnittää huomiota puun laatuun, paneelien kokoon ja profiiliin.

Kiinteistö	128	Rakennus id	92	Rno	289-402-1-71
Rakennustyyppi	pakari	Kerroslukku			2
Nykyinen käyttö	kulttuuri	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi	1933	Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti -tiilijäljitelmä
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1980-luvun puoliväli	Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Pakari on korkea ja sen pohjoispäässä on poikkipääty. Rakennus on lyhytnurkkainen (nurkkalaudat). Aittoja on kaksi kahdessa kerroksessa. Aitat ovat eteläpäässä rakennusta. Ovet ovat vinopaneloidut. Toisessa kerroksessa on aitan sola. Aitan edustoilla on ristikkokaide. Aitoissa on ikkunat länsisivulla. Poikkipäädystä on myös kaksi kerrosta ja kaksi sisäänkäyntiä pihasivun kulmauksessa (toinen solasta toinen sivulta). Pokkipäädystä ylinnä on lunetti-ikkuna. Ikkunat ovat rakennuksen sivuilla kuusiruutuiset. Rakennuksen päädyt on vuorattu (pystylauta ja peiterima). Perustus on eteläpäässä nurkkakivillä ja pohjoispäässä betonista. Pakari on maalattu punamultamaalilla. Päätyjen panelointi on maalattu vihreäksi. Nurkka- ja kehyslaudat, kaiteet ja pilarit ovat valkoiset. Paneloidut ja peiliovet ovat ruskeat. Ikkunapuitteet ovat keltaiset.

Historia

Pakari rakennettiin pihaan vuonna 1933. Siinä on voitu käyttää tilan muiden hirsirakennusten aineksia hyväksi. Pakarin pokkipäädystä on leivintupa ja komero ja yläkerrassa kamari. Huoneet ja aitat ovat olleet vuodesta 1972 Kuhmalahden kotiseutuyhdistyksellä vuokralla ja museotiloina.

Pakarin ulkoasu, vuoraus, kaiteet, nurkka- ja kehyslaudat, kate ja ulkomaalaus uusittiin 1980-luvulla. Mallina olivat alkuperäiset osat, mutta materiaali on paikoin viimeistelemätöntä (esim. Sahalautaa), samoin muodot.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen monipuolinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Pakari on säilynyt hyvin 1930-luvun rakennusperinteen ja -tyylin mukaisena. Pakarin runkomuoto,

_____

tilajäsennys, aukotus ja ulkoasu ovat säilyneet hyvin ja kertovina. Monipuolinen: Pakari kertoo Ala-Knaapin kantatalon talousrakennuksista ja pakarin yhteydestä taloon ja sen keittiöön. Aittaosa kertoo vielä tilan asuin-, vaate ja säilytysaittojen tehtävästä sekä yhteyksistä pihapiiriin. Pakari toimii nyt museona ja sen huoneet kertovat myös laajemmin paikallisista perinteistä ja pakarituvan merkityksestä vanhoissa pihapiireissä.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Säilyneet ominaispiirteet: Runkomuoto, erityinen kaksikerroksinen aitta- ja pakarituvan yhdistelmä, poikkipääty koristeellisin päätyikkunoin (puolipyöreä ikkuna ja säteittäiset puitteet), erityinen ulkoviejäsennys.

Toimenpidesuositukset: Pakari tulee säilyttää alkuperäisen runkomuodon, aukotuksen ja ulkoasun mukaisena. Pakaria korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota, kaiteiden, portaiden, kehyslautojen ja muiden detaljien malliin, materiaalien perinteiseen hyvään puunlaatuun ja listojen profiiliin. Pakaria on korjattu viimeksi käyttämällä höyläämätöntä lautaa nurkka- ja kehyslautoissa. Kaiteiden ja portaiden puutavara ei ole ollut hyvälaatuista eikä näiden osien muotoilun yksityiskohtia säilytetty.

Kiinteistö	128	Rakennus id	93	Rno	289-402-1-71
Rakennustyyppi	makasiini	Kerrosluke			1.5
Nykyinen käyttö	kulttuuri	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Rungon muoto			
Suunnittelija	Itseoppinut	Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Tiili -keraaminen
Rak.vuosisata	1900	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Makasiini on rungoltaan kuution mallinen ja korkea. Rakennus on lyhyt nurkkainen. Katokulma on melko jyrkkä. Teräslevystä taottu ovi on rakennuksen itäisivulla. Ovessa on takorautasaranat. Hirsipinta on maalattu punamultamaalilla. Nurkkalaudat ovat valkoiset, samoin oven kehyslaudat. Makasiinissa on kaksi kerrosta. Yläkertaan vie vanhat raput. Kerrokseen on sisustettu museon näyttelytilaa.

Historia

Rakennus on pitäjänmakasiini (Kuhmalahden lainajyvästö perustettiin vuonna 1904). Historiakirjojen mukaan Kuhmalahden jyvästö aloitti toimintansa vuonna 1905 Ida Anttilalta vuokratessa tallissa (Iso-Pento). Jyvästön toiminta lakkautettiin vuonna 1951 ja rakennus lahjoitettiin Kotiseutuyhdistykselle maatalousmuseon perustamista varten. Vuonna 1981 jyvästö avattiin museona nykyisellä paikallaan. Makasiinin kivijalka on nyt betonivalua. Makasiini on rakennettu 1900-luvun vaihteessa. Sen rakensi käsityöläinen ja talonrakentaja Augusti Kilpinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen sosiaalihistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Makasiini on säilynyt hyvin 1900-luvun hirsirakentamisen perinteen ja makasiinien muodon mukaisena. Makasiini on säilynyt kertovana, Sosiaalihistoria: Makasiini edustaa paikkakunnan käsityöläisrakennusperinnettä ja käsityöläisyyttä sekä kertoo lainajyvästön historiasta.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

_____

Kunto

Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Korkea ja kuutiomainen runkomuoto, makasiinille tyypillinen teräsovi, ja pieni aukko, punamultamaali ja valkoiset korosteet.

Toimenpidesuositukset: Makasiini tulee säilyttää 1900-luvun vaihteen rakennusperinteen ja makasiinien mallin mukaisena. Rakennusta tulee korjata perinteisin materiaalein, menetelmin ja ulkovärein.

RAKENNUSLOMAKE**Rakennus****0**

Kiinteistö	128	Rakennus id	94	Rno	289-402-1-71
Rakennustyyppi	sauna	Kerrosluvu		Kellari	1
Nykyinen käyttö	ei käytössä	Pohjakaava		Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	sauna	Ullakko	☐	Kellari	☐
Suunnittelija		Perustus		Perustus	Betoni - valettu
Signeeraus/vuosil		Runko		Runko	Hirsi
Rakentamisaika		Vuoraus		Vuoraus	Vaakalauta
Rak.vuosi		Katemateriaali		Katemateriaali	Huopa -kolmiorima
Rak.vuosikymmen	1920	Katon muoto		Katon muoto	Satula
Rak.vuosisata		Kuisti		Kuisti	
Korjausvuodet		Kuistin kattomuoto		Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Sauna on hirsirunkoinen ja vuorattu vaakapaneloinnilla. Ulko-ovi on eteläsivulla. Ovi on vinopaneloitu (kapea paneeli). Ikkuna eteläsivulla on pieni ja kuusiruutuinen. Päädyissä on pystylaudoitus. Vuoraus on maalattu punamultamaalilla. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset, samoin ikkunapuitteet.

Historia

Sauna rakennettiin todennäköisesti vuoden 1917 Ala-Knaapin tulipalon jälkeen ja uuden asuinrakennuksen rakentamisen yhteydessä 1920-luvun vaihteessa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Pihasauna on säilynyt hyvin 1900-luvun alkupuolen rakennusperinteen ja saunan mallin mukaisena. Rakennus on säilynyt hyvin kertovana.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Kapea runkomuoto, pienet ikkunat, paneloitu ovi ja punamultamaali valkoisin korostein.

_____

Toimenpidesuositukset: Sauna tulee säilyttää nykyisen säilyneen ulkoasun ja runkomuodon mukaisena. Sitä tulee korjata perinteisiä rakennusmenetelmiä. -materiaaleja ja ulkovärejä käyttäen.

Kiinteistö	129	Rakennus id	95	Rno	289-402-1-9
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			Vaihteleva ponttilauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti -profiloitu
Rak.vuosisata	1800	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1950-60-luku 2000-luku	Kuisti			lasikuisti
		Kuistin kattomuoto			pulpettikatto

Kuvaus

Asuinrakennus on rungoltaan matala (kattokulma on loiva) ja pohja on nyt: pirtti (avattu parvi vintille), keittiö, eteinen ja kuisti. Rakennuksen eteläsivulle on laajennettu umpikuisti (pulpettikatto). Kuistin sivuilla on leveät nauhamaiset ikkunat, jotka avaavat lasikuistin etelään. Kuistin ulko-oven vieressä on kaksi kapeampaa ikkunaa. Asuinrakennuksen päädyissä ylinnä on pienet ikkunat. Itäpäässä alhaalla on neljäruutuinen ikkuna ja pohjoissivulla on kaksi samanlaista kapeahkoa ikkunaa (neljä ruutua). Vuoraus on jaettu koristeelliseksi kolmeen kenttään paneloimalla. Vuoraus on maalattu taitetulla valkoisella ja nurkka- sekä kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Vanhassa torpassa oli alkujaan tupa (hella) ja kamari sekä kuistilta pieni välieteinen. Eteläsivulla oli avokuisti. Rakennus vuorattiin 1930-luvulla vaihtelevalla paneloinnilla. Ikkunat olivat kuusiruutuiset. Rakennuksessa oli nurkkakivet ja luonnonkivitäyttö. Kivijalka on nyt levytetty. Kuistilla on betoniperustus. Kuisti rakennettiin 1960-70-luvun vaihteessa. Rakennuksen vuoraus on uusittu vuonna 1993 ja sitä on lisäeristetty. Ikkunapuitteet on uusittu jo aiemmin neljäruutuisiksi. Kehyslaudat on uusittu. Sisällä rakennuksessa on uusittu pintoja. Rakennus on pääosin kesäasuntona.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Rakennusperinteinen: Ketolan asuinrakennus on säilynyt kohtalaisesti 1900-luvun vaihteen rakennusperinteen ja -tyylin mukaisena torppana. Kuistilaajennus, uusittu vuoraus ja ikkunamuutokset ovat muuttaneet alkuperäistä runkomuotoa

sekä ulkoasua jonkin verran perinteisestä mallista poikkeavaksi. Rakennus kertoo vielä hyvin kirkonkylän torppariasutuksesta ja itsellisten asumisen tavasta 1900-luvun alkupuolella.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Matala ja kapea vanhan torpan runkomuoto sekä torpan aikainen aukotuksen jäsenitys vanhassa runkosassa.

Toimenpidesuosituksia: Rakennusta korjattaessa tulee säilyttää erityisesti aukotuksen jäsenitys, ikkunamalli ja puitejako alkuperäisenä. Kolmeen kenttään jaettu vuorauksen panelointi ei ole tyypillinen 1900-luvun alun torpissa. Vuorausmalli on myöhäisempää perua.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	129	Rakennus id	96	Rno	289-402-1-9
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku	1
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	maatalous			Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	Nurkkakivet
Rak.vuosi				Runko	Hirsi
Rak.vuosikymmen				Vuoraus	Pystylauta
Rak.vuosisata	1800			Katemateriaali	Huopa -kolmiorima
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Pitkä aitta ja liiterirakennus on matala rungoltaan. Aittarakennuksen kaksi aittaa sijaitsevat pohjoispäässä. Aitan ovet ovat vaakapaneloidut. Aitta on pitkänurkkainen hirsirakennus. Sen eteläpäässä oleva liiteriosa on lautarakenteinen. Kaikki ulko-ovet ovat itäisivulla. Liiterin ovet ovat vaakapaneelista ja pystylaudasta. Rakennus on maalattu punamultamaalilla. Aitan ovien kehyslaudat ovat valkoiset. Liiterin ovet ovat keltaiset.

Historia

Aitta on todennäköisesti rakennettu jo 1800-luvun lopulla. Aitassa oli todennäköisesti ruoka- ja vaateaitta. Lautarakenteinen osa on rakennettu myöhemmin 1900-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo****Arvojen perustelu**

Rakennusperinteinen: Aitta ja liiteri on säilynyt hyvin rakennusjankohdan mukaisessa asussa. Aitta kertoo hyvin 1900-luvun talousrakennusten asemasta pihapiirissä ja toiminnallisista yhteyksistä muihin rakennuksiin: aitan sijainti ja ovien suunta kertovat tässäkin pihapiirissä vanhan navetan (purettu) sijainnin, aittaa vastapäätä.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

_____

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen ruoka- ja vaateaitta, kapea ja matala runkomuoto, myöhemmin aittaan jatkettu liiteriosa.

Toimenpidesuosituksia: Aitta tulee säilyttää nykyisen runkomuodon mukaisena, sitä ei saa laajentaa tai muuttaa aitan aukotusta. Ovissa tulee säilyttää vaakapanelointi. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja ulkovärejä. Paneelien profiiliin ja puun hyvään laatuun tulee kiinnittää huomiota.

Kiinteistö	130	Rakennus id	97	Rno	289-410-2-49
Rakennustyyppi	navetta	Kerrosluku			1.5
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Sementtitiilimuuraus
Rak.vuosi	1948	Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta sijaitsee pääty ja ylinen Kivisalmentielle. Navetta on syvärunkoinen ja kattokulma on melko loiva. Runko on sementtitiilestä. Ylisen osa on vuorattu ja maalattu punamultamaalilla. Ikkunat ovat nelituutuiset. Yliselle on iso pariovi (vaakapaneloitu). Navetan ovet itä- ja länsisivulla ovat vinopaneloidut. Ovet on maalattu keltaiseksi. Kate on maalattu vihreäksi.

Historia

Navetassa oli karjakeittiö, maito huone, sikala ja talli sekä ylinen kylätielle. Kate on uusittu 1960-luvulla. Navetan lattia on valettu uusiksi ja se on nyt varastona ja työtilana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Rakennusperinteinen: Navetta on säilynyt hyvin rakennusjankohdan mukaisessa asussa ja se edustaa hyvin sodan jälkeistä navettarakennusten mallia sekä rakentamisen perinnettä. Maisemallisesti keskeinen sijainti: Navetta sijaitsee avoimessa maastossa tasamaalla, pellon ja Kivisalmentien reunassa. Navetta ja sen pääty näkyvät hyvin kaukonäkymissä kyläkeskustasta Kuhmalahdentieltä tai Kivisalmentieltä.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

---

t

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Navetan asema pihapiirissä asuinrakennuksen vastapäätä, runkomuoto, aukotus, sementtitiili ja ovien paneloinnit sekä ikkunoiden puitejako.

Toimenpidesuositukset: Navetta tulee säilyttää nykyisen aseman mukaisesti. Sitä ei saa laajentaa. Aukotuksen jäsenitys tulee säilyttää, samoin ikkunoiden ja ovien alkuperäinen malli (paneloinnit ja puitteet). Navettaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja perinteisiä rakennusmenetelmiä sekä materiaaleja käyttäen, kuten tähänkin asti.

Kiinteistö	130	Rakennus id	98	Rno	289-410-2-49
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi	1894	Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti -tiilijäljitelmä
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1928 ja 1980	Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Marttalan asuinrakennus on rungoltaan pitkä ja pohjana on pohjoispään pirtti, sen jatkeena etelään keittiö ja isännän kamari. Vanha osa oli todennäköisesti pirtti ja päätykamarit tyyppinen ratkaisu ja etelän kamareita jatkettiin myöhemmin. Nyt eteläpäässä on 1920-luvulla jatkettuja Sali, vieruskamari, eteinen ja ruokasali. Nykyinen huoneiden pohja on sovellus perinteisistä malleista. Pirttiä ja kamareita on jatkettu vain toiseen päähän: kamareilla ja saleilla. Itäsivun huoneiden oviaukotus on keittiön oven kanssa samassa linjassa, mikä on helpottanut kulkua huoneiden välillä. Länsisivulla on myös huoneiden oviaukotus samassa linjassa läpikuljettava vieruskamarista pirttiin asti. Asuinrakennuksen itäsivulla sisäpihalle on kaksi umpikuistia (herrakuisti ja talon väen tampuuri ns. porraskuisti). Kuistin ovien pielessä on suuri yhdeksänruutuinen ikkuna ja ovien yllä kamanaikkunat. Pirtin itäosaan on rakennettu sisä-wc ja sauna. Laajennusosassa on apukeittiö ja kaksi kamaria. Pirtin alla on säilynyt vanha kellari.

Itäsivulla olevat ikkunat on uusittu osin kaksiruutuisiksi. Kuistien aukotus ja ikkunamalli ovat yhteneväiset. Länsisivulla ikkunat ovat malliltaan kuusi tai kaksiruutuisia. Laajennusosan ikkunat ovat uksiruutuisia. Ikkunoiden kehyslaudat on uusittu. Mallia on mahdollisesti otettu vanhasta 1920-luvulla tehdystä vuorauksesta. Päädyissä on kuusiruutuiset ikkunat. Vuoraus on maalattu keltaiseksi. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Nykyisen rakennuksen vanhin osa on sen pirtti ja eteläpuolella olevat kamarit, joista toinen on nyt keittiönä, toinen on isännän kamari. Porraskuisti on kuisteista vanhin ja johti suoraan asuinpirttiin. 1910-luvulla vanhan valokuvan mukaan kuistilla oli pariovi pystylaudasta ja kuusiruutinen ikkuna kuten nytkin. Kuistin vierestä oli ovi (ilman katosta ja kuistia) kieverin vieruskamariin. Rakennus oli jo 1910-luvulla vaakavuorattu.

Marttalan talossa Vähänpennon pienviljelijäyhdistys piti erilaisia kotitalouskursseja 1900-luvun alkupuolella, todennäköisesti 1910-luvulta aina 1940-luvulle. 1930-luvulla otetun vanhan valokuvan mukaan oli Marttalan herrakuisti rakennettu (1928) vanhan porraskuistin

_____

ulkoasun ja mallin mukaan. Uudessa kuistissa oli peiliovi ja sivulla kuusiruutuinen ikkuna. Vuoraus oli vaakapaneelista ja maalattu vaaleaksi.

Asuinrakennusta jatkettiin vuonna 1928 eteläpään: kuisti, eteinen, sali, vieraskamari ja ruokasali. Samassa yhteydessä todennäköisesti vuorattiin koko asuinrakennus uusiksi. Saleissa ja kamareissa uusittiin uunit 1920-luvulla. Peiliovet ja ovien kehyslistat ovat 1920-luvulta, mutta kuistien ulko-ovet on uusittu. Huoneiden laotalattioita on tämän jälkeen hiottu ja lakattu. Seiniä ja kattoja on levytetty sekä tapetoitu. Ison pirtin uuni on tehty 1950-luvulla tai myöhemmin. Pirtin alkuperäinen katto parruineen on jätetty näkyville. Rakennuksen pohjoispään tehtiin vuonna 1980 laajennus, uusi siipi, ja pirtistä erotettiin väliseinällä wc- ja saunatila. Kuusiruutuisia ikkunoita on osa uusittu kaksiruutuisiksi. Ikkunoiden aukko on säilynyt alkuperäisen koon mukaisena. Kuistien välissä (keittiö) on iso yhdeksänruutuinen ikkuna. Ikkunoiden puitteet ja kehyslaudat on uusittu, samoin kuistien ikkunapuitteet ja ulko-ovet. Asuinrakennuksen kate on uusittu pellistä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen liikennehistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Asuinrakennuksen runkomuoto, kuistit, aukotus ja tilajäsennys on säilynyt hyvin 1920-luvulla uudistetun asun mukaisena. Asuinrakennus edustaa 1920-luvun rakennusperinnettä. Ikkunoiden puitejako on uusittu uudemman malliseksi. Muutokset ovat kuitenkin luettavissa ja vanha rakennusosa vielä hahmotettavissa pirtin, keittiön ja kamarin yhteydessä. Liikennehistoria: Marttalan asuinrakennus, sen eteläpään herrakuisti, iso eteinen, salit ja vieraskamari kertovat vielä hyvin kestikievaritoiminnasta. Maisemallisesti keskeinen asema: Asuinrakennus sijaitsee avoimessa maastossa ja tasamaalla Kivisalmentien varressa, pääty tiellepäin keskeisellä paikalla maisemassa. Kaukonäkymissä maantieltä 325 pohjoiseen erottuu Marttalan koivurivi ja asuinrakennus sekä navetta, jotka rajaavat piha-alueen.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Pitkä runkomuoto, eri tyyppiset kuistit, kestikievaritoiminnan myötä muovautunut tilajäsennys, 1920-luvun ulkoasu yleisilmeenä.

Toimenpidesuositukset: Asuinrakennuksen runkomuotoa ei saa enää jatkaa siivillä, Kuistit tulee säilyttää nykyisillä paikoilla ja nykyisen mallin mukaisena. Vuoraus tulee säilyttää 1920-luvun rakennusperinteen mukaisena. Ikkuna-aukkoja ei saa suurentaa ja

niiden puitejako tulisi palauttaa 1920-luvulla
talossa käytetyn mallin mukaiseksi
kuusiruutuisiksi.

Kiinteistö	130	Rakennus id	99	Rno	289-410-2-49
Rakennustyyppi	aitta	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata	1900	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1924	Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitta on pitkänurkkainen ja siinä on kolme aittaa: vaateaittoja ja ruoka-aitta. Ovet ovat leveää pystylautaa tai leveästä vaakapanellista. Ne on maalattu keltaiseksi. Hirsirunko on maalattu punamultamaalilla. Aitan edustan tukipylväät ja ovien kehyslaudat ovat valkoiset. Aitan takana on kylkiäinen (työkonekatos).

Historia

Maatilakirjojen ja omistajan mukaan mukaan aitta on kunnostettu vanhasta aitasta vuonna 1924, ja siinä oli mm. asuinaitta sekä mankelihuone. Kate on uusittu aaltopellistä (vihreä maali) todennäköisesti 1970-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aitan runkomuoto, aukotus, hirsipinta, paneloidut ovet, kaiteet kertovat vielä hyvin 1900-luvun rakennusperinteestä ja -malleista. Aitta on säilynyt hyvin.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen runkomuoto, pitkänurkkainen salvos, ovien rakenne ja panelointi, aittojen jäsenitys

_____

(ruoka- ja vaateaitat).

Toimenpidesuositukset: Aittaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä kuten tähänkin asti. Aittaa ei saa laajentaa, tehdä uusia aukkoja tai muuttaa aittojen tilajäsennystä.

Kiinteistö	130	Rakennus id	100	Rno	289-410-2-49
Rakennustyyppi	liiteri	Kerrosluke			1
Nykyinen käyttö	vapaa-aika	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Ratasliiteri on puuliiterinä ja on omistajan mukaan osittain hirsirunkoinen. Länsisivulla on pystylaudasta kaksi liukuovea. Eteläpäädyssä on katos puuliiterin aukon kohdalla. Vuoraus on pystylautaa ja maalattu punamultamaalilla. Nurkkalaudat ovat valkoiset. Ovet ovat keltaiset.

Historia

Liiteri on rakennettu todennäköisesti 1930-luvulla ja nykyinen asu on pääosin rakennusajankohdan mukainen. Liiterin ovia on uusittu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Runkorakenteeltaan ja aukotukseltaan hyvin säilynyt 1930-luvulle tyypillinen talousrakennus.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Toimenpidesuositukset: Liiteri tulee säilyttää pihapiirissä nykyisen aseman mukaisena ja korjata perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä käyttäen kuten tähänkin asti.

_____

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	130	Rakennus id	101	Rno	289-410-2-49
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku	1
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	Nurkkakivet
Rak.vuosi				Runko	Hirsi
Rak.vuosikymmen				Vuoraus	
Rak.vuosisata	1900			Katemateriaali	Tiili
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Jyvääitta on korkea rungoltaan (pohja lähes neliö) ja siinä on ulko-ovi eteläsivulla. Kattokulma on melko jyrkkä. Aitta on vuoraamaton. Päädyissä on pystylauta ja peiterima. Eteläpäädyssä on pieni neliruutinen ikkuna. Aitan ovi on pystylautaa. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Jyvääitta voi olla 1800-luvulla rakennettu. Aitta on korjattu 1930-luvulla, jolloin iishen uusittiin mahdollisesti sementtitiilikate, päätyjen vuoraus ja ulko-ovi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Runkomuodoltaan, rakenteeltaan ja aukotukseltaan hyvin säilynyt 1930-luvulle tyypillinen talousrakennus ja jyvääitta.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen korkea runkomuoto, punamultamaalilla maalattu hirsipinta, aukotus vain yhdellä sivulla.

_____

Toimenpidesuositukset: Aittaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä kuten tähänkin asti. Aittaa ei saa laajentaa, tehdä uusia aukkoja, muuttaa aukotuksen mallia tai oven rakennetta.

Kiinteistö	130	Rakennus id	102	Rno	289-410-2-49
Rakennustyyppi	puimala	Kerrosluku			1.5
Nykyinen käyttö	maatalous	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Riihi ja puimala on pitkä, syvärunkoinen ja korkea rakennus, jota on jatkettu pohjoissivulla poikkipäädellä. Vanhan riihiosa itäpäässä on pitkänurkkainen ja hirsipinta on maalattu punamultamaalilla. Jatkettu puimalaosa on rakennettu hisriseinin (väliseinät ja pääty) ja pystylautavuorauksella sivuilta. Vuoraus on maalattu punamultamaalilla. Eteläsivulla on kaksi suurta liukuovea. Itäpäädyssä on iso liukuovi ja pienempi pystylautaovi. Yksi riihen aukko on rakennettu umpeen eteläsivulla. Poikkipäädyssä itäsivulla on iso pariovi (pystylautaa). Ovet on maalattu keltaiseksi. Riihiosan itäpäädyssä on pieni ikkuna (kuusiruutuinen).

Historia

Hirsiosa, riihi, rakennettiin todennäköisesti 1900-luvun vaihteessa. Riiehtä jatkettiin länsipuolelle (osin hirsiseinin) ja pohjoissivulle poikkipäädellä. Laajennuksien teko aika ei ole tiedossa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Runkomuodoltaan, rakenteeltaan ja aukotukseltaan hyvin säilynyt, perinteinen 1930-luvulla ajanmukaiseksi puimalaksi laajennettu talousrakennus.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

---

t

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen korkea ja pookkipäätyinen runkomuoto, vanhaan riiheen jatkettu puimala, punamultamaalilla maalattu hirsipinta ja vuoraus, aukotus vaihtelee sivuilla toimintojen mukaan.

Toimenpidesuosituksset: Puimalan ja riihen asema pihapiirissä tulee säilyttää. Puimalaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä kuten tähänkin asti. Puimalaa ei saa laajentaa, tehdä uusia aukkoja, muuttaa aukotuksen mallia tai ovien rakennetta.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	130	Rakennus id	103	Rno	
Rakennustyyppi				Kerrosluku	
Nykyinen käyttö				Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö				Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	
Rak.vuosi				Runko	
Rak.vuosikymmen				Vuoraus	
Rak.vuosisata				Katemateriaali	
Korjausvuodet				Katon muoto	
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus**Historia**

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen****Historiallinen****Ympäristöarvo****Arvojen perustelu**

Tallentaja**Kunto****Luokitus****Lisätietoja**

_____

Kiinteistö	131	Rakennus id	104	Rno	289-410-2-52
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen	1910	Katemateriaali			Huopa -kolmiorima
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1950 ja 1970	Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Asuinrakennus on runkomuodoltaan pitkä ja sen itäpäässä on poikkipääty vinkkelin tapaan. Päädyn ja rungon suoran osan kulmauksessa pohjoissivulla on umpikuisti (pulpettikatto), joka on lisätty rakennusaikaa myöhemmin. Tältä kuistilta on sisäänkäynti keittiöön. Itäpäädyssä rakennusta on myös umpi kuisti. Itäpään kuistilta on yhteys tupaan. Pohja on malliltaan tupa ja kaksi kamaria, välissä on porstua ja keittiö. Poikkipääty on laajentanut kamariaosaa pohjoissivulla. Tuvassa on tiiliuuni (leivinuuni) ja kamareissa pönttöuunit. Vuoraus on maalattu taitetulla valkoisella. Päädyissä on pystypanelointi (helmiponttilautaa). Ikkunat ovat yksiruutuiset. Kuistien ikkunat ovat useampiruutuiset.

Historia

Asuinrakennuksessa oli rakennusaikaan vuosina 1916-18 tupa ja kaksi kamaria, välissä oli porstua ja keittiö. Sisäänkäynti pohjoissivulla oli ilman kuistia ja porstua oli kylmä. Länsipäädyssä oleva kuisti rakennettiin todennäköisesti vasta 1900-luvun puolivälissä. Pohjoissivun kuisti voi olla saman ikäinen. Tuvassa oli alkujaan pystyuuni, mutta 1940-50-uvulla muurattiin nykyinen tiiliuuni. Keittiössä oli valurautaliesi. Kamareissa oli pönttöuunit.

Ikkunat uusittiin yksiruutuisiksi 1970-luvulla. Ikkunat olivat alkujaan T- mallia tai jatkettua T-mallia, jossa yläruutu oli jaettu pienin puittein. Kehyslaudassa oli konsolit.

Keittiöremontti 1960-70-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Asuinrakennuksen runkomuoto, aukotus, ulkoasu ja tilajäsennys on säilynyt kohtalaisesti 1910-20-luvun

---

t

rakennusperinteen ja -tyylin mukaisena. Muutokset ovat selkeästi luettavissa ja alkuperäinen pohja vielä hyvin kertova. Rakennuksen kuistit on rakennettu 1920-lukua myöhemmin. Ikkuna-aukkoja on suurennettu ja muutettu yksiruutuisiksi todennäköisesti 1970-luvulla.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Säilyneet ominaispiirteet: Runkomuoto ja sen poikkipääty, tilajäsennys pirtin ja kamareiden mukaan.

Toimenpidesuosituksia: Asuinrakennuksen runkomuoto ja pohja tulee säilyttää nykyisen mallin mukaisena (eri aikaiset muutokset erotettavissa) ilman laajennuksia tai tilojen jakamista. Kuistimallia ei tulisi muuttaa.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	131	Rakennus id	105	Rno	289-410-2-52		
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Pelti- aalto		
Rak.vuosisata	1800			Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitta on pitkänurkkainen ja siinä on kaksi aittaa. Aitan edustalla on kannatin pilarit ja niiden välissä ylinnä säleikkö koristelu (suoraan lappeen alla). Aitan päädyissä on pystylaidoitus ja peiterima. Aitta on maalaamaton ja hirsipinnalla. Aitan ovien ja kehyslautojen pintakäsittely on uusittu petsaamalla.

Historia

Aitta on rakennettu todennäköisesti 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun vaihteessa. Tähän viittaa koristeellinen säleikkö solan yläreunassa ja ovissa ristinurkkaiset kehyslaudat.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo****Arvojen perustelu**

Rakennusperinteinen: Aitta on 1800-luvun lopun rakennusperinteen ns. Sveitsiläis- ja nikkarityylin mukainen detaljeiltaan (kehyslaudat ja säleikkö). Ovien kehyslaudoille on tyypilliset ristinurkkaiset (pyöristetyt tai veistetyt päät) kehyslaudat.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen runkomuoto ja kaksi aittaosastoa, nikarittyliin

koristeellinen säleikkö lappeen alla,
maalaamaton hirsipinta.

Toimenpidesuosituksia: Aitta tulee säilyttää mahdollisimman tarkasti nykyisen runkomuodon ja aittojen jäsennyksen mukaan. Kehyslautojen malli tulee olla alkuperäinen ristinurkkainen. Koristeellinen säleikkö tulee ehdottomasti säilyttää alkuperäisen mallin mukaisena. Kehyslautoja ja säleikköä uusittaessa tulee käyttää perinteisiä korjausmenetelmiä. On käytettävä hyvälaatuista ja höylättyä puuta sekä alkuperäisen mallin mukaista mitoitusta. Puuta työstettäessä on käytettävä pinna laadun ja profiilin säilyttämiseksi perinteisiä työkaluja. Hirsirunkoa tai salvoksia korjattaessa tulee käyttää perinteisiä hirsirakentamisen menetelmiä ja välineitä. Hirsipintaa ei saa maalata. Aitta tulee säilyttää nurkkakivillä.

RAKENNUSLOMAKE**Rakennus****0**

Kiinteistö	131	Rakennus id	106	Rno	289-410-2-52
Rakennustyyppi	sauna			Kerrosluku	1
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	sauna			Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	Betoni - valettu
Rak.vuosi				Runko	Hirsi
Rak.vuosikymmen	1940			Vuoraus	Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosisata				Katemateriaali	Huopa -kolmiorima
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Sauna on rungoltaan suorakaiteen muotoinen ja sen länsisivulla on sisäänkäynti sejä sisäänvedetty terassiosa. Terassin edustalla on sälekaide ja säleistä nauhakoriste ylinnä kannatinpylväiden välissä. Saunaosastoon on oma sisäänkäynti. Vuoraus on maalattu vaalean punertavaksi, samoin nurkka- ja kehyslaudat. Ovet ovat vaalean siniset,

Historia

Sauna rakennettiin 1940-50-luvulla. Runko voi olla osin hirrestä. Saunan yhteydessä on pohjoispäässä mahdollisesti ollut pieni huone pyykinpesua varten.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Sauna on säilynyt hyvin tyyppillisenä 1940-50-luvun pihasaunana, jossa on jo näkyvissä uusia saunatiloja ja käyttötarkoituksia. Sauna on hyvin kertova.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: 1940-50-luvulle tyyppillinen saunan runkomuoto ja tilajäsennys, jossa näkyy uudet käyttövaatimukset mm. Pukuhuone ja pesutupa.

---

t

Toimenpidesuosituksia: Sauna tulee säilyttää
1940-50-luvun rakennusperinteen mallien
mukaisena , eli nykyisen säilyneen asun,
pohjan ja runkomuodon mallin mukaan.

Kiinteistö	131	Rakennus id	107	Rno	289-410-2-52
Rakennustyyppi	navetta	Kerrosluku	1.5		
Nykyinen käyttö	muu käyttö	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus		Betoni - valettu	
Rakentamisaika		Runko		Rankorakenne	
Rak.vuosi	1956	Vuoraus		Pystylauta, peiterimoite	
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali		Pelti- aalto	
Rak.vuosisata		Katon muoto		Satula	
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta on pitkä, korkea ja syvärunkoinen rakennus. Siinä on länsipäässä karjakeittiö ja keskellä navetta. Itäpäähän matalampana ja kapeampana rakennusosana on jatkettu lato ja puimala. Navetan sisäänkäynnit ovat eteläsivulla sisäpihalle. Ovet ovat pystypaneelista. Vuoraus on maalattu keltaiseen taitetulla värillä. Ovet ovat ruskeat.

Historia

Nykyisen navetan päässä oli omistajan mukaan vanhan savusaunan paikka.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Navetta on tyypillinen 1950-luvun karjasuoja, johon yhdistyy laajennusosin muitakin tilan toimintoja, kuten puimala ja lato. Navetan koko, muoto ja rakennusmateriaalit sekä ulkoasun aukotus ja vuoraus ovat rakennusajalle tyypilliset ja perinteiset. Navetta on säilynyt hyvin.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Pitkä, jatkettu ja korkea runkomuoto, ulkoasun aukotus

---

t

(jäsenitys ja ikkunaouitteiden malli), ovien malli ja vuorauksen malli (pystylauta ja peiterima) ovat 1950-luvulle ominaiset. Vaalea ulkovaari on ajalle tyypillinen.

Toimenpidesuosituksia: Navetan ominaispiirteet tulee säilyttää nykyisen säilyneen asun mukaisesti. Korjattessa tulee käyttää 1950-luvulle tyypillisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä.

Kiinteistö	131	Rakennus id	108	Rno	
Rakennustyyppi				Kerrosluku	
Nykyinen käyttö				Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö				Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	
Rak.vuosi				Runko	
Rak.vuosikymmen				Vuoraus	
Rak.vuosisata				Katemateriaali	
Korjausvuodet				Katon muoto	
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus**Historia**

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen****Historiallinen****Ympäristöarvo****Arvojen perustelu**

Tallentaja**Kunto****Luokitus****Lisätietoja**

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	131	Rakennus id	109	Rno	
Rakennustyyppi				Kerrosluku	
Nykyinen käyttö				Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö				Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	
Rak.vuosi				Runko	
Rak.vuosikymmen				Vuoraus	
Rak.vuosisata				Katemateriaali	
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus**Historia**

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen****Historiallinen****Ympäristöarvo****Arvojen perustelu**

Tallentaja**Kunto****Luokitus****Lisätietoja**

_____

Kiinteistö	132	Rakennus id	110	Rno	289-402-3-12
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1.5
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen	1920	Katemateriaali			Tiili -keraaminen
Rak.vuosisata		Katon muoto			Auma
Korjausvuodet		Kuisti			lasikuisti
		Kuistin kattomuoto			aumakatto

Kuvaus

Asuinrakennus on korkea ja suorakaiteen muotoinen rungoltaan. Tyyliältään asuinrakennus on 1920-luvun vaihteelle tyypillinen. Siinä on nähtävissä Jugendille tyypillinen päätyjen korostaminen, aumatut päädyt, suuri lasikuisti, pieniruutuiset ikkunat, mutta toisaalta myös uusklassismin piirteet, kuten kuusiruutuiset ikkunat ja tyylin mukaiset kehyslaudat detaljeineen. Pohja perustuu todennäköisesti ratkaisuun, jossa alakerrassa on keittiö, kamarit ja isompi tupa toisessa päädyssä. Yläkerrassa on päädyissä vinttihuoneet. Vuoraus on maalattu keltaiseksi. Nurkka ja kehyslaudat ovat valkoiset, samoin ikkunapuitteet.

Historia

Asuinrakennus rakennettiin todennäköisesti 1920-luvun vaihteessa. Rakennuksen pohjoispäädyn vinttihuoneen ikkunat on uusittu mahdollisesti jo 1950-luvulla. Pohjoispäädyssä alhaalla oleva ikkuna (puitteet ja kehyslaudat) on uusittu hiljattain, mahdollisesti vanhan mallin mukaan. Länsisivulla on yksi ikkuna-aukko peitetty ja tehty kapea ikkuna. Tämä voi olla sisälle tehdyn wc- tai saunatilojen aukko.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: asuinrakennus on säilynyt hyvin 1920-luvun rakennusperinteen ja -tyylin mukaisena. Rakennuksen tilajäsennys ja aukotus on edelleen hyvin kertova. Rakennuksen kattomallissa, kuistin ja aukotuksien mallissa sekä kehyslaudoissa on nähtävissä sekä Jugendin että uusklassismin tyylipiirteitä.

Tallentaja

Minna Halonen

_____

14.12.2006

Hyvä

Kunto

Luokitus

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Aumatut katon päädyt, iso kuisti (oleskelu) lasikuistin mallin mukaiset isot ikkunat koristeellisin pienin ruuduin, ikkunoiden malli, yksityiskohdat ja puitejako 1920-luvun tyyllin klassisistiset.

Toimenpidesuosituksia: Asuinrakennuksen runkomuoto, tilajäsennys ja aukotus (puitejako, kehyslautojen detaljit), kuistin malli ja aukotus (erityisesti ikkunoiden puitejako) sekä katon aumatut päädyt tulee säilyttää alkuperäisen mallin mukaisina. Rakennusta korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja värejä. Jotta autenttisuus säilyisi tulee kiinnittää huomiota, kattomalliin (aumaus), katemateriaaliin (tiili) ja kehyslautojen sekä listojen ja puitteiden malliin. Vuorausta (vaakanelointi) uusittaessa tulee kiinnittää huomiota 1920-luvun paneelien kokoon, puun laatuun ja profiiliin.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	132	Rakennus id	111	Rno	289-402-3-12		
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö				Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Rak.vuosisata	1900			Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitassa on kaksi aittaa: todennäköisesti vanha vaate- tai ruoka-aitta (matala ovi) ja asuinaitta. Aitta on pitkänurkkainen. Nurkat on koteloitu. Aitan eteläpäässä on neljäruutuinen ikkuna, jonka kehyslaudat on otettu päärakennuksesta. Ruoka-aitan ovi on vaakapaneloitu ja asuinaitan ovi on pystylautaa (pienaoven malli). Eteläpäädyn kolmiossa on kaksi vinoneliö-ikkunaa (salmiakki muoto). Päädyt on pystypaneloitu. Aitan terassin edustalla on kannatinpylväät ja säleaidan mallinen kaide. Hirsipinta on maalattu punamultamaalilla. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset samoin kannatinpylväät.

Historia

Aitta on rakennettu todennäköisesti 1920-luvun vaihteessa asuinrakennuksen rakentamisen aikaan. Hirsirakenteesta ja aukotuksesta päätellen se on voitu rakentaa vanhoista hirsistä yhdistämällä. Mahdollisesti siirretty talon vanhalta paikalta Peltolasta (Peltola 1).

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aitan runkomuoto, aukotus (asuin ja ruoka-aittaosastot), hirsipinta, salvostyyppi ja lautarakenteiset ovet kertovat hyvin 1900-luvun rakennusperinteestä ja -malleista. Aitta on säilynyt hyvin.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

_____

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen kahden aitan mukainen runkomuoto, pitkänurkkainen salvos, ovien rakenne ja asuinaitan ikkunan 1900-luvun vaihteelle tyypillinen kehyslautamalli.

Toimenpidesuositukset: Aittaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja värejä kuten tähänkin asti. Aittaa ei saa laajentaa, tehdä uusia aukkoja tai muuttaa aittojen tilajäsennystä.

Kiinteistö	133	Rakennus id	112	Rno	289-410-3-22
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluke			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☒
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Tiili -keraaminen
Rak.vuosisata	1800	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Puontilan asuinrakennus on pitkä ja suorakaiteen muotoinen hirsirakennus. Rakennuksen eteläsivulla on korkea kuisti. Kusitin päädyssä on päätykoriste. Itäpäässä rakennusta on kellari kivijalan tuntumassa. Asuinrakennuksen ja kellarin perustukset ovat (kellarin seinät myös) lohkokivistä. Kellarissa on harjakatto ja vaakapaneloitu ovi. Rakennuksen ikkunat on uusittu vanhahtavan mallisiksi ja kuusiruutuisiksi. Kehyslaudat ovat pelkistetyt, mutta ylintä vesilistaa kannattaa pienet konsolit. Kuistin ikkunat ovat korkeat ja pieniruutuiset sivuilla sekä ulko-oven molemmin puolin. Rakennuksen vuoraus on jaettu kahteen kentään ja erotettu ne kerroslistalla. Ylinnä ja päädyissä on pystypanelointi (helmipontti), samoin kuistin päädyssä. Kivijalan lista ulkonee vesilistan tapaan. Päätyjen vintti-ikkunat ovat suuret ja koristeellisen pieniruutuiset. Länsipäässä rakennusta on suuri pirtti. Vuoraus on maalattu vaalean vihreäksi. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset. Ikkunapuitteet ovat valkoiset.

Historia

Asuinrakennus rakennettiin 1800-luvun loppupuolella. 1900-luvun alussa rakennus oli vuoraamaton. Ikkunat olivat T-mallia. Kuisti oli nykyistä mallia kapeampi. Kuistin sivuilla oli myös T-ikkunat. Ulko-ovi oli peiliovi (pariovi), jonka yllä oli kolmeruutuinen kamanaikkuna. Kate oli päreestä. Pohja oli todennäköisesti jäsennetty kahden muurin mukaan siten, että länsipäässä oli iso pirtti, keskellä olivat kuisti, porstua ja porstuan peräkamari, itäpäässä rakennusta oli kaksi kamaria tai tupa ja kamari. Porstuan peräkamari on todennäköisesti otettu myöhemmin keittiöksi.

Asuinrakennus vuorattiin todennäköisesti 1920-luvun vaihteessa. Samassa yhteydessä on voitu rakentaa vintin päätyhuoneet (isot ikkunat) kesähuoneiksi ja uusi isompi kuisti. Tähän viittaa ikkunoiden ja vuorauksen malli. Itäpäädyn ikkuna on uusittu todennäköisesti 1950-luvulla kaksi ruutuisiksi. Kate on uusittu mahdollisesti ruukkutiilestä 1950-luvulla.

1900-luvun lopulla tai 2000-luvun vaihteessa Rakennuksessa on uusittu ikkunat. Niiden puitejako on muutettu kuusiruutuisiksi. Kuistin ulko-ovi on uusittu Kuistin ikkunapuitteita on uusittu. Savupiipuista toinen on korjattu. Rakennuksessa on korjattu kivijalan listaa ja

_____

vuorauksen alimpia paneeleja. Ikkunoiden kehyslaudat on uusittu. Hiljattain on korjattu itäpäädyssä olevan kellarin kate ja lisätty kellarin sivuille luonnonkiviä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Asuinrakennus edustaa 1900-luvun vaihteen rakennusperinnettä ja myöhempää 1900-luvun alkupuolen rakennustyyliä (kuisti ja vuoraus tehty 1920-luvun vaihteessa). Rakennus on hyvin säilynyt ja kertova. Maisemallisesti keskeinen sijainti: Puontilan päärakennus sijaitsee vanhan vesijättömaan peltoaukeiden reunalla ja Kivisalmentieltä nousevan kallion laella maisemallisesti keskeisellä paikalla tieltä katsottaessa.

Tallentaja Minna Halonen

20.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Rakennuksen runkomuoto, tilajäsennys (perinteinen pohja), aukotuksen jäsenys pohjan mukaan, 1920-luvulle tyypillinen kuistimalli: koristeelliset pieniruutuiset ikkunat lasikuistien tapaan (oleskelukuisti).

Toimenpidesuositukset: Asuinrakennuksen runkomuoto, tilajäsennys ja aukotus (puitejako, kehyslautojen detaljit), kuistin malli ja aukotus (erityisesti ikkunoiden puitejako) tulee säilyttää alkuperäisen mallin mukaisina. Rakennusta korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä. Jotta autenttisuus säilyisi tulee kiinnittää huomiota katemateriaaliin (tiili) ja kehyslautojen sekä listojen ja puitteiden malliin. Vuorausta (vaakapanelointi) uusittaessa tulee kiinnittää huomio 1920-luvun paneelien kokoon, puun laatuun ja profiiliin.

Kiinteistö	133	Rakennus id	113	Rno	289-410-3-22
Rakennustyyppi	aitta	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Huopa -kolmiorima
Rak.vuosisata	1800	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitta on pitkä, matala ja syvä rungoltaan. Hirsirunko on lyhytnurkkainen. Aitassa on kaksi aittaosastoa. Ulko-ovet ovat länsisivulla. Ulko-ovet ovat leveää pystylautaa. Oven kehyslaudat ovat ristinurkkaiset. Aitan edustalla on veistetyt kennatinpilarit ja sälekaide. Kaiteen pylväät on päästä veistetty. Aitan päädyissä on peoterimoitettu pystylaudoitus. Laudoitus on maalattu keltaiseksi. Hirsipinta on maalattu punamultamaalilla. Kaide ja kannatinpilarit, nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset. Kivijalka on nurkkakivistä ja täyttö luonnonkivistä. Aitan eteläpuolella on pitkä liiteriosa (lautarakenteinen). Liiterissä on leveä pariovi pystylautaa. Liiteriosa on maalattu myös punamultamaalilla.

Historia

Aitta on rakennettu todennäköisesti päärakennuksen kanssa samaan aikaan 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun alussa. Liiteri on rakennettu myöhemmin, todennäköisesti 1900-luvun puolivälissä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aitan runkomuoto, aukotus (vaate- ja ruoka-aittaosastot), hirsipinta, punamultamaali, salvostyyppi, edustan kannatinpylväät ja lautarakenteiset ovet kertovat hyvin 1900-luvun rakennusperinteestä ja -malleista. Aitta on säilynyt hyvin.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

_____

Kunto

Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen kahden aitan mukainen runkomuoto, pitkänurkkainen salvos, ovien rakenne ja edustan kannatinpylväiden muotoilu.

Toimenpidesuositukset: Aittaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä kuten tähänkin asti. Aittaa ei saa laajentaa, tehdä uusia aukkoja tai muuttaa aittojen tilajäsennystä.

Kiinteistö	133	Rakennus id	114	Rno	289-410-3-22
Rakennustyyppi	navetta	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	muu käyttö	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata	1900	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta on pitkä, syvärunkoinen ja matala rakennus. Navetta sijaitsee pihan laskevalla osalla. Navetta ja talliosa. eteläpääty on sementtitiilirunkoinen ja pohjoispääty todennäköisesti hirsirunkoinen. Navetta on kauttaaltaan vuorattu ja maalattu punamultamaalilla. Päädyt on pystypaneloitu. Pohjoispäädyssä on korkea lohkokiviperustus. Navetan itäisivulla keskellä on vinopaneloitu pariovi ja eteläpäässä yksi vaakapaneloitu ovi. Ovet on maalattu tumman ruskeiksi. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset. Ikkunat ovat matalat ja pieniruutuiset. Ikkunapuitteet ovat ruskeat. Pohjoispääty on maalattu keltaiseksi. Päädyssä on ruskeaksi maalattu vaakapaneloitu ovi.

Historia

Navetan hirsirunkoinen osa on valmistunut ensin todennäköisesti jo 1900-luvun vaihteessa. Navettaa on jatkettu eteläpäähän myöhemmin mahdollisesti 1930-luvulla (sementtitiili ja lautavuoraus).

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Navetta on säilynyt hyvin rakennusjankohdan mukaisessa asussa ja se edustaa hyvin hirsiosaltaan 1900-luvun alun karjasuojaa sekä tiiliosaltaan myöhempää rakentamisen perinnettä. Naveta on säilynyt hyvin kertovana ja muutokset ovat luettavissa.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

---

t

Kunto

Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Navetan asema pihapiirissä asuinrakennuksen sivulla pihan länsilaidalla, hirsinen runkomuoto, aukotus, eri tyyppisin ovin, sementtitiili, ovien paneloinnit sekä ikkunoiden puitejako.

Toimenpidesuositukset: Navetta tulee säilyttää nykyisen aseman mukaisesti. Sitä ei saa laajentaa. Aukotuksen jäsenitys tulee säilyttää, samoin ikkunoiden ja ovien alkuperäinen malli (paneloinnit ja puitteet). Navettaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja perinteisiä rakennusmenetelmiä sekä materiaaleja käyttäen kuten tähänkin asti.

Kiinteistö	133	Rakennus id	115	Rno	289-410-3-22		
Rakennustyyppi	sauna			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	sauna			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	sauna			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Betoni - valettu		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Tiili -betoni		
Rak.vuosisata	1900			Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Sauna on hirsirunkoinen ja runko on vuoraamaton. Päädyissä on pystylaudoitus. Sauna on maalattu punamultamaalilla. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset. Saunan sisäänkäynti on pohjoissivulta. Ulko-ovi on tummanruskea ja pystypaneelista. Pohjoissivulla on kuusiruutuinen ikkuna. Ikkunapuitteet ovat tummanruskeat. Päädyissä on kapeat kolmeruutuiset ikkunat.

Historia

Sauna on voitu rakentaa nykyiselle paikalle jo 1900-luvun alkupuolella, jonka jälkeen sen perustusta, katetta ja aukotusta on uusittu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Sauna on säilynyt kohtalaisesti 1900-luvun alun rakennusperinteiden mukaisena. Se on todennäköisesti nostettu ja perustettu uudestaan, ikkunoiden puitteen on maalattu, kehyslaudat ja ulko-ovi uusittu.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen matala ja kapea runkomuoto, pienet ikkuna-

aukot, punamullalla maalattu hirsipinta,
vuoraus vain päätykolmioissa.

Toimenpidesuositukset: Ominaispiirteet tulee
säilyttää nykyisen ulkoasun mukaisesti.
Runkoa ei saa jatkaa tai avata lisää aukkoja.

Kiinteistö	134	Rakennus id	116	Rno	289-402-3-23
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluke			1.5
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen	1940	Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Asuinrakennus on rungoltaan korkea ja kattokulma on melko jyrkkä. Kuisti pohjoissivulla on korkea (1.5 kerroksinen) ja liitetty poikkipäädyn tapaan runko-osaan. Asuinrakennuksen ikkuna-aukotuksen muoto ja mallit vaihtelevat. Alimmassa kerroksessa on runkoon nähden kapeat kuusiruutuiset ikkunat. Vintillä päädyissä taas suuret puitteiltaan kolmeen ruutuun jaetut ikkunat. Kuistin länsisivulla on yhdeksänruutuinen ikkuna, mutta toisella sivulla ei ole ikkunaa. Kuistin ullakolla on kaksi ruutuinen ikkuna. Räystäänaluset on laudoitettu umpeen. Aukotuksen ja rakennusmuodon kömpelöt mittasuhteet poikkeavat mm. 1940-luvun rakennustavasta ja tyyppiinirustuksista. Mutta niistä on todennäköisesti otettu mallia rakennusta suunniteltaessa. Pohjaratkaisu perustuu sydänmuurin ympärille jäsenettyihin asuinkamareihin, keittiöön ja ns. tupaan. Vuoraus on maalattu vaalean keltaiseksi. Nurkka- ja kehyslaudat ovat ruskeat. Ikkunapuitteet ovat valkoiset.

Historia

Asuinrakennus rakennettiin todennäköisesti 1940-luvulla rakennusmudosta, materiaaleista ja aukotuksesta päätellen. Rakentaessa on mahdollisesti käytetty vanhoja ikkunapuitteita ja siksi aukotus sekä aukotusmalli ovat vanhahtavat. Sota-ajan jälkeen oli pulaa useista rakennusmateriaaleista ja erityisesti ikkunoista.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Rakennuksen runkomuoto, tilajäsennys ja ulkoasu aukotuksineen on selvästi sovellettu 1940-luvun maaseudun pientalojen tyyppiinirustuksista saatavilla olevien materiaalien mukaan ja maatilan asuinrakennuksen tilatarpeisiin.

---

t

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Säilyneet ominaispiirteet: Korkea runkomuoto (vinttihuoneet) ja sydänmuurin mukaan jäsennetty pohja, aukotuksen omaperäinen jäsennys ja malli, 1940-luvulle tyypillinen vuoraustapa.

Toimenpidesuositukset: Asuinrakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää nykyisen ulko- ja sisäasun mukaisesti. Jos rakennusta laajennetaan, tulee se tehdä päätyyn jatkettuna ja huomioida perinteinen runkokorkeus, aukotus sekä vuorauksen malli. Rakennusta korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja värejä.

Kiinteistö	134	Rakennus id	117	Rno	289-402-3-23
Rakennustyyppi	navetta	Kerrosluvu	1		
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen	1940	Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta on pitkä rungoltaan. Eteläpäässä on navetta ja pohjoispäässä (lautarakenteinen) talli. Navettaosassa vuoraus on pystylauta ja peiterimaa, muualla pystylautaa. Navetan ovet (kaapea vaakapaneeli) ovat itäisivulla. Maitokeittiön ovi päädyssä ja keskemällä ovi navettaan. Ikkunat ovat oven molemmin puolin. Tallipäädyssä on korkea pariovi pystylautaa. Navetta on maalattu punamultamaalilla. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset, ulko-ovet ovat vaalean ruskeat.

Historia

Navetta on rakennettu todennäköisesti 1940-luvulla. Kate on uusittu hiljattain.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Navetta on tyypillinen 1940-luvun karjasuoja, johon yhdistyy laajennusosana muita tilan toimintoja, kuten lato/talli. Navetan koko, muoto ja rakennusmateriaalit sekä ulkoasun aukotus ja vuoraus ovat rakennusajalle tyypilliset sekä perinteiset. Navetta on säilynyt hyvin.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

---

t

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Pitkä ja jatkettu runkomuoto, ulkoasun aukotus (jäsenys ja ikkunapuitteiden malli), ovien malli (vaakapanelointi) ja vuorauksen malli (pystylauta ja peiterima) ovat 1940-luvulle ominaiset. Punamultamaali on perinteinen karjasuojien väri kylällä.

Toimenpidesuosituksia: Navetan ominaispiirteet tulee säilyttää nykyisen säilyneen asun mukaisesti. Korjattessa tulee käyttää 1940-luvulle tyypillisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä.

Toimenpidesuositukset:

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	134	Rakennus id	118	Rno	289-402-3-23		
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluvu	1		
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus			
Rakentamisaika				Runko		Rankorakenne	
Rak.vuosi				Vuoraus		Pystylauta, peiterimoite	
Rak.vuosikymmen	1940			Katemateriaali		Pelti- aalto	
Rak.vuosisata				Katon muoto		Satula	
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitta on sijoitettu pohjoiseen laskevalle pihaosalle. Sen pohjoispäässä on korkeat betonijalat. Myös matalammalla nurkalla on betonipylväät perustuksena. Aitassa on kaksi osastoa. Ovet ovat länsisivulla. Ovissa on vaakanelointi. Aitta on maalattu punamultamaalilla. Päädyt ovat keltaiset, samoin aitan ovet. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Aitta rakennettiin todennäköisesti rankorakenteena ja se on tehty samoihin aikoihin asuinrakennuksen kanssa. Kate on hiljattain uusittu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aitta edustaa hyvin 1940-luvun rakennusperinnettä ja aittamalleja. Aitta on säilynyt hyvin alkuperäisen säilytys aitan mallin mukaisena.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Kapea ja matala runkomuoto, perinteisesti kaksi aittaosastoa, rankorakenne, 1940-luvulle tyypillinen vuoraus.

---

t

Toimenpidesuosituksset: Aitan ominaispiirteet tulee säilyttää siten, että aittaa korjataan perinteisiä rakennusajankohdalle tuttuja menetelmiä, materiaaleja, malleja ja värejä käyttäen. Korjataan vanhaa säilyttäen.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	134	Rakennus id	119	Rno	289-402-3-23		
Rakennustyyppi	sauna			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	sauna			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	sauna			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen	1940			Katemateriaali	Pelti- aalto		
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Sauna on matala ha hirsirunkoinen. Saunassa on nurkkakivet ja betoni perustus. Hisripinta on maalattu punamultamaalilla. Päädyt on maalattu keltaiseksi. Päädyissä on pystypanelointi. Nurkka- ja kehyslaidat ovat valkoiset. Ulkos-ovi on eteläsivulla. Saunassa on vanha peiliovi (otettu todennäköisesti uusiokäyttöön). Ikkunat ovat pienet ja kaksiruutuiset.

Historia

Sauna rakennettiin tai siirrettiin paikalle todennäköisesti asuinrakenuksen rakentamisen aikaan. Sauna voi runko-osaltaan rakentamisaikaa vanhempi. Ikkunoita on uusittu ja kate on uusittu hiljattain.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Sauna on säilynyt hyvin 1940-luvun rakennusperinteen mukaisena ja kertovana. Ikkunapuitteita ja kehyslautoja on uusittu.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen matala ja kapea runkomuoto, pienet ikkuna-aukot, punamullalla maalattu hirsipinta, vuoraus vain

_____

päätykolmioissa.

Toimenpidesuositukset: Ominaispiirteet tulee säilyttää nykyisen hyvin säilyneen ulkoasun mukaisesti. Runkoa ei saa jatkaa tai avata lisää aukkoja. Kate tulisi uusista huovasta (kolmiorima).

Kiinteistö	136	Rakennus id	120	Rno	289-402-3-4
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1.5
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi	1929	Vuoraus			Karaattilevy
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti -tiilijäljitelmä
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1984	Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Asuinrakennus on syvärunkoinen ja kattokulma on jyrkkä 1920-luvun rakennustavan mukaan. Pohja perustuu sydänmuurin ympärille jäsenettyihin asuinhuoneisiin. Vintillä on päädyissä asuinhuoneet. Sisäänkäynti on ollut eteläsivulta, missä on nyt uusi laajennusosa (rakennuksen kaakkoiskulmassa). Ikkunat ovat kolmeen ruutuun jaettu. Päädyissä on 1950-luvun mallin mukaiset kaksiruutuiset ikkunat (tuuletusikkuna sivulla). Ikkunoiden sivuilla on pienet neliön muotoiset vintti-ikkunat. Räystäänaluset on umpeen laudoitettu. Rakennuksen päädyissä on lomalaudoitus. Kehys- ja nurkkalaudat ovat ruskeat tai valkoiset (päädyissä).

Historia

Asuinrakennus on omistajan mukaan rakennettu vuonna 1929. Päätyjen ikkunat on uusittu todennäköisesti 1950-luvulla. Alakerran ikkunat on uusittu, puitejako ikkunoissa on voinut olla 9-ruutuinen tai laajennettu T-malli. Vanhaa kuistia on todennäköisesti laajennettu rakennuksen peruskorjauksen yhteydessä vuonna 1984 ja siihen on rakennettu sauna. Samassa yhteydessä uusittin vuoraus karaattilevystä, lisäeristettiin seinät (ikkunat syvällä) ja uusittiin sisällä kaikki pinnat. Myös kate uusittiin. Räystäänaluset ovat edelleen laudoitettu umpeen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Asuinrakennusta on merkittävästi muutettu 1920-luvun rakennusperinteestä ja malleista poikkeavaksi. Laajennus ja aukotuksen sekä vuorauksen muuttaminen vaikeuttavat alkuperäisen rakennusperinteen, -muodon ja mallien hahmottamista.

Tallentaja

Minna Halonen

_____

20.12.2006

Hyvä

Kunto

Luokitus

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	136	Rakennus id	121	Rno	289-402-3-4
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku	1
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	Nurkkakivet
Rak.vuosi				Runko	Rankorakenne
Rak.vuosikymmen				Vuoraus	Pystylauta
Rak.vuosisata	1900			Katemateriaali	Huopa -kolmiorima
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Aittarakennuksessa on kaksi aittaa ja ovet ovat vaakapaneloidut. Ovet on maalattu vihreiksi. Vuoraus on maalattu punamultamaalilla. Kannatinpylväät ja nurkka- sekä kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Aitta rakennettiin todennäköisesti 1930-40-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aitta edustaa hyvin 1930-40-luvun rakennusperinnettä ja aittamalleja. Aitta on säilynyt hyvin alkuperäisen mallin mukaisena.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Kapea ja matala runkomuoto, perinteisesti kaksi aittaosastoa, rankorakenne, 1930-40-luvulle tyypillinen vuoraus.

Toimenpidesuositukset: Aitan ominaispiirteet

_____

tulee säilyttää siten, että aittaa korjataan perinteisiä rakennusajankohdalle tuttuja menetelmiä, materiaaleja, malleja ja värejä käyttäen. Korjataan vanhaa säilyttäen, kuten tähänkin asti.

Kiinteistö	136	Rakennus id	122	Rno	289-402-3-4
Rakennustyyppi	puimala	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	maatalous	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi	1958	Vuoraus			Pystylauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Puimalarakennus on korkea ja syvärunkoinen. Itäpäädyssä on matala kylkiäinen. Pohjoissivulla on ovi hevostalliin ja suuri pariovi (pystylautaa) puimalaan rakennettuun suojaan.

Historia

Rakennusta käytetään hevosen tallina ja auton tallina (myös varastona).

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennustekninen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Puimala on tyypillinen 1950-luvun maatilana puimalarakennus ja säilyttänyt ajan rakennusperinteen mukaisen ulkoasun.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Toimenpidesuositukset: Puimala tulee säilyttää piharakennusten joukossa ja sitä ei tulisi laajentaa. Ulkoasu tulee säilyttää rakennusajankohdan mallien ja rakentamisen perinteen mukaisena.

_____

Kiinteistö	136	Rakennus id	123	Rno	289-402-3-4
Rakennustyyppi	navetta			Kerrosluku	
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	maatalous			Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	Betoni - valettu
Rak.vuosi				Runko	Hirsi
Rak.vuosikymmen	1920			Vuoraus	
Rak.vuosisata				Katemateriaali	Huopa -kolmiorima
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Navetta on pitkä ja matala rungoltaan. Eteläpäässä on hirsirunkoinen navetta ja pohjoispäässä rankorakenteinen liiteri/lato. Navetan päädyissä on pystylauta ja peiterimavuoraus. Ovi navettaan on länsisivulla, samoin ovi liiteriin. Navetan ikkunat ovat matalat ja pieniruuutuiset. Navetta on maalattu punamultamaalilla. Ikkunoiden ja ovien kehyslaudat sekä navetan nurkkalaudat ovat valkoiset.

Historia

Navetan ulko-ovi uusittu (vaakalautoitus).

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: navetta on hyvin säilynyt rakennusjankohdan mukaisessa asussa ja se edustaa hyvin hirsiosaltaan 1900-luvun alun karjasuojaa sekä ajan rakentamisen perinnettä. Naveta on säilynyt hyvin kertovana.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Navetan asema pihapiirissä peltoaukeiden läheisyydessä pihan itälaidalla, hirsinen

_____

runkomuoto, aukotus, eri tyyppisin ovin ja ikkunoiden puitejako.

Toimenpidesuositukset: Navetta tulee säilyttää nykyisen aseman mukaisesti. Sitä ei saa laajentaa. Aukotuksen jäsenys tulee säilyttää, samoin ikkunoiden ja ovien alkuperäinen malli (puitteet). Navettaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja perinteisiä rakennusmenetelmiä sekä materiaaleja käyttäen, kuten tähänkin asti.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	136	Rakennus id	124	Rno	289-402-3-4		
Rakennustyyppi	sauna			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	sauna			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	sauna			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Betoni - valettu		
Rakentamisaika				Runko			
Rak.vuosi				Vuoraus	Pystylauta, peiterimoite		
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Tiili -keraaminen		
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Sauna on suorakaiteen muotoinen pohjaltaan. Sisäänkäynti on pohjoispäästä rakennusta. Päähän on rakennettu uusi terassi. Saunan eteläpäädyssä on yksi ikkuna. Ikkunat ovat neliruutuiset. Vuoraus on maalattu punamultamaalilla. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset. Kate voi olla sementtiriilestä (sammalooitunut). Runko voi olla rankorakenteinen.

Historia

Sauna rakennettiin todennäköisesti asuinrakennuksen rakentamisen yhteydessä tai pian sen jälkeen.

Hiljattain saunan pohjoispäähän on rakennettu terassi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Sauna on säilynyt hyvin 1940-luvun rakennusperinteen mukaisena ja kertovana.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen matala ja kapea runkomuoto, pienet ikkuna-aukot, punamullalla maalattu hirsipinta, vuoraus vain

---

t

päätykolmioissa.

Toimenpidesuositukset: Ominaispiirteet tulee säilyttää nykyisen hyvin säilyneen ulkoasun mukaisesti. Runkoa ei saa jatkaa tai avata siihen lisää aukkoja. Kate tulisi uusia huovasta (kolmiorima).

Kiinteistö	137	Rakennus id	125	Rno	289-410-3-6
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluvu			
Nykyinen käyttö		Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö		Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus		Betoni - valettu	
Rakentamisaika		Runko			
Rak.vuosi		Vuoraus		Pystylauta, peiterimoite	
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali		Pelti- aalto	
Rak.vuosisata		Katon muoto		Satula	
Korjausvuodet	1950-luku ja myöhemmin	Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Mäkelän asuinrakennus on itäpäästä kapeampi muuta rakennusosaa. Rakennusta on jatkettu leveämpänä länsipäähän ja rakennuksen eteläisivulle on rakennettu kaksi syvärunkoista poikkipäätä (harjakatto). Asuinrakennuksen kattokulma on vanhassa osassa melko jyrkkä ja laajennusosissa kattokulma on loiva. Vanhan osan perustukset ovat luonnonkivestä muurattu ja itäpään kivijalassa on kellari. Laajennusosan kivijalka on betonista.

Historia

Vanha asuinrakennus rakennettiin 1900-luvun vaihteessa. Luonnonkivistä muurattu kivijalka on nähtävissä itäpäädyssä.

1950-luvulla rakennukseen uusittu vanhan pirttiosan ikkunoita ja vuorausta (pystylauta ja peiterima). Rakennusta on tämän jälkeen jatkettu länsipäähän ja eteläisivuille (poikkipäädät) todennäköisesti 1980-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Vanhaa asuinsuinrakennusta on merkittävästi muutettu. Sen itäpääty on vielä kohtalaisesti säilynyt ja kertova.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

---

t

Luokitus

Lisätietoja

Toimenpidesuosituksia: asuinrakennuksen itäpäässä oleva vanhan asuinrakennuksen kivijalka ja rakennuksen kapea runkomuoto sekä vuorausmalli tulee säilyttää nykyisen mallin mukaisena. Vanhan rakennuksen osa on vielä päädyssä tunnistettavissa vanhan asuinrakennuksen paikaksi.

Kiinteistö	137	Rakennus id	126	Rno	289-410-3-6
Rakennustyyppi	navetta			Kerrosluku	1.5
Nykyinen käyttö	tieto puuttuu			Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	maatalous			Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	Lohkokivi
Rak.vuosi				Runko	Sementtitiilimuuraus
Rak.vuosikymmen	1930			Vuoraus	
Rak.vuosisata				Katemateriaali	Pelti- aalto
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Navetta on sementtitiilirunkoinen ja ylinen on navetan eteläsivulla (frontoni lappeella). Navetan jatkeena on lautarakenteinen talliosa. Tallissa on pystylauta ja peiterima vuoraus. Ylisen sillalle ajetaan asuinrakennuksen ja navetan välistä. Ylisen suuret pariovet ob vinopaneloitu. Ylisellä ja navetan päädyissä on pystylauta peiterima vuoraus. Vuoraus on maalattu punamultamaalilla. Etelässivulla on korkeat pariovet (pystylautaa) talliin. Navetan ovi (sillan alla) on vaakapaneloitu ja sen molemmin puolin on ikkunat. Ikkunoissa on tiilikaaret ja ne ovat kuusi-ruutuiset. Pohjoissivulla navettaa on katos (jatkettu kattolape). Länsipäädyn navetan ikunat ovat kaksiruutuiset.

Historia

Navetta on rakennettu 1930-luvun lopulla. Länsipäädyn ikkunoita on uusittu 1940-50-luvulla kaksi ruutuisiksi. Talliosa on voitu rakentaa tiiliosaa myöhemmin.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Navetta on säilynyt hyvin rakennusjankohdan mukaisessa asussa ja se edustaa hyvin 1930-luvun navettarakennusten mallia sekä rakentamisen perinnettä.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

_____

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Navetan asema pihapiirissä asuinrakennuksen vastapäätä, runkomuoto, aukotus, sementtitiili ja ovien paneloinnit sekä ikkunoiden puitejako.

Toimenpidesuositukset: Navetta tulee säilyttää nykyisen aseman mukaisesti. Sitä ei saa laajentaa. Aukotuksen jäsenitys tulee säilyttää, samoin ikkunoiden ja ovien alkuperäinen malli (paneloinnit ja puitteet). Navettaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja perinteisiä rakennusmenetelmiä sekä materiaaleja käyttäen kuten tähänkin asti.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	137	Rakennus id	127	Rno	289-410-3-6
Rakennustyyppi	sauna			Kerrosluku	1
Nykyinen käyttö	sauna			Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	sauna			Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	Betoni - valettu
Rak.vuosi				Runko	
Rak.vuosikymmen	1940			Vuoraus	Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosisata				Katemateriaali	Pelti- aalto
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Sauna on pieni ja kapea rungoltaan. Sen ikkunat ovat pienet ja yksiruutuiset. Ovi on länsisivulla ja siinä on pystypanelointi. Vuoraus on maalattu punamultamaalilla. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Sauna rakennettiin 1940-50-luvun vaihteessa. Runko voi olla hirrestä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Sauna on säilynyt hyvin 1940-luvun rakennusperinteen mukaisena ja kertovana.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen matala ja kapea runkomuoto, pienet ikkuna-aukot, punamullalla maalattu vuoraus.

Toimenpidesuositukset: Ominaispiirteet tulee säilyttää nykyisen hyvin säilyneen ulkoasun mukaisesti. Runkoa ei saa jatkaa tai avata

---

t

siihen lisää aukkoja. Kate tulisi uusia
huovasta (kolmiorima).

Kiinteistö	138	Rakennus id	128	Rno	289-402-3-62
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			Vaihteleva ponttilauta
Rak.vuosikymmen	1910	Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			pulpettikatto

Kuvaus

Asuinrakennus on pitkä ja korkea runkoinen. Sen pohjoispuolella on ns. Juhlasisäänkäynti poikkipäädystä (avoterassi). Toinen poikkipääty on rakennettu itäpäähän. Itäpäässä on umpikuisti ja ns. Arkisisäänkäynti. Rakennuksen eteläsivulla on kuusi ikkunaa. Länsipäädystä kaksi ikkunaa ja päädyissä ylinnä on ikkunat. Rakennuksessa on todennäköisesti pitkä avovintti ja poikkipäädyissä vintillä ns. Kesähuoneet. Poikkipäätyjen ylimmät ikkunat ovat malliltaan kaksoisristikarmi-ikkunoita. Eteläsivun ja muut runko-osan alimmat ikkunat ovat kuusi-ruutuisia. Ylimmät ruudut avautuvat tuuletusikkunoiksi.

Rakennuksen juhlasisäänkäynti ja avokuisti (harjakatto) on malliltaan klassisistinen. Kuistilla on harva sälekaide, kannatin pylväät on detaljoitu paneleinnilla ja listoin koristepilareiksi. Pääsisäänkäynnissä on peiliovi. Päätykenttä on jaettu kolmeen paneoituun vyöhykkeeseen, joista ylin on vinopaneloitu. Kerroslistat ulkonevat selvästi vuorauksesta. Sama jäsenys toistuu itäpäässä olevassa poikkipäädystä. Kaikkien ikkunoiden kehyslaudat ovat suorat ja pelkistetetyt. Rakennuksen itäpään umpikuistilla on keskellä ulko-ovi, jonka yllä on kapea pieniruutuinen kamaikkuna. Kuistin vuoraus on jaettu kahteen kenttään kerroslistalla: pysty- ja vaakapanelointiin (ylinnä). Sisäänkäynnin molemmin puolin on kuusi-ruutuiset ikkunat. Päärakennuksen vuoraus päädyissä on jaettu kolmeenkenttään ja pitkillä sivuilla kahteen kenttään ulkonevilla kerroslistoilla.

Rakennuksen ulkoväri on taitettu valkoinen.

Historia

Ison-Penon Peltolan vanhaa asuinrakennuksen runko-osaa jatkettiin todennäköisesti siirtämisen jälkeen itäpäässä. Tämän voi päätellä eteläsivun ikuna-aukotuksesta. Itäpäähän lisättiin kuisti sekä rakennuksen pohjoissivulle kaksi poikkipäätyä. Toinen poikkipääty oli ns. Juhlasali, josta oli pääsy saliin. Itäpään sisäänkäynniltä kuljettiin navettaan ja takaisin. Asuinrakennuksen kate rakennettiin harjakatoksi.

Maatilakirjojen mukaan asuinrakennuksessa oli 1900-luvun alkupuolella 7 huonetta.

_____

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen arkkitehtoninen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Arkkitehtoninen: Peltolan päärakennus on säilynyt hyvin. Se on 1900-luvun alun rakennusperinteen mukainen, mutta sen runkomuodossa on käytetty hyväksi vanhemman Peltolan asuinrakennuksen runko, mikä näkyy erityisesti hirsirungon rakennuskorkeudessa ja eteläsivun aukotuksessa (vanhan mallin mukainen aukko koko ja rytmi). Vanhan runko-osan muotoa ja oviaukotusta on uudistettu 1910-luvun vaihteessa harjakatolla, poikkipäädyillä, juhla-kuistilla ja uudistetun vuorauksen avulla. Peltola on arvokas esimerkki paikallisesta rakennustaidosta, suunnittelusta ja tyyllisestä sovelluksesta. Rakennustaiteellisesti siinä voi huomata historismin tyylin mukaisia klassisistisia piirteitä.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Päärakennuksen runkomuoto, aukotus (jäsenitys ja puitemalli), poikkipääty ja juhlasisäänkäynti ja sen avokuisti pylväineen, vuorauksen malli (jako kerroksiin listoin) ja yksityiskohdat.

Toimenpidesuositukset: Päärakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää rakennusperinteen mukaisina. Asuinrakennuksen runkomuoto, tilajäsenitys ja aukotus (puitejako, kehyslautojen detaljit), kuistin malli ja aukotus (erityisesti ikkunoiden puitejako) tulee säilyttää alkuperäisen mallin mukaisina. Rakennusta korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä. Jotta autenttisuus säilyisi tulee kiinnittää huomiota katemateriaaliin (tiili) ja kehyslautojen sekä listojen ja puitteiden malliin. Vuorausta (vaakanelointi) uusittaessa tulee kiinnittää huomio 1910-luvun paneelien kokoon, puun laatuun ja profiiliin. Pääsisäänkäyntiä korjattaessa tulee kaiteet ja pylväät kunnostaa alkuperäistä panelointien ja listaprofiilien mallia seuraten.

RAKENNUSLOMAKE   **Rakennus**   **0**

Kiinteistö	138	Rakennus id	129	Rno	289-402-3-62
Rakennustyyppi	navetta			Kerrosluku	1
Nykyinen käyttö	maatalous			Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	maatalous			Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	Betoni - valettu
Rak.vuosi				Runko	Rankorakenne
Rak.vuosikymmen	1960			Vuoraus	Lomalauta
Rak.vuosisata				Katemateriaali	Pelti- aalto
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Navetta on rungoltaan pitkä, matala ja syvärunkoinen. Navetassa on loiva harjakatto. Se on maalattu punamultamaalilla ja nurkkalaudat ja ikkunoiden kehyslaudat ovat valkoiset. Navetan sisäänkäynti maitokeittiöön on länsipäädystä.

Historia

Navetan perustuksissa olevat lohkokivet voivat olla vanhan navetan perua. Uusi navetta rakennettiin todennäköisesti 1960-70-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen****Historiallinen****Ympäristöarvo****Arvojen perustelu**

Tallentaja   Minna Halonen

14.12.2006

Kunto   Hyvä**Luokitus****Lisätietoja**

Kiinteistö	138	Rakennus id	130	Rno	289-402-3-62		
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	vapaa-aika			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet		
Rakentamisaika				Runko	Rankorakenne		
Rak.vuosi				Vuoraus	Vaakalauta		
Rak.vuosikymmen	1910			Katemateriaali	Pelti- aalto		
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitta on runkomuodoltaan pitkä ja kapea. Se on vaakavuorattu ja päädyissä on pystypanelointi (helmipontti). Päädyissä on ollut okrankeltainen maali. Vaakavuoratuissa seinissä näkyy punamultamaalin. Aitta on nyt liiterikäytössä.

Historia

Aitta rakennettiin todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella. Siinä oli mahdollisesti aittoja, liiteri ja aitan avovintti (pieni päätyikkuna). Aitassa oli todennäköisesti hirsirunko tai kehikko.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Huono

Luokitus

Lisätietoja

Toimenpidesuosituksset: Aitan kunto on huono. Aitan paikalle uutta rakennettaessa tulisi huomioida perinteisen piharakennuksen runkomuoto, korkeus ja ulkoasu, jotta uusi rakennus sopii pihapiirin ja päärakennuksen muodostamaan miljööseen.

_____

Kiinteistö	138	Rakennus id	131	Rno	289-402-3-62
Rakennustyyppi	sauna			Kerrosluvu	1
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	sauna			Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	Betoni - valettu
Rak.vuosi				Runko	Hirsi
Rak.vuosikymmen				Vuoraus	Vaakalauta
Rak.vuosisata	1900			Katemateriaali	Tiili -betoni
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Sauna on runkomuodoltaan kapea ja katto on jyrkkäkulmainen. Saunan ulko-ovi on pohjoissivulla. Pohjoissivulla on myös kaksiruutuinen ikkuna. Itäpäässä on kapea ikkuna. Saunassa on vaakapanelointi, kate on sammaloitunut pahoin (voi olla keraaminen tiili). Räystäänaluset on laudoitettu umpeen. Ulko-ovi on vaakapaneloitu. Vuorauksessa on punamultamaali. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Sauna on rakennettu todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella. Sauna on nyt halkoliiterinä. Piippu on korjattu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Sauna on säilynyt kohtalaisesti perinteisenä pihasaunana. Saunan runkomuoto ja ulkoasu ovat rakennusjankohdan mukaiset. Sisällä on saunaa purettu.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja Toimenpidesuosituksia: Sauna tulisi säilyttää pihapiirissä ja kaivon läheisyydessä. Saunaa tulee korjata perinteisiä rakennusmenetelmiä,

_____

materiaaleja ja värejä käyttäen. Jos saunan paikalle rakennetaan uusi sauna, tulee rakentamisessa ottaa huomioon perinteinen pihasaunan runkomuoto, malli ja ulkoasu, jotta rakennus sopii vanhan päärakennuksen ja tilan miljööseen.

Kiinteistö	139	Rakennus id	132	Rno	289-410-3-7
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Huopa -kolmiorima
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Asuinrakennuksessa on eteläsivulla poikkipääty ja umpikuisi. Pohja on tupa ja kaksi kamaria tyyppinen. Niiden välissä on postua ja keittiö. Rakennus on vuoraamaton. Hirsirunko on lyhyt nurkkainen (hakanurkka). Ikkunat ovat T-mallia (koristeelliset välipuitteet ruuduissa). Ikkunoiden yllä vesilistassa on kannatin konsoli.

Historia

Asuinrakennus rakennettiin 1900-luvun vaihteessa. Sitä ei ole koskaan vuorattu. Hirsipinta onmaalaamaton. Rakennuksessa oli alkujaan pärekatto. Osa ikkunoista on uusittu 1960-70-luvulla yksiruutuisiksi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Asuinrakennus on säilynyt hyvin 1900-luvun vaihteen rakennusperinteen mukaisena ja hyvin kertovana. Rakennus on vaatimaton ja perinteisen pohjan mukaan toteutettu hirsirakennus. Poikkipääty on rakennusaikainen muoto, mutta kuisti on todennäköisesti lisätty myöhemmin. Rakennuksen asu on pelkistetty, jätetty hirsipinnalle vuoraamatta ja maalaamatta.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

_____

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen matala ja kapea runkomuoto, perinteinen pohja pölkkipäädyn laajennuksella, aukotuksen jäsenitys ja maalaamaton hirsipinta.

Toimenpidesuositukset: Asuinrakennus tulisi pyrkiä säilyttämään vanhan runkomuodon ja tilajäsenityksen mukaisena. Rakennusta tulisi korjata perinteisiä rakennusmenetelmiä ja materiaaleja käyttäen. Korjattaessa vanhaa tulisi säilyttää mahdollisimman paljon alkuperäisen mallin mukaisia rakennusosia, muotoja ja materiaaleja.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	139	Rakennus id	133	Rno	289-410-3-7		
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen	1900			Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aittarakennus on kapea ja matala rungoltaan. Aitta on pitkänurkkainen. Sen länsisivulla on kaksi aitanovea (leveää vaakalautaa). Ovissa on takorausäpät. Aitan pohjoispäässä on todennäköisesti ollut huussi (pärevuoraus seinissä). Rakennus on hirsipinnalla ja maalaamaton.

Historia

Aitta on rakennettu 1900-luvun vaihteessa. Aitassa oli alkujaan pärekatto. Uusittu huopakatteeksi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo****Arvojen perustelu**

Rakennusperinteinen: Aitta on säilynyt hyvin 1900-luvun vaihteen hirsirakennusperinteen mukaisena. Aitta on pieni kooltaan. Aitan tilajäsennys on vaatimattoman pientilan talousrakennuksille ominainen: siinä on yhdistetty huussin ja perinteisen varastoaitan toiminnot.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus**Lisätietoja**

Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen runkomuoto, kahden aitan osastot ja katettu

_____

aitan edusta, pärevuorausta pohjoispäässä
aittaa.

Toimenpidesuositukset: Aitan hirsirunko, runkomuoto, edusta ja ovet tulee säilyttää rakennusperinteen mukaisena. Aittaa ei saa laajentaa tai muuttaa sen aukotusta. Ulkoasu tulee säilyttää hirsipinnalla maallaamatta. Pärevuoraus voidaan uusien perinteisen mallin mukaan. Edustan laudat ja kannatinpylväät ovat painuneet, samoin perustukset nurkkakivillä. Aitta tulisi nostaa ja nurkkakivet korjata. Maa aitan ympärillä tulisi muokata sivuilta ja päädyistä laskevaksi, jotta vesi ei kerry aitan perustuksille.

Kiinteistö	139	Rakennus id	134	Rno	289-410-3-7		
Rakennustyyppi	navetta			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen	1910			Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet	1930-luku			Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navettarakennuksessa on navettaosa, talli ja lato. Navetta on hirsirunkoinen. Sisäänkäynnit, kaksi ovea, ovat itäisivulla. Navetan ikkunat ovat matalat ja pieniruutuiset. Toinen ovi on vaakapaneloitu ja toinen pystylautaa. Ovilla on takorautasaranat ja säpit. Hirsiosan perustuksena on ladotut luonnonkivet ja nurkkakivet. Eteläpään lato on rankorakenteinen ja tässä osassa on betoniperustus sekä 1920-30-luvulle tyyppillinen ikkuna-malli. Rakennus on vuoraamaton ja sitä ei ole koskaan maalattu.

Historia

Rakennus rakennettiin todennäköisesti kahdessa vaiheessa. Hirsirunkoinen osa ja pohjoispääty (luonnonkivijalka) tehtiin 1900-luvun alussa ja lato eteläpäässä 1930-luvun lopulla. Navetassa oli alkujaan pärekatto. Kate uusittiin myöhemmin huovasta.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Navetta on säilynyt hyvin 1900-luvun vaihteen ja laajennusosaltaan 1930-luvun rakennusperinteen mukaisena. Navetta kertoo hyvin pientilan karjasuojan mallista ja eläinten hoidosta.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Hirsinen navetan runko-osa, perinteinen hirsisalvos ja aukotus, ovien (vaakapanelointi) ja ikkunoiden perinteinen malli, takorautasäpit ja puitemalli, myöhemmin jatkettu lautarakenteinen lato.

Toimenpidesuositukset: Navetta tulee säilyttää hyvin säilyneiden ominaispiirteiden ja rakennusperinteen mukaisena. Koska navetta on osin huonokuntoinen tulee korjattaessa käyttää mahdollisuuksien mukaan perinteisiä rakennusmenetelmiä ja -materiaaleja. Korjattessa vanhaa tulisi säilyttää mahdollisimman paljon alkuperäisen mallin mukaisia rakennusosia, muotoja ja materiaaleja.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	139	Rakennus id	135	Rno	289-410-3-7		
Rakennustyyppi	sauna			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	sauna			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	sauna			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Betoni - valettu		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus	Pystylauta, peiterimoite		
Rak.vuosikymmen	1930			Katemateriaali	Pelti -profiloitu		
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Sauna on runkomuodoltaan kapea ja katto on jyrkkä kulmainen. Saunan sisäänkäynti on itäisivulla. Itäisivulla on pieni kuusiruuutuinen saunan ikkuna. Hirsirunko on lyhytnurkkainen (hakanurkka). Saunan pohjoisosa on vuorattu. Rakennus on maalaamaton.

Historia

Sauna rakennettiin 1930-luvun lopulla. Ulko-ovi, kate ja piippu (sementtitiili) on uusittu myöhemmin.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Sauna on säilynyt hyvin perinteisenä pihasaunana. Saunan runkomuoto ja ulkoasu ovat rakennusjankohdan mukaiset.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Sauna tulisi säilyttää pihapiirissä asemansa mukaisesti. Saunaa tulee korjata perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä käyttäen. Jos saunan paikalle rakennetaan uusi

---

t

sauna, tulee rakentamisessa ottaa huomioon perinteinen pihasaunan runkomuoto, malli ja ulkoasu, jotta rakennus sopii vanhan päärakennuksen ja tilan miljööseen.

Kiinteistö	140	Rakennus id	136	Rno	289-410-4-20
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1.5
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi	1918	Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti -tiilijäljitelmä
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1990-luku	Kuisti			avokuisti
		Kuistin kattomuoto			pulpettikatto

Kuvaus

Vanha päärakennus on runkomuodoltaan, rakennustyyhliltään ja pohjaltaan monimuotoisempi, kuin kylän perinteiset talonpoikaistalot ja pytingit 1800-luvun lopulta tai 1900-luvun vaihteesta. Rakennuksessa näkyy rakennusajalle ja Jugend-tyylille tyypillinen vapaamuotoinen pohjan jäsenitys ja koristeelliset ikkunat (puitejako ja kehyslaudat).

Päärakennuksen pohjoissivulla on syvä poikkipääty, jonka sivulla on avokuisti (pulpettikatto) ja sisäänkäynti päädyn kamareihin. Länsipäässä rakennusta on kuistilta vautuva pitkä eteinen ja kolme kamaria. Rakennuksen itäpäässä on päädyn levyinen umpikuisi, jota on jatkettu umpikavokuistilla. Itäpäästä on sisäänkäynti kuistille rakennettuun wc- ja saunatilaan, keittiöön ja isoon pirttiin. Iso pirtti (9x6 m) on eteläsivulla ja keittiö sen toisella puolella pohjoissivulla. Eteisen, keittiön ja pirtin voi kiertää ympäri. Keittiön ja pirtin välillä on muuri. Pirtin kohdalla eteläsivulla on frontoni ja samoin kattolappeilla vinttihuoneiden kohdalla etelä- ja pohjoissivuilla. Vintillä on kaikissa päädyissä ns. Kesähuoneet.

Ikkunat ovat T-mallia, mutta niiden yläruutu on jaettu pienempiin ruutuihin (8-ruutua), samoin alaruutujen alaosa. Kehyslaudat ovat monimuotoiset ja koristeltu uurroksin. Ylintä kehyslautaa tukee koristeelliset konsolit. Ikkunoiden puitteet ja kehyslaudat ovat okran keltaiset. Vuoraus on maalattu taitetulla valkoisella.

Historia

Päärakennuksessa oli alkujaan pärekatto ja ulkoasu oli vuoraamaton. Myös sisätiloissa seinät olivat hirsipinnalla. Kate uusittiin 1900-luvun puolivälissä ruukkutiilestä. Seuraavaksi kate uusittiin 1990-luvun puolivälissä.

Itäpään umpikuistilta oli alkujaan sisäänkäynti suoraan keittiöön ja pirttiin (kaksi ovea rinnan). Kuistilla oli kylmä ruokakomero. Kuistille rakennettiin wc- ja saunatilat 1990-luvulla ja rakennettiin avokuisti vanhan kuistin eteen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

_____

Rakennushistoriallinen

arkkitehtoninen

Historiallinen**Ympäristöarvo****Arvojen perustelu**

Arkkitehtoninen: Asuinrakennus edustaa 1900-luvun alkupuolen Jugendin mukaista rakennustyyliä ja vapaampaa pohjaratkaisua. Tästä kertovat erityisesti: tilajäsennys, kuistien asema rungossa, aukotuksen jäsenitys huonetilojen käyttötarkoituksen ja luonteen mukaan, ulkoasun vuoraus (koristeelliset kehyslaudat) ja ikkunoiden puitemalli. Rakennus on hyvin säilynyt ja kertova.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Rakennustyyliille tyyppillinen runkomuoto, tilajäsennys, kuistien asema rungossa, aukotuksen jäsenitys huonetilojen käyttötarkoituksen ja luonteen mukaan, ulkoasun vuoraus (vaakapanelointi, koristeelliset kehyslaudat) ja ikkunoiden puitemalli (pienet puitteet ja pääkuistin koristeelliset kaiteet (lehtisahattu muoto).

Toimenpidesuositukset: Päärakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää rakennustyylin ja -perinteen mukaisina. Asuinrakennuksen runkomuoto, tilajäsennys ja aukotus (puitejako, kehyslautojen detaljit), kuistin malli ja aukotus (erityisesti ikkunoiden puitejako) tulee säilyttää alkuperäisen mallin mukaisina. Rakennusta korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä. Jotta autenttisuus säilyisi, tulee kiinnittää huomiota katemateriaaliin (tiili) ja kehyslautojen sekä listojen ja puitteiden malliin. Uusittaessa tulee käyttää hyvälaatuista ja höylättyä puutavaraa. Vuorausta (vaakapanelointi) uusittaessa tulee kiinnittää huomio 1910-luvun paneelien kokoon, puun laatuun ja profiiliin. Pääsisäänkäyntiä korjattaessa tulee kaiteet ja pylvää kunnostaa alkuperäistä lehtisahattua muotoa ja kaideprofiilien mallia seuraten. Kuistin rappuset ja lattiaudoitus tulee säilyttää vanhan mallin mukaisena puusta.

Kiinteistö	140	Rakennus id	137	Rno	289-410-4-20
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluvu			1.5
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi	1938	Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Huopa -kolmiorima
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Asuinrakennus on syvärunkoinen ja vintillä on matalat kesähuoneet. Rakennuksen ulkoasu on 1920-luvulle tyypillinen klassisistisin yksityiskohdin, vaikka rakennusajaksi on ilmoitettu vuosi 1938. Tämä on mahdollista erityisesti maaseudulla, missä 1920-luvun tyyppiirustusten mukaisia ja niitä mukailevia asuinrakennuksia rakennettiin vielä 1930-luvullakin. Rakennuksen tilajäsennys perustuu sydänmuurin ympärille jaettuihin asuintiloihin. Rakennuksessa on iso eteinen, kaksi kamaria itäpäässä ja keittiö länsipäässä. Rakennuksen eteläsivulla on umpikuisti, jossa on ylinnä koristepääty otsikko ja kuistin kulmissa pystylaudasta rakennetut koristepilarit. Kuistin ikkunoissa on koristeellinen puitejako. Rakennuksen päädyissä on kissanpenkki ja räystäänalauset on umpeen laudoitettu. Päätyikkunoiden molemmin puolin on kaksi pientä neliön muotoista ikkunaa. Nurkkalaudat ovat leveät ja pilarien tapaan detaljoitu. Ikkunoiden kehyslaudat ovat pelkistetyt muodoltaan. Laudat ja ikkunapuitteet on maalattu okran keltaiseksi. Samoin nurkkapilarit. Päädyssä on pystylautavuoraus ja peiterima. Vuoraus on maalattu taitetulla valkoisella. Rakennuksen kivijalassa itäpäässä on kellari (aukko katettu). Kivijalassa on kellarin ikkunat.

Historia

Rakennusta on kutsuttu Vaarin rakennukseksi. Nimi johtuu omistajan mukaan siitä, että vaari (Heikki Vappula) rakensi asuinrakennuksen. Mutta nimi voi tulla siitäkin, että kenties paikalla oli ollut aiemmin tilan vanha asuinrakennus, jossa oli ollut ns. vaarin kammari. Ainakin tilalla oli tarvetta Vaarin rakennukselle vuonna 1938, sillä isännäksi vaihtui samana vuonna Hugo Vappula. Rakennuksen ulkoasu ei ole mittasuhteiltaan ja detaljeiltaan sopusuhtainen, mutta mallia on selvästi otettu 1920-luvun tyyppiirustuksista tai tilan vanhoista asuinrakennuksista, joissa oli perimätietojen perusteella talonpoikaisempiren piirteitä ja kuistien kulmissa pylvää.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

_____

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Rakennusperinteinen: Vaarin rakennus on säilynyt hyvin. Se on 1930-luvun rakennusperinteen ja rakennusmateriaalien mukainen. Mutta sen rakennustyyllissä on käytetty hyväksi vanhempia malleja, erityisesti kuistin yksityiskohdat (kolmiopääty ja kulmapilarit) on klassisimmin tyyliin sovitettu. Rakennusteknisesti tai taitellisesti jälki on hiukan kömpelö ns. itseoppineen rakentajan kädenjälkeä. Ikkuinoiden vanha kuusiruutinen malli voi johtua siitä, että rakennettaessa käytettiin vanhan rakennuksen ikkunat hyväksi. Sydänmuurin ympärille jäsennetyt huoneet ja 1.5 kerroksinen rakennuskorkeus ovat 1930-40-luvulla tyypillinen pohja. Vaarinrakennus on ominaispiirteineen arvokas esimerkki tilalla tehdystä rakennustyöstä ja isännän rakennustaidosta.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Rakennuksen runkomuoto, tilajäsennys sydänmuurin ympärille, aukotus ja aukotusmalli (kuusiruutuinen puitejako), kuistin yksityiskohdat - kolmiopääty ja kulmapilasterit.

Toimenpidesuositukset: Rakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää rakennustyylin ja -perinteen mukaisina. Asuinrakennuksen runkomuoto, tilajäsennys ja aukotus (puitejako), kuistin malli ja yksityiskohdat: listoin ja paneelein muotoillut päätykolmio ja pilasterit, aukotus (erityisesti ikkunoiden puitejako) tulee säilyttää alkuperäisen mallin mukaisina. Rakennusta korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja värejä. Korjattaessa tulee kiinnittää huomiota katemateriaaliin, paneelien, listojen, puitteiden ja kehyslautojen malliin. Uusittaessa tulee käyttää hyvälaatuisia ja höylättyä puutavaraa.

Kiinteistö	140	Rakennus id	138	Rno	289-410-4-20		
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Pelti -profiloitu		
Rak.vuosisata	1800			Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet	1940-luku ja myöhemmin			Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitta on pitkä ja kapea runkomuodoltaan. Aitta on pitkänurkkainen. Sen keskellä on korotettu osa ja kattofrontoni (harjakatto). Aitan keskellä itäsivulla on vanhat pariovet solaan (umpisola). Aitan eteläpäässä on vanha vaateaitta, ruoka-aitta ja koristeellinen nikkarityylinen kaide aittojen edustalla. Aitan edustan kannatinpylväissä ylinnä on koristeellisen lehtisahattu konsoli. Aitan ovet (pienaovi) ovat pystylaudasta. Samoin asuintuvan ovi. Asuintuvassa on kuusiruutuiset ikkunat päädyssä, itä- ja lانسisivulla. Ikkunoiden kehyslaudat ovat profiloidut ja malliltaan 1800-luvun lopulle tyypilliset. Ikkunoiden saranat ovat alkuperäiset ja malliltaan 1800-luvun lopun tehdasheloja. Frontoniosan ikkunat ovat koristepuittein jaettu pienempiin ruutuihin.

Pohjoispäässä aittaa on asuintupa. Aitta ja asuintupa ovat hirsirunkoisia, sola on lautarakenteinen. Solaosassa on vaakapanelinti samoin kuin solan pariovissa. Ovissa on takorautasaranat. Aitan päädyissä on uusi pystypanleointi. Rakennuksen länsisivu on säilynyt hyvin alkuperäisen asun mukaisena. Sivuu jää lännessä tilan rajalla kasvavien puiden varjoon. Itäsivulla katon korotettu osa (frontoni) on uusittu pystypaneelista ja avattu siihen aukko (pyykinkuivaus ja mankeli). Aitan hirsirunko on maalattu punamultamaalilla, joka on nyt hyvin kulunut.

Historia

Aitta on rakennettu todennäköisesti 1800-luvun lopulla (1860-90-luvulla). Aitan runko-osa on ollut 1800-luvun lopulla punamultamaalilla maalattu, ikkunoiden kehyslaudoissa näkyy jäämiä okrankeltaisesta väristä. Tuvan ovesa ja itäsivun ikkunoiden kehyslaudoissa voi erottaa sinistä maalia. Aitan edustan kannatin pylväiden väristä ei ole tietoa. 1800-luvun lopulla käytettiin tiettyjä okran ja sinisen sävyjä.

Aitan eteläpäässä oli vaate ja ruoka-aitta, pohjoispäässä asuintupa ja keskellä umpisola tallina. Aitan asuintuvassa asui siirtoväkeä 1940-luvulla. Tilan isäntä vastasi siirtoväen asuttamisesta Kuhmalahdella 1940-luvulla.

_____

Omistajan mukaan aitta on siirretty paikalle muualta tilalta tai pihapiiristä. Siirtoaika ei ole tiedossa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen monipuolinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Monipuolinen: Aitta edustaa 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun rakennusperinnettä sekä -tyyliä. Aittaaan on yhdistetty perinteiset aittaosastot ja asuintupa sekä niiden keskellä tallin sola. Myöhemmin solan yläpuolinen frontonipääty on otettu pyykinhuoltotilaksi. Aitalla on rakennusperinteisiä ja -taitellisia arvoja. Sen ikkunoiden ja kaiteiden sekä kannatinpylväiden koristelussa on historismin ajalle tyypillisiä tyylipiirteitä. Aitta on säilynyt hyvin ja on edelleen hyvin kertova. Aitan asuintupa kertoo 1900-luvun vaihteen asumisen mallista tilalla sekä myöhäisemmästä siirtoväen asuttamisesta kylään ja tilalle.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Aitan tilajäsennys, aitan, asuintuvan ja tallisolan erityinen runkomuoto sekä tilojen jäsennys, aukotuksen jäsennys, listojen, koristekaiteiden ja kehyslautojen rakennusjalle tyypillinen muoto.

Toimenpidesuositukset: Aitan ominaispiirteet tulee säilyttää rakennusperinteen ja -tyylin mukaisina. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota aitan tilajäsennykseen (aitat, sola, asuintupa), aukotuksen malliin ja ikkunoiden malliin, ovien rakenteeseen (pienaovi) ja autenttisiin heloihin ja säppeihin. Korotettu frontoniosa solan yllä tulee säilyttää, samoin solan paneloidut ovet. Tärkeitä yksityiskohtia ovat aitan kaidemalli (lehtisahattu muoto) ja kannatinpylväiden konsolien malli, kehyslautojen profiilit ja alkuperäisen värimaailman tavoittaminen. Jotta autenttisuus säilyisi korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä sekä hyvälaatuisia höylättyä puuta.

Kiinteistö	140	Rakennus id	139	Rno	289-410-4-20		
Rakennustyyppi	navetta			Kerrosluku	1.5		
Nykyinen käyttö	maatalous			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Betoni - valettu		
Rakentamisaika				Runko			
Rak.vuosi	1949			Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Pelti- aalto		
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta on rakennettu lohkobetonista. Navetan ylinen ja ylisen silta ovat eteläsivulla. Eteläsivulla navetan ovet ovat rakennusjalle epätyypilliset: vinopaneloidut 1920-luvun mallin mukaan. Navetan ikkunat ovat neliruutuiset eteläsivulla ja kaksiruutuiset pohjoissivulla. Runko-osan jälkeen ylinen on pystylautavuorattu ja peiterimoitettu. Navetan pohjoissivulla on rehutorni ja kapea kylkiäinen.

Historia

Navettaa rakennettaessa on sen ovina voitu käyttää vanhan navetan ovien mallia tai siirtää vanhan navetan ovet uuteen navettaan.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Navetta on säilynyt hyvin rakennusjankohdan mukaisessa asussa ja se edustaa hyvin sodan jälkeistä navettamallia sekä rakentamisen perinnettä. Navetta sijaitsee korkealla Kivisalmentielle nousevalla rinteellä. Navetta näkyy hyvin Kivisalmentielle.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Navetan

_____

asema pihapiirissä kauempana
asuinrakennusten pihasta, runkomuoto,
lohkobetoni materiaali, aukotus ja ovien
paneloinnit sekä ikkunoiden puitejako.

Toimenpidesuositukset: Navetta tulee
säilyttää nykyisen aseman mukaisesti. Sitä ei
saa laajentaa. Aukotuksen jäsenitys tulee
säilyttää, samoin ikkunoiden ja ovien
alkuperäinen malli (paneloinnit ja puitteet).
Navettaa tulee korjata vanhaa säilyttäen ja
perinteisiä rakennusmenetelmiä sekä -
materiaaleja käyttäen kuten tähänkin asti.

Toimenpidesuositukset:

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	140	Rakennus id	140	Rno	289-410-4-20		
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluvu	1		
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Lohkokivi		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Ei tietoa		
Rak.vuosisata	1800			Katon muoto	Mansardi		
Korjausvuodet	1940			Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Jyvääitta on runkomuodoltaan kapea ja korkea. Rakennuksessa on mansardikatto. Aitan ovi on pystylaudasta (pienaovi) ja siinä on takorautasaranat sekä oven kahva. Rakennus on hirsipinnalla ja maalattu punamultamaalilla. Nurkkalaudat ovat olleet valkoiset. Päädyissä on pystypanelointi (helpipontti) joka on ollut okrankeltainen. Päädyissä ylinä on pieni neliruutinen ikkuna (kehyslaudat ristinurkkaiset). Jyvääitan runko muistuttaa pientä asuinrakennusta.

Historia

Jyvääitan hirsirunko on mahdollisesti autenttisen tilan vanhan jyvääitan runko. Ovi on alkuperäinen. Mansardikatto on voitu rakentaa runko-osaan myöhemmin. Rakennus on siirretty nykyiselle paikalle muistitiedon mukaan 1940-luvulla. Vanha aitan paikka ei ole tiedossa. Kate on huonokuntoinen ja peitetty pressulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aitta on säilynyt kohtalaisesti jyvääitan mallin mukaisena. Katon mansardimuoto on perinteisille kylän 1900-luvun vaihteen jyvääitoille vieras, mutta voi olla tilalla käytetty sovellus.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

_____

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Korkea runkomuoto ja vuoraamaton runko, mansardikatto, aitan ovimalli ja takorautasaranat, perinteinen punamultamaali.

Toimenpidesuositukset: Aitta tulee säilyttää nykyisen aseman mukaisesti. Ominaispiirteet tulee säilyttää ja aittaa korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja värejä,

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	140	Rakennus id	141	Rno	289-410-4-20		
Rakennustyyppi	sauna			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	sauna			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Rak.vuosisata	1900			Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Sauna ja liiteri on yhdistetty samaksi riviksi. Sauna on hirsirunkoinen ja liiteri lautarakenteinen. Saunan ovi (vinopanelointi) ja pieniruutinen (9-ruutua) ikkuna ovat pohjoissivulla. Länsisivulla saunassa on kaksi pientä kuusiruutuista ikkunaa. Ikkunoiden ylin kehyslauta on profiloitu. Eteläisivulla ei ole ikkunoita. Saunan hirsirunko on maalattu punamultamaalilla. Nurkkalaudat ja kehyslaudat ovat olleet valkoiset.

Historia

Rakennettu 1900-luvun alkupuolella, todennäköisesti 1920-luvun vaihteessa. Tähän viittaa ikkunoiden, oven paneloinnin ja kehyslautojen malli.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Sauna on säilynyt hyvin perinteisenä pihasaunana ja 1900-luvun alun rakennusperinteen mukaisena. Saunan runkomuoto, aukotus ja ulkoasu ovat rakennusjankohdan mukaiset.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Matala ja kapea runkomuoto, pienet ikkuna-aukot ja ruudut,

_____

vinopaneloitu ulko-ovi, punamultamaali ja valkoiset korosteet.

Toimenpidesuositukset: Sauna tulisi säilyttää pihapiirissä jäsensä mukaisesti. Saunaa tulee korjata perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä käyttäen. Jos saunan paikalle rakennetaan uusi sauna, tulee rakentamisessa ottaa huomioon perinteinen pihasaunan runkomuoto, malli ja ulkoasu, jotta rakennus sopii vanhan päärakennuksen ja tilan miljööseen.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	140	Rakennus id	142	Rno	289-410-4-20		
Rakennustyyppi	kuivaamo			Kerrosluku			
Nykyinen käyttö				Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö				Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Pelti- aalto		
Rak.vuosisata	1800			Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Riihi ja kuvuri on yhdistetty. Riihessä on vanha hirsirunko, joka on otettu kuivurikäyttöön. Vanhan riihen oviauko on todennäköisesti alkuperäisellä paikalla. Ovi on nyt pystylaudasta. Riihi on rakennuksen länsipäässä ja kuivurin katos (läpiajettava) itäpäässä.

Historia

Rakentamisaika 1800-luku tai vanhempi. Rakennus on muutettu riihiosastaan kuivuriksi todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella. Itäpäässä tilat myös maatyökoneille (läpiajettava).

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Hirsinen riihiosa on säilynyt runkomuodoltaan ja aukotukseltaan kohtalaisesti 1900-luvun vaihteen rakennusperinteen ja -mallin mukaisena.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Hirsinen riihen runko, maalaamaton, salvosmalli, oviauko ja lautarakenteinen ovi.

Toimenpidesuosituksset: Hirsinen riihiosa

tulee säilyttää nykyisen asun ja runkomuodon mukaisena. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä ja -materiaaleja.

Kiinteistö	141	Rakennus id	143	Rno	289-402-4-83
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata	1800	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Asuinrakennus on pitkä ja kapea runkoinen. Pääjulkisivu on vanhalle maantielle länteen. Länsisivun keskellä on poikkipääty (kuistina), jossa on harjakatto, sivuilta taitteinen. Kuistilta on kaksi sisäänkäyntiä ja niiden välissä on pitkä ikkuna-aukko pienin lasiruuduin. Ovet ovat peiliovia, siniset ja niiden yllä on pieniruutuiset kamanaikkunat. Kuistin ikkunan ylimmät ruudut ovat koristeelliset vinoneliöt. Rakennuksessa on eteläpäässä nurkkakivet ja rinteen laskevalla osalla kivijalassa on betonimantteli. Rakennuksen ikkunat ovat kuusiruutuiset. Kuistilla on myös T-mallin ikkuna. Vuoraus on maalattu öljymaalilla, taitetulla valkoisella, ja ikkunoiden puitteet sekä kehyslaudat ovat keskiruskeat. Kehyslaudat ovat kulmistaan suorat ja pelkistetyt. Nurkkalaudat ovat myös ruskeat.

Historia

Vanhaa torpaa on mahdollisesti jatkettu jo 1900-luvun vaihteessa, päätellen sen ulkoasun aukotuksesta ja runkomuodosta. Vastaavaa kuistimallia ja ikkunoiden ruutumallia käytettiin kyllä myös 1920-luvulla. Torppaa jatkettiin pohjoispäähän tontin laskevalle osalle. Kuistilaajennus on voitu tehdä samassa yhteydessä. Vuoraus on tehty myöhemmin ja sitä uusittu nykyisen mallin mukaiseksi 1920-50-luvulla.

1960-luvulla rakennuksen peruskorjauksessa uusittiin leivinuuni, keittiön hella pönttöuuni keskimmäiseen huoneeseen. Myös pinnat levytettiin (huokoinen kuitulevy). Rakennus on nykyisin kesäasuntona.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Asuinrakennus on säilynyt hyvin 1900-luvun alkupuolen rakennusperinteen mukaisena. Rakennuksen

---

t

runkomuoto, tilajäsennys, aukotus ja ulkoasu ovat säilyneet hyvin. Asumisen ja rakennuksen muutokset ovat hyvin luettavissa. Asutushistoria: Asuinrakennuksen rungon perinteinen pohja kertoo vanhasta torpan paikasta, tien varren asuttamisesta, käsityöläisasumuksista ja myöhemmin itsellisen tilan ja pientilan muutoksista.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Pitkä ja kapea runkomuoto, laajennettu runko-osa, kuistin frontonimalli, tilajäsennys perinteisestä pohjasta jatkettuna, pieniruutuiset ikkunat lasikuistin tapaan, kuusiruutuiset ja T-mallin mukaiset ikkunat.

Toimenpidesuositukset: Asuinrakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää rakennusperinteen mukaisina. Korjattaessa tulee yleisesti säilyttää vanhaa ja autenttisia rakennusosia, muotoja sekä materiaaleja. Korjattaessa runkoa, ovi- tai ikkuna-aukotusta ja ulkoasun vuorausta tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja värejä kuten tähänkin asti. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota, että puu on hyvälaatuista ja höyläpintaista. Itä'sivulla alimmat hirret ja vuoraus ovat kärsineet paikoin valumavesistä. Hirret ja vuoraus tulee korjata perinteisen mallin mukaan.

Kiinteistö	141	Rakennus id	144	Rno	289-402-4-83
Rakennustyyppi	navetta	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi	1962	Vuoraus			Pystylauta, peiterimoite
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta ja latokennus sijaitsee Soittolantien eteläpuolella. Rakennus on pitkä ja matala runkomuodoltaan. Kattokulma on melko loiva. Rakennuksen eteläsivulla on kylkiäiset (katettu lantala). Eteläsivun keskellä on suuret pariovet. Länsipäässä rakennusta on ollut pieni navetta ja maitokeittiö. Pohjoissivulla rakennusta on kahdet suuret pariovet (pystylautaa), samoin kylkiäisen päädyssä itään. Rakennus on maalattu punamultamaalilla. Ikkunapuittet, kehys- ja nurkkalaudat ovat valkoiset.

Historia

Navetta ja tallirakennus kuuluu Lehden tilaan. Navetan eteläpuolella oli tilan pellot (myyty kunnalle). Navetta rakennettiin 1960-luvun alussa. Jatkeena oleva lato on nyt halkovarastona.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Navetta on säilynyt hyvin 1960-luvun rakennusperinteen mukaisena. Se edustaa hyvin muotonsa, materiaalien ja rakenteiden osalta pientilan karjasuojaa ajalta ennen maatalouden suurta murrosta 1970-luvulla (ns. tehomaatalous, joka lopetti pienet lypsytilat ja niiden viljelykset).

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

---

t

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Pieni navetta, ladon ja tallin yhdistäminen navetan runkoon. Rakennusajalle tyypillinen lautavuoraus ja aukotusmalli, perinteinen punamultamaali ja valkoiset korosteet.

Toimenpidesuositukset: Navetan ominaispiirteet tulee säilyttää rakennusperinteen mukaisena, jolloin sen kertovuus säilyy. Korajattessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja, värejä ja malleja.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	141	Rakennus id	145	Rno	289-402-4-83		
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	varastointi			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet		
Rakentamisaika				Runko	Hirsi		
Rak.vuosi				Vuoraus			
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Huopa -saumattu		
Rak.vuosisata	1900			Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitta on matala ja siihen kuuluu kaksi aittaosastoa, vaate- ja ruoka-aitta. Hirsirunko on maalattu punamultamaalilla. Päädyt eteläsivulla on veistetty/profiloitu konsolien tapaan. Aitan katto on mustasta huovasta. Ovet ovat pystylautaa. Rakennus sijaitsee pääty länteen vanhan Tampereen maantien, nykyisen Ison-Penonntien reunassa.

Historia

Aitta on rakennettu todennäköisesti 1900-luvun vaihteessa. Omistajan mukaan se on rakennettu nykyiselle paikalle.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Aitta on säilynyt hyvin 1800-luvun tai 1900-luvun vaihteen rakennusperinteen mukaisena. Aitan malli ja ulkoasu on edelleen hyvin kertova.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen kapea ja matala runkomuoto, kaksi aittaa, pitkänurkkainen salvos, aitan lautarakenteiset ovet.

_____

Toimenpidesuosituksset: Aitta tulee säilyttää nykyisen runkomuodon mukaisena ja ulkoasu 1900-luvun vaihteen rakennustavan sekä perinteiden mukaisena. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä hirsiaitan rakentamisen menetelmiä ja -materiaaleja.

Kiinteistö	141	Rakennus id	146	Rno	289-402-4-83
Rakennustyyppi	piharakennus	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Nurkkakivet
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi		Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata	1900	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Nykyinen monimuotoinen piharakennus on mahdollisesti jatkettu vanhaan hirsiosaan. Hirsirunkoiseen osaan eteläpäässä on tehty ikkunaukkoja (nyt peitetty). Viimeksi rakennusta on käytetty heinälatona ja puuliiterinä. Eteläpää on hirsipinnalla ja maalaamaton. Länsisivulla on lautarakenteinen poikkipääty ja korkeat pariovet. Lautarakenteinen osa on maalaamaton. Rakennuksen aukkoja on laudoitettu umpeen.

Historia

Piharakennuksen hirsiosa on voinut olla entinen vilja-aitta ja jyväsäilö. Omistajan mukaan siellä säilytettiin vanhoja jauhinkiviä ns. käsikiviä. Rakennuksen eteläpäässä on avattu myöhemmin kaksi ikkunaa (laudoitettu umpeen). Hirsiosa voi olla 1800-luvulta. Sitä on myöhemmin jatkettu ja rakennuksen aukotusta sekä käyttötarkoitusta on muutettu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Piharakennus on säilynyt kohtalaisesti 1900-luvun vaihteen rakennusperinteen mukaisena ja runkomuodon mukaisena. Muutokset eivät ole kaikinotin luettavissa.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Kohtalainen

Luokitus

_____

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen hirsiosa ja lautarakenteinen jatkettu osa (lato), monimuotoinen runko.

Toimenpidesuositukset: piharakennus tulee säilyttää nykyisen runkomuodon ja ulkoasun mukaisena. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä ja materiaaleja.

Toimenpidesuositukset:

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	142	Rakennus id	147	Rno	289-402-8-0
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1.5
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi	1938	Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti -tiilijäljitelmä
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Asuinrakennus on runkomuodoltaan syvärunkoinen ja katto on melko jyrkkäkulmainen (vintillä asuinhuoneet). Pohja perustuu sydänmuurin ympärille jäsennettyihin asuinhuoneisiin. Kuisti on eteläsivulla. Räystäänalunen on umpeen laudoitettu ja päädyissä on kissanpenkki.

Historia

Asuinrakennus on rakennettu 1930-luvun lopulla tai 1940-luvun vaihteessa. Rakennusvuoden muisti Inkeri Yli-Hinkkala.

Kate on uusittu. Sisätiloja ja huoneiden pintoja on uusittu remonteissa. Kuistin ikkunat on mahdollisesti uusittu myöhemmin yksiruutisiksi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Rakennus on säilynyt hyvin 1930-luvun rakennusperinteen ja pientalon tyyppin mukaisena. Asuinrakennus edustaa 1930-luvun lopulla tunnettua maaseudun pientalon mallia, jonka pohja (sydänmuurin ympärillä olevat asuinhuoneet) ja ulkoasu oli perustana myös 1940-luvun jälleenrakennuskauden ns. Rintamamiestaloissa sekä sodanjälkeisillä asutustiloilla. 1930-luvulla maaseudun pientaloille oli jo tyyppipiirustuksia, joita käytettiin suunnittelun mallina.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

_____

Kunto

Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Säilyneet ominaispiirteet: 1930-40-luvun pientalon perinteinen runkomuoto, pohja, aukotus, kuistimalli ja ulkoasu (vuoraustapa), umpeen laudoitetut räystäänaaluset ja kissanpenkki ovat 1920-30-luvulle tyypillinen yksityiskohta.

Toimenpidesuosituksia: Asuinrakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää 1930-40-luvun rakennusperinteen ja mallien mukaisena. Rakennuksen ulkoasua tulee korjata käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja ulkovärejä, kuten tähänkin asti. Tärkeää on säilyttää ikkunoiden puitejako alkuperäisenä, samoin vuoraustapa, Kissanlaudat päädyissä tulee säilyttää.

Kiinteistö	142	Rakennus id	148	Rno	289-402-8-0
Rakennustyyppi	navetta	Kerrosluke			1
Nykyinen käyttö	maatalous	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	maatalous	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Betoni - valettu
Rakentamisaika		Runko			Betoni
Rak.vuosi		Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Pelti- aalto
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta ja talli (itäpäässä). Rakennus on pitkä, koska talli on jatkettu navettapäähän. Rakennus on erityisesti tallipäästä syvärunkoinen. Tallin eteläsivulla on pitkä ja leveä katos. Navetan runko ja lohkobetonista. Talli on rankorakenteinen ja pystylautasta vuorattu. Ulko-ovet ovat pystypaneelia ja vihreät. Navetta ja talli on maalattu punamultamaalilla. Katto on rakennuksessa loivakulmainen ja navetta on talliosaa matalampi.

Historia

Navetta rakennettiin todennäköisesti vanhan navetan paikalle. Navetta ja talli rakennettiin mahdollisesti 1960-70-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Toimenpidesuosituksia: Navetan rakennusajalle tyyppilliset materiaalit, kuten lohkobetoni ja matala ja syvä runkomuotossa voidaan säilyttää nykyisen mallin mukaisesti.

_____

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	142	Rakennus id	149	Rno	289-402-8-0		
Rakennustyyppi	sauna			Kerrosluku	1		
Nykyinen käyttö	sauna			Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	sauna			Rungon muoto			
Suunnittelija				Ullakko	☐	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Betoni - valettu		
Rakentamisaika				Runko			
Rak.vuosi				Vuoraus	Pystylauta, peiterimoite		
Rak.vuosikymmen	1940			Katemateriaali	Pelti -tiilijäljitelmä		
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula		
Korjausvuodet				Kuisti			
				Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Saunamökki, eli sauna ja tupakamari. Sisäänkäynnin yllä on katos. Sisäänkäynti on itäisivulla. Ulko-oven molemmin puolin on kapea ikkuna. Ulko-ovi on kapeaa pystypaneelia ja maalattu vihreäksi. Ikkunat ovat kaksiruutuiset, Avovintillä on pieni kaksiruutuinen ikkuna päädyissä. Runko on hirsi tai rankorakenteinen. Sauna sijaitsee rakennuksen pohjoispäässä ja mahdollinen tupakamari eteläpäässä. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset. Vuoraus on maalattu punamultamaalilla.

Historia

Sauna on rakennettu todennäköisesti 1940-luvun vaihteessa. Kate on uusittu hiljattain. Ikkunoiden ja oven kehyslaudat on uusittu. Katos on voitu lisätä sisäänkäynnin edustalle myöhemmin (katos nyt uusittu), kuin rakennusaikana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Pihasauna on säilynyt hyvin rakennusajankohdan mukaisena ulkoasultaan. Sen runkomuoto ja aukotus ovat säilyneet hyvin ja kertovina. Pihasauna on 1940-50-luvulle tyypillinen saunamökki, jossa saunan lisäksi oli usein saunatupa tai -kamari.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

---

t

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Saunan runkomuoto, pohjaratkaisu, aukotus ja ikkunamalli, perinteinen vuorausmalli ja punamultamaali valkoisn korostein.

Toimenpidesuosituksia: Pihasaunan ominaispiirteet tulee säilyttää korjaamalla sitä perinteisin materiaalein, menetelmin ja värein kuten tähänkin asti. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota ikkunapuitteiden, kehyslautojen ja vuorilautojen malliin, profiiliin ja puunlaatuun (höylätty pinta).

Kiinteistö	143	Rakennus id	150	Rno	289-410-8-2
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	kulttuuri	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi	1891	Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Tiili -keraaminen
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1950-luku	Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			5 lapekatto

Kuvaus

Pappila on 1800-luvun lopulle tyypillinen virkatalo ja näyttävä asuinrakennus. Sen hirsirunko on pitkä ja korkea. Huoneet jäsenyivät pitkän sydänseinän ja toisaalta sisäänkäynnin, eteisen sekä salin poikkilinjan mukaan. Pääjulkisivulla etelään on keskellä ns. Pokkipääty, joka ulkonee hiukan ja osoittaa pääsalin paikan. Pääsisäänkäynti pohjoissivulla on ajalle tyypillinen korkea mutterikuisti. Huoneet ovat korkeat ja niiden aukot on jäsenetty siten, että ovet avautuvat samassa linjassa avaten näkymät rakennuksen päästä päähän. Saleissa (juhlasali, ruokasali) ja kamareissa on kaakeli- tai pönttöuunit. Keittiössä on 1950-luvulla muurattu tiiliuuni (leivinuuni). Keittiöön on oma sisäänkäynti (pulpettikatto) rakennuksen länsipäässä kulmassa. Päädyssä sisäänkäynti muodostaa umpikuistin (pulpettikatto). Itäpäädyssä on uusittu sisäänkäynti avokuistilta (harjakatto) entiseen pappilan kansliaan. Koko yläkerta on avovinttiä.

Salien ja kamareiden ikkunat ovat T-mallia. Niiden kehyslaudat ovat puuleikkauksin koristeltu. Ylinnä on ornamentaalinen kehyslauta ja listan alla pienet konsolit. Kehyslautojen nurkissa on noppakoriste (kartio). Mutterikuistin ikkunat ovat kaikilla sivuilla korkeat ja pieniruutuiset. Oven yllä on pieniruutuinen kamanaikkuna. Vuorauksen ylin kenttä ns. Palkistovyöhyke on jaettu öistoilla ja koristekonsoleilla. Vaakavuoratussa julkisivussa alinna on ulkoneva kivijalan lista.

Sisällä ovien kehyslaudat ovat profiloitua. Salissa katto ja jalkalistat ovat profiloitua ja todennäköisesti alkuperäiset. Alkuperäiset peiliovet oli koristeltu profiloitua listoin. Alkuperäisen oven malli on säilynyt mm. Keittiön ruokakomerossa. Keittiön seinissä on helmiponttipanelointi. Päälylystettyjen lattioiden (kovalevy tai korkkimatto) alla on säilynyt lautalattia. Kaakeliuunit ovat 1800-luvun lopulta tai kuten salissa 1920-luvulta. Eteisessä on alkuperäinen 1800-luvun lopun kaakeliuuni punasavesta. Pönttöuunit ovat 1930-40-luvun mallin mukaisia.

Lattioiden pinnat ovat kovalevystä tai korkkimattoa. Kovalevylattiat on maalattu. Kuisteilla on säilynyt lautalattiat (maalattu). Salissa on maalattu lautalattia. Katot ovat pahvia tai

_____

huokoista kuitulevyä. Seinissä ovat huokoista kuitulevyä, mutta useissa näyttelyhuoneissa on avattu seinien hirsipinta esiin. Pappilassa ja sen huoneet ovat taidenäyttelyn tiloina sekä taiteilija Teemu Luodon työtilana (itäpään piispan kammari).

Historia

Pappilan ulkoasu 1900-luvun alussa on ollut vanhojen valokuvien mukaan väritykseltään vaalea ja korosteet, kuten kehyslaudat, kerroslistat, nurkkalaudat ja konsolit olivat tummiksi maalattu. Vuoraus oli vaakapaneelista ja kate saumapellistä.

Pappilaa on peruskorjattu ja uusittu 1950-luvulla. Silloin rakennettiin keittiön tiiliuuni, uusittiin keittiön kaapistot. Kaikkien huoneiden lattia- ja seinäpinnat uusittiin (kovalevy ja korkki sekä kuitulevy). Kate uusittiin 1950-luvulla ruukkutiilestä. 1950-luvulla rovastin makuuhuoneesta itäpäädyssä tehtiin kanslia ja siitä erotettiin arkistoholvi (kiviseinät).

1970-luvulla pappilan huoneiden kuitulevyseinät maalattiin ajan mukaisesti kirkkailla väreillä. Nyt huoneet ovat vaalesavyiset. Ulko-ovet on uusittu samoin itäpäädyn avokuisti. Pappilaa on korjattu tämän jälkeen vanhaa säilyttäen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen arkkitehtoninen

Historiallinen monipuolinen

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Arkkitehtoninen: Pappila virakatalona ja asuinrakennuksena on säilynyt hyvin 1800-luvun lopun rakennusperinteiden ja -tyylin mukaisena. Se on myös arkkitehtonisesti hyvin säilynyt ja edustaa historismin ajalle tyypillisiä tyylipiirteitä. Ulko- ja sisäasussa kuten pohjassakin on nähtävissä niin uusnessanssin kuin usgotiikankin vaikutteita. Pohja on karoliininen ja säilynyt hyvin kertovana. Monipuolinen: rakennuksen historiaan, autenttiseen ja muutoksia kokeneeseen muotoon sekä toimintoihin liittyy monia arvoja kirkkohistoriam, sivistyshistorian, henkilöhistorian ja kulttuurihistorian saralla. Maisemallisesti keskeinen sijainti: Päärakennus näkyy parhaiten kauas kaukonäkymissä peltojen yli etelään Kivisalmentielle ja Kuhmalahdentielle, mutta päärakennus pihan korkeimmalla kohdalla ja näyttävänä hallitsee myös pihapiirin maisemaa.

Tallentaja Minna Halonen

14.12.2006

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja Hyvin säilyneet ominaispiirteet: Historismin ajalle tyypillinen ulko- ja sisäasu detaljeineen (ks. kuvaus: vuoraus, ikkunamalli, listat ja kehykset), jossa korostuu pääsisäänkäynnin ja sen vastapäätä rakennuksen toisella puolella olevan juhlasalin asema. Pohjassa korostuvat oviaukkojen läpikuljettava linja ja näkymät kamareiden ja salien läpi.

Toimenpidesuosituksia: Pappilan päärakennus tulee säilyttää 1800-luvun lopun rakennusperinteen ja arkkitehtonisen tyylin mukaisena. Autenttisuutta tulee vaalia korjaamalla vanhaa säilyttäen, kuten tähänkin asti. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja ulkovärejä (öljymaali ja vaalea sävy vuoraukseen). Erityisesti tulee kiinnittää huomiota paneelien, kehyslautojen, listojen ja puitteiden muotoon, mittoihin, puun laatuun ja profiileihin. Korjattaessa tulee käyttää perinteisesti hyvälaatuisia puuta (höyläpintaista).

Kiinteistö	143	Rakennus id	151	Rno	289-410-8-2
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Kerrosluku			1
Nykyinen käyttö	asuminen	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	asuminen	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi	1930	Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Tiili -betoni
Rak.vuosisata		Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1984	Kuisti			umpikuisti
		Kuistin kattomuoto			harjakatto

Kuvaus

Asuinrakennus on selvästi jatkettu runko-osaltaan. Vanhassa osassa on lohkokivijalka. Uudessa osassa on betoniperusta. Eteläsivulla on suuri umpikuisti. Ikkunat ovat kuusiruutuiset. Kuistin ikkunat ovat yhdeksänruutuiset. Vanhassa rakennusosassa on tupakeittiö ja kamari. Jatketussa osassa asuinhuoneita. Vintti on otettu asuinkäyttöön. Vaakavuoraus on maalattu punamultamaalilla. Nurkkalaudat ja ikkunoiden kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Itäpäähän runko-osa on mahdollisesti vanhan torpan hirsirunko. Rakennuksessa oli 1930-luvulla kapea avokuisti, tupakeittiö ja kamari.

Rakennus rakennettiin nykyiselle paikalle omistajan tietojen mukaan 1930-luvulla (ks. lohkokivijalka ja runko- sekä ikkuna-aukkojen muoto). Rakennukseen voitiin tehdä tuolloin vuoraus.

1950-luvulla rakennukseen uusittiin betonitiilikate.

Vuonna 1984 rakennusta jatkettiin länsipäähän. Vintti otettiin asuinkäyttöön. Rakennus lisäeristettiin, Vanhat ikkunapuitteet uusittiin. Eteläsivulle rakennettiin suuri umpikuisti, joka toimii kesäisin verantana ja oleskelutilana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Asuinrakennus on säilynyt kohtalaisesti 1900-luvun alkupuolen rakennusperinteen mukaisena.

_____

Rakennuksen 1930-luvun runkomuoto ja aukotus on vielä hahmotettavissa. Jatkettu osa, uusittu kuisti, vuorauksen panelointi sekä kehyslaudat ovat 1930-luvun rakennustavasta poikkeavat. Asutushistoria: asuinrakennuksen torpan paikka, vanha asutus ja torpan runkomuoto on vielä kivijalasta ja osin runkomuodosta luettavissa.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Asuinrakennuksen 1930-luvun runkomuotoa, aukotusta ja tilajäsennystä on osin merkittävästi muutettu. Perinteisen rakennuksen ominaispiirteet eivät ole enää hyvin hahmotettavissa ulkoa tarkastelemalla.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	143	Rakennus id	152	Rno	289-410-8-2
Rakennustyyppi	aitta			Kerrosluku	2
Nykyinen käyttö	kokoontuminen			Pohjakaava	
Alkuperäinen käyttö	maatalous			Rungon muoto	
Suunnittelija				Ullakko	☐
Signeeraus/vuosil				Kellari	☐
Rakentamisaika				Perustus	Nurkkakivet
Rak.vuosi				Runko	Hirsi
Rak.vuosikymmen				Vuoraus	
Rak.vuosisata	1800			Katemateriaali	
Korjausvuodet	1930- ja 1950- luku			Katon muoto	Muu
				Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Vilja-aitta ja mankelirakennus on kaksikerroksinen. Vilja-aittaan kuljetaan länsisivulta, jossa on kaksi ulko-ovea rinna. Ovet ovat vaakapaneloidut ja kehyslaudat ovat ristinurkkaiset 1800-luvun lopun rakennustavan mukaan. Rakennuksen kakki ikkunat ovat toisessa kerroksessa. Ikkunat ovat yksiruutuiset, neliön muotoiset ja kehyslaudoiltaan ristinurkkaiset. Mankelihuone on toisessa kerroksessa ja sinne kuljetaan siltaa pitkin. Ovi on vaakapaneloitu. Katto on kartion mallinen ja kate on palahuovasta. Rakennus on hirsipinnalla ja maalattu punamultamaalilla. Nurkkalaudat ja kehyslaudat ovat valkoiset. Paneloidut ovet ovat vaalean ruskeat.

Historia

Rakennus on entinen vilja-aitta jonka yläkertaa käytettiin 1950-luvulla mankelihuoneena. Mankelihuone on nyt kappelina. Rakennuksen hirsirunko on todennäköisesti 1800-luvun lopulta ja se on siirretty nykyiselle paikalle n. 1930-luvulla Keski-Suomesta.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Vilja-aitta on säilynyt hyvin perinteisen runkomuodon ja tilajäsennyksen mukaisena sekä kertovana. Vilja-aitta edustaa 1800-luvun lopulle ja 1900-luvun alulle tyypillistä maatalan talousrakennusta. Sen perinteinen ja nykyinen käyttötarkoitus on hyvin luettavissa niin ulko- kuin sisäasusta.

Tallentaja

Minna Halonen

14.12.2006

_____

Kunto

Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Säilyneet ominaispiirteet: Kaksi kerroksinen runkomuoto ja tilajäsennys, kartiomainen kattomuoto, kehyslautojen malli, punamullalla maalattu hirsipinta ja ovien vaakapaneloinnit.

Toimenpidesuosituksia: Vilja-aitan ominaispiirteet tulee säilyttää rakennusperinteen mukaisena. Aitta tulee korjata vanhaa säilyttäen ja käyttäen perinteisiä rakennusmenetelmiä, materiaaleja ja ulkovärejä. Aitan kehyslautoja ja ovien panelointeja korjattaessa tulee käyttää mallina säilynyttä puutavaraa ja uusia tarvittaessa hyvälaatuisia puuta (höylätty pinta) käyttäen. Aitta tulee pitää perinteisen rakennustavan mukaan nurkkakivillä. Aitan alimmat hirret sivuilla ovat kärsineet sadeveisen ja ympärille kasaantuneen maan vuoksi. Hirret tulee uusia ja käyttää tässä perinteisiä rakennusmenetelmiä, salvosta ja sekä hirsitavaraa (veistetty pinta). Nurkat on jo kaivettu esiin kuivumaan.

Kiinteistö	143	Rakennus id	153	Rno	289-410-8-2
Rakennustyyppi	piharakennus	Kerrosluke			1
Nykyinen käyttö	varastointi	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	varastointi	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☐	Kellari	☒
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Rankorakenne
Rak.vuosi		Vuoraus			Vaakalauta
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Tiili -betoni
Rak.vuosisata	1900	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet	1930	Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Piharakennuksessa on vaja, liiteri ja maakellari. Maakellari on rakennuksen länsipäässä, missä on lohkokiviperustukset. Kellarin suuaukko on rakennuksen takana pohjoissivulla. Autotallipäässä on betoniperustus. Piharakennus on lautarakenteinen ja siinä lankkulattia, jonka alla länsipäässä on holvikellari (lohkokiviseinät ja harjakatto). Eteläsvilla on kaksi pariovea (vaakaneloidut). Rakennus on maalattu punamultamaalilla. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset.

Historia

Pohjoissivulla on nyt holvikellari (kappaholvi) mahdollisesti 1800-luvun lopulta. Kellarissa on lohkokiviperustus ja lohkokiviseinät. Ovi on pystylaudasta ja pääty vaakaneloitu (punamultamaali). Kellarin kate on huovasta.

Autotalliosa on todennäköisesti jatkettu tai rakennukseen itäpäähän 1930-luvulla. Itäpäässä on ulkokuusi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Rakennusperinteinen: Piharakennus on säilynyt hyvin 1900-luvun alun rakennusperinteen mukaisena. Piharakennuksen tilajäsennys ja aukotus on hyvin kertova. Tallien ja liiterin käyttötarkoitus on säilynyt lähes alkuperäisenä ja on luettavissa. Kellari pohjoissivulla on säilynyt hyvin 1900-luvun vaihteen rakennusperinteen jamalien mukaisena. Kellaria käytetään vielä.

Tallentaja

Minna Halonen

_____

14.12.2006

Hyvä

Kunto

Luokitus

Lisätietoja

Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen rakennuksen runkomuoto ja aukotus sekä rakennusmateriaalit. Kellari rakennuksen takana rinteessä voi olla piharakennusta vanhempi.

Toimenpidesuosituksia: Piharakennus tulee säilyttää 1900-luvun alun rakennusperinteen mukaisena. Ulkoasussa tulee säilyttää perinteinen panelointi, aukotus ja kehyslautojen malli sekä punamultamaali valkoisin korostein.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus

0

Kiinteistö	143	Rakennus id	154	Rno	289-410-8-2
Rakennustyyppi	sauna	Kerrosluvu			1
Nykyinen käyttö	sauna	Pohjakaava			
Alkuperäinen käyttö	sauna	Rungon muoto			
Suunnittelija		Ullakko	☒	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Perustus			Lohkokivi
Rakentamisaika		Runko			Hirsi
Rak.vuosi		Vuoraus			
Rak.vuosikymmen		Katemateriaali			Tiili -betoni
Rak.vuosisata	1800	Katon muoto			Satula
Korjausvuodet		Kuisti			
		Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Saunamökki on rungoltaan suorakaiteen muotoinen ja ylinnä on avovintti. Saunan lisäksi siinä on todennäköisesti saunatupa. Rakennus on hirsipinnalla ja maalattu punamultamaalilla. Ulko-ovi on itäisivulla. Ikkunat ovat pinet ja kuusiruutuiset. Nurkka- ja kehyslaudat ovat valkoiset. Päädyissä on pystylauta ja peiterima. Rimat ovat pitkät nirkkokoristeen tapaan.

Historia

Saunamökki rakennettiin todennäköisesti 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun vaihteessa. Siinä on saunan lisäksi todennäköisesti perinteinen saunakamari (pukeutumistilana).

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen**Ympäristöarvo**

Arvojen perustelu Rakennusperinteinen: Saunamökki on säilynyt hyvin ulkoasultaan ja pohjaltaan 1900-luvun vaihteen rakennusperinteen mukaisena. Sauna on säilynyt hyvin autenttisenä ja kertovana.

Tallentaja

14.12.2006

Kunto

Hyvä

Luokitus**Lisätietoja**

Säilyneet ominaispiirteet: Perinteinen runkomuoto, tilajäsennys, pätyjen paneloinnin koristeellisuus, ikkunoiden ja kehyslautojen

malli.

Toimenpidesuosituksia: Saunamökki tulee säilyttää 1900-luvun alun rakennusperinteen mukaisena. Ulkoasussa tulee säilyttää perinteinen punamultamaali hirsipinnalla valkoisin korostein, aukotus ja ikkunamalli, kehyslautojen malli, tiilikate ja lohkokivijalka. Korjattaessa tulee käyttää perinteisiä rakennusmenetelmiä, -materiaaleja ja ulkovärejä. Saunan kivijalan ympäristö tulee niittää ja raivata rakennuksen seinää tai perustuksi kosteina pitävät vesakot, puut pois. Maata saunan kivijalan ympäriltä tulee muokata siten, että se viettää pois perustuksilta.

